

Za vstop v novo Alitalio se zdaj zanima tudi nemška Lufthansa

Italijani in Slovenci odslej bližji

Dolina: dokončno urejen vrtec Pika Nogavička

V Gorici se je začel praznik Okusi na meji

Primorski dnevnik

SOBOTA, 27. SEPTEMBRA 2008

št. 230 (19.320) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

Tudi Illy ima velike zasluge

SANDOR TENCE

Pohvalne besede o Furlaniji-Juljski krajini, ki jih je med obiskom pri nas izrekla evropska komisarka Danuta Hübner, so dobrodošle in tudi zaslužene. Za razliko od drugih italijanskih dežel je FJK smotno in koristno izkoristila evropske finančne sklade in namenila veliko pozornost posodabljanju svojega gospodarstva.

To, kar danes uživamo in kar je evropska komisarka lepo izpostavila, pa se ni rodilo čez noč. Deželo so vse od svoje ustanovitve leta 1964 vodili ljudje, ki so tako ali drugače imeli razvojne vizije, mislimo pa, da je FJK tudi na področju ekonomije in t.i. inovacije kvalitetni skok doživela z Riccardom Illyjem. Njegova uprava je tista, ki je veliko pozornost namenila novim gospodarskim pobudam, znanosti in raziskovanju. Illy je kot tržaški župan tudi spodbudil projekt Urban za urbanistično in splošno oživitve starega tržaškega jedra. Tudi o njem se je evropska komisarka iz Poljske zelo pohvalno izrazila.

Ljudje so na aprilskih volitvah vođenje Dežele zaupali Renzu Tondy in desni sredini. Prav je, da Tondo uresniči svoje razvojne poglede in tudi predvolilne obljube, ni pa prav, da njegova uprava briše in uničuje vse, kar je dobrega za deželno skupnost naredil Illy.

Pohvale, ki ji je izrekla komisarka Hübnerjeva, veljajo za celotno deželno skupnost. Tondo je njen glavni predstavnik in glasnik, da smo danes tam, kjer smo, pa ima velike zasluge tudi Illy.

GOSPODARSTVO - Finančna kriza ne odjenja: propadla banka Washington Mutual

Bush še prepričuje kongres, naj sprejme izredni načrt

Sarkozy za temeljito prenovo kapitalizma na temelju etike in dela

TRST - Obisk evropske komisarke Hübnerjeve

»FJK zgled za Evropo«

Bruselj v obdobju 2000-2006 financiral 581 čezmejnih projektov s Slovenijo

TRST - Evropska komisarka za regionalno sodelovanje Danuta Hübner je prepričana, da je Furlanija-Juljska krajina glede izkoriščanja evropskih sred-

stev lahko zgled za Evropo. Komisarka iz Poljske je obiskala Trst, padriški znanstveno-raziskovalni center in Gorico. V Trstu si je v spremstvu župana

Roberta Dipiazze med drugim ogledala staro mestno jedro v luči urbanističnega projekta Urban.

Na 3. in 16. strani

WASHINGTON, PARIZ - Ameriški predsednik George Bush je včeraj zjutraj po lokalnem času, nekaj ur pred začetkom novih kongresnih pogajanj o načrtu za reševanje finančne krize, ponovno javno pozval k ukrepanju. "Soočamo se z velikim problemom in potrebujemo načrt za rešitev," je dejal Bush. Predsedujoči EU, francoski predsednik Nicolas Sarkozy, pa je ocenil, da je svetovni gospodarski sistem, kakršnega smo poznali doslej, mrtev. "Sedanja kriza nas mora spodbuditi k prenovi kapitalizma na temelju etike in dela. Vsemogočnega trga, ki ima vedno prav, je konec," je dejal.

Na 22. strani

V Čedadu odprli razstavo o Trubarju

Na 3. strani

Barcolana: jubilejna 40. izvedba z bogatim programom

Na 7. strani

Uplinjevalniki: Italija po mnenju EU ni kršila evropske zakonodaje

Na 8. strani

Pred vrtcem v Pevmi zahtevajo parkirišče

Na 16. strani

Postopek za šolski center v Romjanu je treba pospešiti

Na 16. strani

RIM - Pismo predsednikoma SKGZ in SSO

Zunanji minister Franco Frattini Pavšiča in Štoko povabil na pogovor

RIM - Italijanski zunanji minister Franco Frattini je pismeno povabil predsednika obeh krovnih organizacij, Rudija Pavšiča (SKGZ) in Draga Štoko (SSO), na srečanje, da bi poglobili vrsto vprašanj, ki zadevajo slovensko narodnostno skupnost, sodelovanje med Slovenijo in Italijo ter skupne pobude, ki utrijujejo evropsko integracijo.

V dopisu, ki sta ga prejela predsednika SSO in SKGZ, se jimaitalijanski zunanji minister zahvaljuje za pismo, ki sta mu ga poslala, in podpira izrečene misli. Predsednika Pavšič in Štoka sta zapisala, da slovenska

narodnostna skupnost želi skupaj z večino prebivalstva Furlanije Juljske krajine izpostaviti prepričanje, da je nujno preseči pojem manjšine, ker so v nekem smislu vsi narodi manjšina v združeni Evropi, usmerjeni v miroljubno sožitje, v mir in največje možno sodelovanje. »V tem kontekstu bi mi kot manjšina morali dobiti drugačen pomen v odnosih med narodnostmi in različnimi jeziki, ki so resnično bogastvo vsem enako razpoložljive Evropske unije. Skupna pripadnost Evropski uniji in temu odgovarjajoče preseganje meja, ne samo zemljepisnih, nam nudi nove mož-

nosti sodelovanja in povezovanja, kjer velja kot primer navesti sodelovanje z italijansko manjšino v Sloveniji in na Hrvaškem,« sta še zapisala predsednika krovnih organizacij.

Italijanski zunanji minister se v pismu sogovornikoma opravičuje, da zaradi vrste obveznosti ni bilo mogoče skupno srečanje ob njegovem nedavnem obisku v deželi Furlaniji Juljski krajini.

Predsednika krovnih organizacij bosta v naslednjih dneh stopila v stik z zunanjim ministrstvom, da bi se v Rimu čimprej srečala z ministrom Francom Frattinijem.

ITALIJA - Imuniteta

Zakon Alfano bo moral pred ustavno sodišče

MILAN - O ustavnosti t. i. zakona Alfano, ki štirim najvišjim državnim predstavnikom - predsedniku republike, predsednikoma senata in poslanske zbornice ter predsedniku vlade - daje imuniteto pred sodnim pregonom vse do zapadlosti njihovega mandata, se bo moralo izreči ustavno sodišče. Tako je včeraj sklenilo milansko sodišče, pred katerim teče proces o kupoprodaji televizijskih pravic Mediaseta in na katerem nastopa kot obtoženec ministrski predsednik Silvio Berlusconi. Milansko sodišče je namreč sprejelo zahtevo javnega tožilca Fabia De Pasqualeja v tem smislu. Do razsodbe ustavnega sodišča bo proces zamrznjen.

EVROPSKA UNIJA - V skupni vrednosti 101 milijona evrov

Bruselj financiral 581 čezmejnih projektov med FJK in Slovenijo

Evropska komisarka Danuta Hübner pohvalila našo deželo zaradi smotrnega izkoriščanja evropskih sredstev

TRST - V obdobju 2000-2006 je Evropska unija v sklopu programa Interreg financirala kar 581 čezmejnih projektov med Furlanijo-Juljsko krajino in Slovenijo v skupni vrednosti 101 milijona evrov. Največji projekt (vrednost 1,7 milijona evrov) zadeva strokovno študijo o izvedljivosti hitre železnice (zlasti na relaciji Trst-Divača) v sklopu petega evropskega koridorja.

Ti podatki so izstopali na večerajšnjem obisku v Trstu evropske komisarke za regionalno politiko Danute Hübner iz Poljske. Furlanija-Juljska krajina je zanj zgled smotrnega, koristnega in tudi transparentnega izkoriščanja evropskih sredstev. »Vaša dežela je majhna, a zelo dinamična,« je komisarka dejala predsedniku Renzu Tondy, ki jo je spremljal na obisku v starem tržaškem mestnem jedru (projekt Urban) in v raziskovalnem centru na Padričah. Komisarka se je sestala tudi z nekaterimi deželniimi odborniki.

»Prišla sem, da vidim, kaj ste konkretnega naredili z evropskim denarjem in da slišim kakšne načrte imate za prihodnost,« je poudarila zastopnica EU. Bruselj se bo še naprej prizadeval za odpravljanje ekonomskih razlik med starimi in novimi člani Uni-

je. Gre za zelo zahtevno politiko, v kateri FJK v svoji majhnosti lahko naredi veliko. Kot mejnik nove mednarodne politike je omenila padec Berlinskega zidu, pri nas pa se je politika odpiranja začela že dosti prej, kot pričča za kratkatne čase zelo pogumna ustanovitev delovne skupnosti Alpe-Jadrana. Nanjo se večkrat žal pozablja. Pri nas in v Rimu, da ne govorimo o Bruslju, kjer te pobude praktično ne poznajo.

Hübnerjeva verjame v vlogo dežel pri izvajanju evropske kohezijske politike. Tondo jo je seznanil, da je italijanska vlada pred kratkim osvojila pravilnik za regionalno sodelovanje (Gect), ki bi moral odločilno spodbuditi nastanek tukajšnje evroregije. To se bo lahko zgodilo že v naslednjih mesecih, če bo parlament v razmeroma kratkem času potrdil to vladno odločitev.

Tondo je gostinji potrdil, da bo Trst novembra gostil italijansko-nemški medvladni vrh ob navzočnosti predsednika Silvia Berlusconi in kanclerke Angele Merkel. Spomladi bo v deželi mednarodno srečanje o odvisnostih, maja pa v Vili Manin svetovno srečanje italijanskih podjetnikov, ki živijo in poslujejo v tujini. To

Renzo Tondo z evropsko komisarko Danuto Hübner, ki si je v spremstvu župana Roberta Dipiazza ogledala t.i. območje Urban v starem tržaškem mestu

KROMA

so pomembne pobude, ki po Tondovem mnenju pričajo o vse večji prepoznavnosti FJK na mednarodnem prizorišču.

S.T.

PROJEKT URBAN - Obisk Hübnerjeve Trst: staro mesto je spet zaživel

TRST - Urbanistični projekt Urban, ki bo omogočil vsestransko oživitve starega tržaškega jedra, je vsega skupaj stal okoli 26 milijonov evrov. Čeprav med večerajšnjim obiskom evropske komisarke Danute Hübnerjeve to ni ravno prišlo do izraza, je projekt oblikovala in v veliki meri tudi izvedla mestna uprava župana Riccarda Illyja. Aktualni župan Roberto Dipiazza je dejansko ta projekt podedoval od svojega predhodnika. Obnovitvena dela za projekt Urban so se začela leta 1997 in se sedaj nahajajo v zaključni fazi.

Gostja iz Bruslja je obiskala tudi znanstveno-raziskovalni center Area Science park na Padričah, kateremu je Evropska unija v zadnjih petih letih namenila 15 milijonov evrov za izvedbo raznoraznih projektov. Ta mednarodno priznana znanstvena ustanova zaposluje danes več kot dva tisoč ljudi,

med katerimi so všteti tudi zaposleni v sinhrotronu pri Bazovici ter v tamkajšnjih industrijsko-podjetniških strukturah.

Visoko predstavnico Evropske unije so na Padričah sprejeli predsednik Dežele Renzo Tondo, odbornica Alessia Rosolen, predsednica Pokrajine Marie Teresa Bassa Poropat in voditelji znanstvenega parka. Slednji so ji predstavili zlasti program Innovation Factory, ki je namenjen rojstvu in oblikovanju "podjetniške ideje" v globaliziranem svetu.

Hübnerjeva je bila dejansko zelo presenečena nad delovanjem in uspehi znanstvenega parka, ki se je rodil in ki se razvija kot vsestransko (tudi kulturno) odprt projekt. Upati je, da bo s svojimi pohvalnimi besedami tako ali drugače prepričala tiste, ki v Rimu hočejo krčiti javne izdatke za znanost in za raziskovanje.

ČEDAD - V okviru prireditev ob 500-letnici rojstva

Razstava o Primožu Trubarju

O Trubarju, njegovem delu, predvsem pa o njegovem pomenu sta spregovorila predsednik NŠK Viljem Černo in predstavnica zavoda Parnas iz Rašice na Dolenjskem Metka Starič

ČEDAD - V čedajski občinski izpostavi Borgo di Ponte so v četrtek slovesno odprli potujočo razstavo z naslovom Primož Trubar - veliki neznani Evropejec, ki je posvečen 500-letnici rojstva utemeljitelja slovenske knjižne besede in so si jo prej že lahko ogledali v Nemčiji, Avstriji, Hrvaški, BiH in Sloveniji. Prisotne je v imenu Kulturnega društva Ivan Trinko pozdravil predsednik Miha Obit, ki je v svojem posegu poudaril, da je predstavitev Trubarjevega dela in življenja v Čedadu za Benečane izredno pomembna, še posebej v trenutku, ko se na deželni ravni pojavljajo novi temni oblaki nad zaščito slovenskega jezika in kulture.

O Trubarju, njegovem delu, predvsem pa o njegovem pomenu za slovensko literaturo in jezik sta spregovorila predsednik Narodne in študijske knjižnice Viljem Černo in predstavnica zavoda Parnas iz Trubarjevega rojstnega kraja Rašice na Dolenjskem Metka Starič.

Černo je poudaril, da ima Trubar s svojim delom predvsem zaslug, da smo Slovenci obstali kot narod, saj smo z njim dobili tudi svoj knjižni jezik. Dejal je, da je v njegovem duhu zrasla tudi dvojezična šola v Špetru. »Kakor Trubar, ki je izdal Katekizem in Abecedarij leta 1550, tudi mi v Benečiji zajemamo naš jezik iz ljudi. Jezik je za nas vsakdanji kruh, učimo se pisati in brati, skratka trudimo se "stati in obstati" zdru-

ženi z brati, s katerimi nas veže isti jezik in navade,« je še dejal Černo. V nadaljevanju je spregovoril tudi o težavah in napadih na slovenstvo teh krajev, kjer skušajo na vse načine izpodrinuti slovensčino in razlagati, da v Benečiji, Reziji, Kanalski dolini ni Slovencev, da živi tod ljudstvo, ki govori italijanska narečja: nadiško, tersko, rezijansko, trbiško.

»Toda ne bodo nas prestrašili. V vztrajnostjo bomo branili našo besedo, našo šolo, našo knjigo, našo kulturo. S knjigo in z jezikom, ki ga uporabljamo doma in na cesti, kažemo našo rast. Ne bomo dopustili, da nam odvzamejo pravico do našega jezika. Pisali bomo in brali, kakor jezike drugih narodov in z besedami Primoža Trubarja prosili "Vsem Slovincem gnado, mir, milost inu pravu spoznane božje skuži Jezusa Kristusa",« je zaključil svoj poseg Viljem Černo.

Staričeva pa je prisotne seznanila, kako je razstava nastala in poudarila, da je posvečena širjenju zavesti, da vse Slovence, znotraj in zunaj matične domovine, še danes veže beseda Primoža Trubarja. Naslov razstave je izposojen iz prve slovenske knjige: Vsem Slovincem gnado, mir, milost inu spoznanje božje skuži Jezusa Kristusa prosim. Trubar je prvi, ki je besedo Slovenci uporabil v tem pomenu – kot ime naroda, pravimo, da nam je dal ime. S prvo knjigo pa je Slovence že v 16. stoletju popeljal v Evropo, o čemer govori tu-

V imenu KD Ivan Trinko je prisotne pozdravil predsednik društva Miha Obit

di naslov te prireditve – Veliki neznani Evropejec Primož Trubar.

Odprija razstave so se med drugim udeležili tudi generalni konzul Slovenije v Trstu Jože Šušmelj, predsednik SKGZ Rudi Pavšič, deželni svetnik SSK-DS

Igor Gabrovec, ravnatelj NŠK Milan Pahor in občinski svetnik Mario Pace, ki je prinesel pozdrav Občine Čedad.

Razstavo bodo preselili še v Trst, kjer jo bodo odprli 14. oktobra, in Gorico (24. oktobra).

MANJŠINSKO ŠOLSTVO - Deželna komisija za slovenske šole o vladnih ukrepih

Po mnenju komisije bi morala za manjšine veljati posebna pravila

Uvedba enega samega učitelja bi še posebej prizadela dvojezično šolo v Špetru

TRST - V četrtek, 18. septembra, se je na svoji drugi seji sestala Deželna komisija za slovenske šole, ki je uradni zborni organ, v katerem so zastopani predstavniki šolnikov, staršev in dijakov slovenskih šol na Tržaškem in Goriškem ter Dvojezične šole v Špetru.

Prisotne je pozdravil deželni šolski ravnatelj dr. Ugo Panetta, nato pa je komisija prešla k obravnavi dnevnega reda. Najprej je sklenila, da se pristojnim organom predlaga dopolnitev pravilnika, ki zadeva delovanje same deželne komisije, in sicer da se vanj vključi člen o njenih pristojnostih. Sklep vsebuje tudi predlog, naj bi se sestava deželne komisije dopolnila s predstavnikom učnega osebja otroških vrtec.

V nadaljevanju se je bilo soglasno odobreno besedilo, ki jemlje v pretres nekatere vidike nedavno sprejetih vladnih ukrepov na področju šolstva, in sicer glede na specifiko slovenske šole v Italiji. V tem smislu je bila izražena zaskrbljenost, da predvidena redukcija kadrovskega seznama ne bi okrnila teritorialne razčlenjenosti slovenskega šolstva ter njegove raznolikosti na ravni srednješolske vzgojno-izobraževalne ponudbe. V tem smislu se komisija zavzema za to, da bi bila jezikovnim manjšinam priznana pravica do odstopanja od vsedržavnih parametrov. Tudi glede morebitne racionalizacije šolske mreže je komisija poudarila, da manjšina ne more odstopiti od pravic, ki so ji bile že priznane (izrecno je bil omenjen O.P.R. št. 233/1998) in da morajo biti tozadevni ukrepi sprejeti s soglasjem manjšine same. In končno je bila v zvezi z načrtovano vrnitvijo k enemu samemu učitelju izražena zaskrbljenost, da bi bil osnovni šoli v vsakem primeru zagotovljen takšen šolski urnik, ki bi zagotavljal dovolj časa za učenje tako maternega jezika kot jezika okolja. Komisija je tudi postavila dejstvo, da bi uvedba »enega samega učitelja« prizadela zlasti šolo v Špetru, saj sloni njena dvojezičnost prav na modelu »en učitelj - en jezik«. Besedilo, ki ga je sprejela Deželna komisija za slovenske šole, so pristojni uradniki že posredovali ministrstvu za šolstvo v Rimu.

Na koncu se je vodja urada za slovenske šole Tomaž Simčič nakazal potrebo, da bi v naslednjih tednih - ne glede na novosti, ki se obetajo na vsedržavnem prizorišču - razmislili, ali bi kazalo predlagati ustanovitev določenega števila večstopenjskih šol, ki naj bi nadomestila sedanja didaktična ravateljstva in nižje srednje šole. Poglobljeno naj bi o tem Komisija razpravljala na naslednjih sejah.

ŠOLSTVO - Gabrovec v pogovoru s Simčičem o reformi

Nujni skupni koraki v bran avtonomije manjšinske šole

TRST - »Reforma italijanskega šolstva s posledično korenito racionalizacijo šolske mreže in organikov lahko hudo prizadene tudi slovensko manjšino. Prve znake imamo že z dvojezično šolo v Špetru, kjer bi že sama uvedba enotnega učitelja dejansko izničila uravnotežen sistem dvojezičnega poučevanja«, je poudaril deželni svetnik SSk Igor Gabrovec v pogovoru, ki ga je imel z vodjo slovenskega oddelka pri Deželnem šolskem uradu prof. Tomažem Simčičem. Slovensko šolstvo v Italiji se je tudi spričo demografski in socialnih sprememb v vseh povojnih desetletjih stalno soočalo s krčenjem šolske mreže.

»Številne šole, ki so bile mednarodno zaščitene na osnovi Londonskega memorandum, so le še bled spomin« je poudaril svetnik Gabrovec, ki je v tem smislu ugotavljal, da smo Slovenci v Italiji že racionalno in odgovorno reorganizirali svojo šolsko ponudbo, kar je zahtevalo nemajhne žrtve. Sam zaščitni zakon potrjuje veljavnost predsedniškega odloka št. 233 iz leta 1989, ki priznava specifičnost slovenske stvarnosti tudi pri načrtovanju šolske mreže. Osnutek italijanske ministrice za šolstvo Gelminijeve bi tudi ob upoštevanju napovedanih olajšav za manjšinsko stvarnost vsekakor ponovno udaril po slovenskem šolstvu,

ugotavlja Gabrovec v tiskovnem sporočilu. »Slovenska šola je v vseh teh letih odigrala pomembno in nelahko vlogo tudi na področju kulturno-jezikovne integracije, saj je v slovenskih šolah ničkoliko otrok iz mešanih zakonov« je še podaril deželni svetnik Gabrovec.

Gabrovec in Simčič sta soglašala, da je nujno potrebno, da se ob deželni šolski komisiji čimprej sestane slovensko omizje javnih upraviteljev, sindikata, šolskih ravnateljev in krovnih organizacij. »Ne gre namreč pozabiti, da glede ustroja šolske mreže ima prav Dežela ključne pristojnosti,« zaključuje svoje tiskovno sporočilo svetnik Gabrovec.

SLOVENIJA - Pogovori med strankami po volitvah

Pahor: Vsa srečanja neformalna

Predsednik SD Borut Pahor se je včeraj pogovarjal s predsednikom DeSUS Karlom Erjavcem

LJUBLJANA - Predsednik SD Borut Pahor je po včerajšnjem srečanju s predsednikom DeSUS Karlom Erjavcem povedal, da je šlo pri srečanju, podobno kot pri vseh drugih srečanjih ta teden, za neformalno srečanje brez konkretnih dogovorov. Po besedah Karla Erjavca se na sestanku tudi niso pogovarjali o kadrovskih zadevah.

Po Pahorjevih besedah bodo konkretni dogovori o prihodnji koaliciji mogoči šele po tem, ko bo Državna volilna komisija izdala končno poročilo o izidu volitev in ko se bo predsednik republike "po svoji vesti in po posvetovanju s predstavniki poslanskih skupin odločil, komu bo dal mandat. Takrat, in pa v primeru, da bomo SD relativni zmagovalci volitev, se bodo začela formalna pogajanja," je dejal.

Z Erjavcem sta po Pahorjevih besedah na včerajšnjem sestanku ugovarila, "da je zavoljo zahtevnosti mandata, ki je pred nami, pomembno, da najprej in predvsem določimo vsebino koalicijske pogodbe ter vprašanja in pri-

BORUT PAHOR

čakovanja, ki najbolj zanimajo DeSUS. Šele nato se bomo pogovarjali o kadrovskih vprašanjih," je dejal Pahor.

Predsednik SD se, kot je dejal, zaveda, da je pred Slovenijo zahteven mandat, prav tako problemi, "ki pa jih lahko ob dobrem in uspešnem delu vlade in sodelovanju vlade z opozicijo spremenimo tudi v razvojne priložnosti," je dejal. Pri tem se mu zdi zelo pomembno, da vlada v času, ko se približuje čas gospodarske negotovosti, svojo pozornost osredotoči predvsem na to, "da slovensko gospodarstvo ohrani in poveča

KARL ERJAVEC

raven svoje konkurenčnosti. Le to bo namreč zagotovilo večje plače in višje pokojnine," je dejal.

Zaradi časov, ki prihajajo, mora biti vlada po besedah predsednika SD kompetentna. Pri njeni sestavi se mu zdi nujno, da stranke najprej uskladijo programske točke, šele nato pa se pogovarjajo o tem, kdo bo zasedel kakšno mesto. Pri tem se mu ne zdi nujno, da predsedniki strank, ki bodo v koaliciji, dobijo mesto v vladi. Velika koalicija, v kateri bi sodelovala tudi SDS, pa se Pahorju ne zdi dobra rešitev.

Radio-aktivni val ponovno v etru

TRST - Nezadržna dobra volja, humor in najrazličnejše informacije začinjene s pravo mero ironije, to bo vodilo tudi letošnjega vsakodnevnega Radio-aktivnega vala na Radiu Trst A, ki je na sporedu že od prejšnjega ponedeljka. Od dajo (od ponedeljka do sobote ob 9. uri) tudi letos vodita urednika Boris Devetak in Marko Sancin.

Vsebinsko bo oddaja pestra, pred mikrofonom pa se bodo zvrstili najrazličnejši gostje: športni strokovnjak Rajko Korner, balkanski poslovnež Nebojša Popović, nemirna prevajalka Berta Bertoki, vedno bolj »pametni« najstnici Pamela in Linda, slovenski janičar in upokojenec Sergio Coretti, nabudni skladatelj Patrick Solfeggiato in čistokrvni Križan Nando Sulli. Vsa-kih 14 dni pa novost: ekipa radioaktivnega vala se bo povezala z Golim otokom znanih, na katerem so trenutno politik Igor Kocijančič, pesnika Ace Mermolja in Jurij Paljk ter profesor Miran Košuta. Nekaj minut bo odmerjenih tudi Radio-aktivnemu magazinu oziroma pregledu in glasbenemu komentarju najbolj nenavadnih dogodkov, k sodelovanju so povabljeni tudi poslušalci, saj bo trikrat tedensko ponovno na sporedu radioaktivna ugan-ka, t.j. telefonska nagradna igra.

Voditeljem bodo tudi letos priskočili na pomoč sodelavci Franko Korošec, Tjaša Ruzzier, Meta Starc Vesna Hrovatin in Marjan Kemperle. V ekipo se po krajši pavzi vrača tudi Igor Pison.

AVTOCESTA A4 - Trčenje

Nesrečam ni konca Tokrat brez žrtev

LATISANA - Črnemu nizu prometnih nesreč na avtocesti med Benetkami in Trstom ni videti konca. Tudi včeraj je prišlo do hujšega trčenja, trčila sta tovornjaka, vsaj tokrat pa žrtev k sreči ni bilo. Nesreča se je pripetila ob 15.30 na odseku med izvozoma Latisana in San Giorgio di Nogaro, v smeri proti Trstu. Vpletena sta bila dva madžarska tovornjaka, ki sta vozila na istem voznem pasu. Voznik, ki je od zadaj trčil v rojaka, je ostal dobrih 45 minut vklejen v pomečkani vozniki kabini. Po zapletenem posegu so ga iz uničene kabine potegnili gasilci, rešilec pa ga je prepeljal v bolnišnico v Latisano: ni v življenjski nevarnosti. Ustvarila se je kolona, ki je dosegla tudi 10 kilometrov dolžine. Od 8. avgusta do včeraj je na avtocesti A4 med Mestrami, Trstom in Vidmom umrlo 12 ljudi.

Tepel je ženo in otroke

LIGNANO - Po nalogu videmskega sodišča so karabinjerji v Lignanu nataknili lisice albanskemu državljanu F. A. in ga odpeljali v videmski zapor. 39-letni delavec, ki v preteklosti ni storil kaznivih dejanj, je izvajal nasilje nad lastnimi otroki ter tepel in posiljeval ženo.

LJUBLJANA CENTER Volilna komisija zavrnila vse ugovore

LJUBLJANA - Volilna komisija 3. volilne enote Ljubljana Center je zavrnila ugovore treh volivcev ter tudi ugovor, ki so ga podali predstavniki liste kandidatov SDS. Čeprav so za posamezna volišča ugotovili nekatere nepravilnosti, te niso takšne, da bi ali bi lahko bistveno vplivale na izid volitev, je povedala predsednica komisije Martina Erzin.

Po besedah Erzinove, tako kot v četrtek, ko so že zavrnila štiri ugovore volivcev, pri glasovanju niso bili soglasni, zato je odločil glas predsednice. Komisija bo sedaj izdelala odločbe, ki jih bodo po pošti vročili vlagateljem ugovorov.

V četrtek je ugovor predstavnika liste kandidatov SDS s podobno obrazložitvijo zavrnila tudi volilna komisija 4. volilne enote s sedežem v Ljubljani Bežigrad. Pred tem so v SDS pojasnili, da so ugovor podali, ker nekateri volilni odbori od volivcev niso zahtevali oz. omogočili lastnoročnega podpisa v volilni imenik pred prejemom volilnega gradiva, kot to določa zakon. (STA)

CELOVEC - Manjšina ga nima v najlepšem spominu

Umrli nekdanji deželni glavar Leopold Wagner

CELOVEC - V 81. letu starosti je včeraj v deželni bolnišnici v Celovcu umrl bivši koroški deželni glavar Leopold Wagner. Socialdemokratski politik je bil na čelu deželne vlade v Celovcu 14 let (od leta 1974 do 1988), leto več pa tudi predsednik koroške SPÖ. Konec bleščeče politične kariere osnovnošolskega učitelja je pomenil atentat pred skoraj točno 20 leti, ko ga je s pištolo v neki celovski gostilni hudo ranil njegov nekdanji sošolec Franz Rieser. Wagner se je po večmesečnem zdravljenju sicer za nekaj mesecev spet vrnil na najvišjo politično funkcijo v deželi, nato pa iz zdravstvenih razlogov odstopil z vseh funkcij.

Kot deželni glavar je nasledil Hansa Simo, ki je kot deželni glavar tudi znotraj SPÖ postal tarča kritike predvsem zaradi spodletelega poskusa reševanja vprašanja dvojezične topografije na južnem Koroškem. Wagner je zatem vodil zelo restriktivno politiko do slovenske narodne skupnosti in slavil veliko zmago na volitvah leta 1975 - predvsem tudi zaradi svoje izjave, da je v času nacionalsocializma bil »visok član v nacističnem pomladku Hitlerjugend«. V 14 letih je na deželnih volitvah trikrat zapored osvojil absolutno večino, po njegovi zaslugi pa je zaživel in se uveljavil tudi tako imenovani tristrankarski protimanjšinski

pakt, ki je deželnozborske stranke v njihovi odločitvah na področju manjšinske politike zavezal k enotnem nastopanju in ki v bistvu funkcionira tudi še danes.

Medtem ko koroški socialdemokrati poudarjajo, da je bil Wagner najzaslužnejši deželni glavar v drugi republiki na Koroškem nasploh, kritični opazovalni koroške politike opozarjajo, da je bil prav on tisti, ki je s svojo politiko, predvsem napram koroškim Slovincem, pripravil pot sedanjemu koroškemu deželnemu glavarju Jörgu Haiderju. Slednji ga je včeraj pohvalil kot »velikega koroškega patriota, ki je v vprašanju dvojezičnih tabel zastopal interese Korošcev,« predstavniki ostalih strank pa so poudarili, da je 14 let trajajoča Wagnerjeva vladavina »zaznavno spremenila deželo Koroško.« (I.L.)

LEOPOLD WAGNER

ALITALIA - Potem ko so ponudbo CAI sprejeli zvezni sindikati CGIL, CISL, UIL in UGL

Del stevardes pristal, piloti na pogajalskem maratonu

Prvi mož Lufthanse izrazil interes za vstop v novo letalsko družbo

RIM - Dogovor s konzorcijem CAI, ki želi prevzeti Alitalia, je včeraj podpisal še eden od sindikatov, ki zastopa stevardese in druge pomočnike pri letu. S tem manjka zlasti še soglasje pilotov, potem ko so v četrtek načrt CAI podpisali štirje zvezni sindikati.

Kot je povedal predsednik sindikata ANPAV, ki zastopa del stevardes in drugih spremljevalcev pri letih Alitalie, Massimo Muccioli, so na pogajanjih v vladni palači Chigi s podpisom dogovora med drugim pristali na odpustitev približno 1300 stevardes in asistentov. Po načrtih CAI bi morali za rešitev zdaj še državnega prevoznika odpustiti najmanj 3000 zaposlenih. Ostala dva sindikata stevardes in pomočnikov pri letu, AVIA in ADL, bosta nadaljevala pogajanja v ponedeljek.

Piloti bi morali svojo odločitev sporočiti včeraj do 13. ure, vendar je vlada ponovno podaljšala rok, novega pa ni postavila. Pogovori med predstavniki pilotov (ANPAC in UP) in konzorcija CAI so se zavlekli globoko v noč. Sinoči so se jim pridružili zvezni sindikati CGIL, CISL, UIL in UGL, ki so sicer na projekt CAI že pristali. Predsednik vlade Silvio je pilote pozval k razumu. »Upam, da bo zmagal razum in bo Italija ob podpori nekaterih tujih partnerjev, ki bodo imeli v novi letalski družbi manjšinske deleže, ohranila nacionalnega letalskega prevoznika,« je dejal v Umbriji, kjer si zdravi hrbtno bolečine.

Izredni upravitelj Alitalie Augusto Fantozzi bi sicer moral predsedniku italijanskih civilnih letalskih oblasti Vitu Riggio že do četrтка predložiti načrt za finančno sanacijo letalskega prevoznika. V nasprotnem primeru bi Alitalia, kot je napovedal Riggio, izgubila licenco za letenje. Potem ko je v četrtek na dogovor s CAI pristala še vplivna sindikalna zveza CGIL, je Riggio sporočil, da bo Alitalii dovolil leteti vsaj še nekaj tednov.

Medtem se je v četrtek in včeraj v Rimu mudil prvi mož nemškega letalskega prevoznika Lufthansa Wolfgang Mayrhuber, ki je na srečanju s podtajnikom italijanske vlade Giannijem Lettom potrdil zanimanje za odkup manjšega deleža Alitalie.

Skupina italijanskih vlagateljev, združenih v Italijanski letalski družbi (CAI), je v Alitalio, ki že pet let posluje z izgubo, pripravljena vložiti milijardo evrov. Po načrtu vladne svetovalke za rešitev krize v Alitalii banke Intesa Sanpaolo naj bi se »nova Alitalia« združila z drugim največjim italijanskim letalskim prevoznikom Air One. Tujim partnerjem so na voljo le manjšinski deleži Alitalie. Zanimanje za odkup le-teh sta izrazila francosko-nizozemski prevoznik Air France-KLM in nemška Lufthansa.

Včeraj je ponudbo CAI sprejel sindikat stevardes in pomočnikov pri letu ANPAV

ANSA

CASERTA - Demonstracija Confindustrie in sindikatov Cgil, Cisl in Uil

Skupaj proti kamori

Dva policista sta medtem umrla v nesreči med zasledovanjem morilca kamore

V nesreči sta umrla mlada policista

CASERTA - Na tisoče ljudi se je udeležilo demonstracije proti kamori, ki so jo včeraj sredi Caserte skupaj priredili Confindustria ter sindikati Cgil, Cisl in Uil. »Boj za razvoj« je bilo geslo protesta, na katerem so sindikati in industriji skupaj demonstrirali proti vsaki obliki protizakonitosti. Namen protesta je bilo dokazati, da se namerava poleg vojakov, ki jih je v Kampanijo poslala italijanska vlada, tudi civilna družba upreti kamori. Čas je za skupne pobude in napore, je poudarila predsednica Confindustrie Emma Marcegaglia, in tudi podjetniki se morajo odločiti, »na kakšni strani so«. Confindustria namerava skratka ubrati isto pot, kakršno so ubrali industriji na Siciliji, ki so izključili iz organizacije podjetnike, ki sodelujejo z mafijo. Poziv k skupnemu in odločnemu boju so iznesli tudi tajniki sindikatov Cgil, Cisl in Uil Guglielmo Epifani, Raffaele Bonanni in Luigi Angeletti.

V Caserti sta medtem umrla dva mlada policista, ki sta z avtomobilom zasledovala kamorističenega morilca Oresteja Spagnuolo, njuno vozilo pa je zapeljalo s ceste. Spagnuolo je skupaj z Alfonsom Cesaranom 18. septembra streljal in ubil 7 ljudi med pokolom v kraju Castel Volturno. Uspelo mu je zbežati, medtem ko je Cesarano za zapahi. Umrla policista sta bila 41-letni Francesco Alighieri in 32-letni Gabriele Rossi, ki sta bila komaj premeščena iz Turina skupaj z drugimi 400 vojaki. Njun kolega Davide Venerando Fiaschetti je bil lažje ranjen.

ITALIJANSKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

Pokol pri Caserti in sporno reševanje Alitalie: to sta bili za svetovne medije novici tedna iz Italije

Tuji mediji so ta teden posvetili pozornost predvsem težavnim pogajanjem za rešitev Alitalie, pa tudi organiziranemu kriminalu. Začel bi kar pri slednjem, saj so o pokolu pri Caserti poročali številni mediji po vsem svetu.

Na večer, ko je bil ves italijanski jug zbran v pričakovanju na nastop nogometne ekipe Napoli v tekmi za pokal Uefa, piše madridski *El País*, so nekaj minut pred začetkom igre pri Caserti ubili lastnika igralnice s 60 strel. Dvajset minut pozneje, ko je Napoli uresničil svoj drugi gol, pa so umorili šest afriških priseljencev. Gre za izredno stanje, ki terja izredne ukrepe, piše španski dnevnik.

Los Angeles Times pa napoveduje, da bodo namenili vojsko na območje Caserte, kjer je prišlo do pokola skupine Afričanov. Nekaj podobnega se je že zgodilo leta 1992, ko so vojsko namestili na Sicilijo kmalu po umoru dveh vidnih sodnikov. Sedanje dogajanje kaže, da camorra predstavlja resno grožnjo za vso državo, ugotavlja glavni dnevnik zahodne obale ZDA.

Letalska družba in premogovnik nimata nič skupnega, vendar bi lahko Berlusconi stopil po sledovih Thatcherjeve, piše *Financial Times*. Predlagani rešitvi Alitalie nasprotujejo nekateri sindikati, ki hočejo na vsak način ohraniti privilegije. Vendar jih javnost ne podpira več, podobno kot je bil nekoč britanski sindikat rudarjev osamljen v obrambi delovnih mest v premogovnikih. In takrat je britanska premierka Thatcher nastopila brez iskanja kompromisov in ga strla. Berlusconi se nudi podobna priložnost. S tem bi zarezal v ogniojek 30 let neodgovornih odnosov, ki so prizadeli italijanski razvoj, kar bi povrh privedlo do dolgoročne rešitve za italijansko letalsko družbo, meni londonski finančni dnevnik.

Revija *Time* postavlja vprašanje, kaj bi se pravzaprav zgodilo, ko bi Alitalia šla v stečaj. Italijanska letalska družba je prava svetinja vsega tega, kar ni v redu v najslabših javnih podjetjih v Evropi, meni ameriški tehnik. Možno je še, da v zdajšnjem trenutku pride do sporazuma s sindikati ali da Air France-KLM in Lufthansa predstavijo nove predloge. Možno pa je tudi, da propade z vsemi posledicami za zaposlitev in za gospodarstvo nasploh. V ZDA, kot tudi na Kitajskem, intervenirajo v podporo domačega gospodarstva, torej država začenja spet odigravati pomembno ekonomsko vlogo. V Italiji pa je država prešibka, da bi spet prevzela to funkcijo. Sploh italijansko gospodarstvo trpi zaradi dveh pomanjkljivosti: neprimernost države in neprimernost tržišča, ugotavlja najuglednejša ameriška revija.

Italijanom ne bi smelo biti žal za morebitni stečaj Alitalie, piše *Wall Street Journal*. Verjeli so v Berlusconijeve obljube o znižanju davkov in zmanjšanju javnega sektorja, kar se ni zgodilo. Zagotavljal je tudi, da bo preprečil propad Alitalie, kar pa bi v resnici bilo koristno. Stečaj letalske družbe, znane predvsem zaradi stavk in političnih vmešavanj, bi zagotovil italijanskim potnikom boljše pogoje večje konkurence in kakovostnih storitev. Newyorški finančni dnevnik je

Ena izmed žrtev pokola pri Caserti

kritičen tako do sindikatov, ki so zavrnili kompromisne predloge, kot tudi do predsednika Berlusconi, ki je med volilno kampanjo preprečil dogovor z Air France-KLM.

Stavka dnevnika SKP Liberazione

RIM - Glasilo Stranke komunistične prenovne danes ne bo izšlo. Novinarji dnevnika Liberazione so se včeraj zbrali na protestnem shodu, saj jih je skrbelo finančne stanje časopisa: kljub številnim pozivom, ki so jih naslovili na založnika Mrc, je bilo realno stanje znano šele včeraj. Številke žal niso razveseljive, saj v blagajnah manjka okrog štiri milijone evrov. Kriza levičarskega dnevnika je že itak dramatična, napovedano krčenje javnih prispevkov pa bi ga obsodilo na smrt. Kot znano je parlament sprejel zakon, ki postavlja pod vprašaj obstoj tako imenovanih neprofitnih dnevnikov: prispevki za založništvo bodo prihodnje leto »skromnejši« za 83 milijonov, leta 2010 pa za celih sto milijonov evrov. Pravilnik, na podlagi katerega bodo delili prispevke, naj bi podtajnik pri predsedstvu vlade Paolo Bonaiuti predstavil čez dobra dva tedna. Včeraj je vsekakor pojasnil, »da bodo krčenja proporcionalna velikosti časopisa« ... Mediji imajo do 30. septembra čas, da predložijo svoje predloge porazdelitve prispevkov.

CGIL proti vladni gospodarski politiki

RIM - Sindikalna zveza CGIL je za danes oklicala vsedržavni dan protesta proti vladni gospodarski, socialni in davčni politiki. V 150 mestih bo tako priredila sindikalne shode in druge protestne pobude. Na osrednji demonstraciji na Trgu Farnese v Rimu bo nastopil generalni sekretar Guglielmo Epifani. Po oceni CGIL bo vlada s svojim triletnim finančnim manevrom negativno vplivala na rast potrošnje in sploh gospodarstva, pa tudi prizadela dohodke odvisnih delavcev in upokoencev.

Vatikan kritizira vladne ukrepe o priseljencih

VATIKAN - Vatikanski dnevnik *L'Osservatore Romano* je včeraj ostro kritiziral sporne ukrepe, ki jih je sprejela italijanska vlada glede priseljencev, pa tudi nekatere ukrepe, ki jih na tem področju pripravlja Evropska unija. Nezaželene ljudi ne smemo obravnavati kot potencialne kriminalce, je zapisal odgovorni za Caritas Vittorio Nozza v včerajšnjem uvodniku na prvi strani časnika. Pisec je obžaloval, da se politika vse bolj nekritično prilagaja fobijam javnega mnenja ter na tak način še krepki ozračje nestrpnosti. To je že drugi nastop Vatikana v nekaj dneh proti politiki italijanske vlade do priseljencev. Pred tremi dnevi se je ob njo kritično obregnil msgr. Agostino Marchetto, tajnik papeškega sveta za pastoralo migrantov in potujočih.

Končno še ocena tednika *Economist*, za katerega »se italijansko gospodarstvo plazi po vseh štirih«. Zaostalost italijanskega gospodarstva pa paradoksalno predstavlja tudi prednost, saj ga finančna kriza ameriških tržišč v glavnem ni prizadela. Italija predstavlja polža na območju evra in to že toliko časa, da jo je sedanjí globalni zastoj prizadel manj kot druge. V Italiji sicer manjka razvito finančno tržišče, v prihodnje pa jo bodo lahko prizadeli stranski učinki globalne krize. Tako bo med drugim upočasnitev ekonomije v ZDA in Nemčiji upočasnila italijanski izvoz. Težnja, ki jo izraža finančni minister Tremonti, po »izstopu« iz sistema globaliziranega gospodarstva, lahko privede do izolacije, kar bi »ugasnilo motor« italijanskega gospodarstva. Za to niso potrebni protekcionistični posegi, zadostuje sedanje zavarovanje tujih investicij, kot se je zgodilo v primeru Alitalie, v imenu načela nacionalističnega gospodarstva Berlusconi je vlade, meni londonski finančni tehnik.

Sergij Premru

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

PROJEKT MI.MA. »VEČINE SPOZNAVAJO MANJŠINE« - S pomočjo evropskih sredstev iz programa Interreg IIIA

Publikacija in spletna stran gradita nov most med Italijani in Slovenci

Zbrane informacije o Slovencih v Italiji in Italijanih v Sloveniji ter na Hrvaškem - Koristen pedagoški pripomoček

Ravnateljica Slorija Maja Mezgec ter urednici Zaira Vidali in Roberta Vincoletto, ki sta predstavili publikacijo Vabilo k spoznavanju manjšin in spletno stran www.slori.org/mima

KROMA

nem položaju in nivoju zaščite, ki sta ga skupnosti deležni. V publikaciji Vabilo k spoznavanju manjšin, ki je seveda dvojezična, je tudi izčrpen seznam manjšinskih ustanov (z naslovi, telefonskimi številkami itd). Celotna vsebina je dostopna tudi na spletni stran www.slori.org/mima, saj je internet danes najbrž najbolj razširjen in globalen medij: vsa besedila so zato ob italijanščini in slovenščini na voljo tudi v angleščini.

Spletna stran in publikacija sta nastali v okviru projekta MI.MA. »Večine spoznavajo manjšine«, ki je bil sofinanciran z evropskimi sredstvi (Interreg IIIA Italija-Slovenija 2000-2006). V sklopu projekta so na večinskih šolah priredili kar dvainštirideset predstavitev obeh manjšin; kot sta pojasnili profesorici Gigliola Mejak (Srednja tehniška šola, Koper) in Patrizia Vascotto (Tehnični zavod za umetnost Nordio, Trst) predstavljata publikacija in spletna stran koristen pripomoček, s katerim bo mogoče informacije širiti med vsoko šolsko populacijo. Tisto isto populacijo, kateri predsednik SKGZ Rudi Pavšič želi, da bi v celoti obvladala oba jezika okolja, v katerem odrasča. Njegove sanje, da bi lahko vsakdo spregovoril v svojem materinem jeziku in bi ga vsi razumeli, pa lahko uresničijo samo italijanske, slovenske in hrvaške državne institucije. (pd)

Italijani in Slovenci so včeraj stopili korak bliže. Ali bolje rečeno, zblížali sta ju italijanska narodna skupnost v Sloveniji in Hrvaški ter slovenska narodna skupnost v Italiji. In tako resnično pripomogli k graditvi mostu med dvema kulturama in svetovoma. Kot je spomnil predsednik Italijanske unije Maurizio Tremul, je sodelovanje med obema že več let konstruktivno; rezultat tokratnih stikov pa sta nova publikacija in spletna stran, ki lahko resnično

predstavljata mejnik v zgodovini tega obmejnega prostora. Slovenski raziskovalni inštitut in Unione italiana - Italijanska unija sta na papirnatih in virtualnih straneh predstavila življenje Slovencev v Furlaniji-Juljski krajini in Italijanov v Sloveniji ter na Hrvaškem. Urednici Zaira Vidali in Roberta Vincoletto sta zbrali podatke o organizacijah in ustanovah obeh manjšinskih skupnosti: o šolstvu, medijih, glasbeni, gledališki in športni dejavnosti, a tudi o prav-

V tržaškem kopališču na črno zaposlili 19 delavcev

Finančna straža je poleti opravila 900 kontrol v kopališčih tržaške pokrajine. Preverjala je, ali spoštujejo upravitelji davčno zakonodajo in ali so cene v obalnih restavracijah, barih in trgovinah primerne. Pod drobnogledom so bili zlasti davčna potrdila in dokumenti zaposlenih. V 80 primerih (torej v približno 9% kontrol) so zabeležili nepravilnosti.

Tržaški finančni stražniki so odkrili 77 delavcev s pomanjkljivimi ali neobstoječimi delovnimi dokumenti, največ dela pa so imeli v nekem kopališču na območju tržaške občine (finančna straža kršitelja ni imenovala), kjer nudijo tudi gostinske storitve. V kopališču je bilo na črno zaposlenih kar 19 delavcev. Kazni so dokaj slane: upravitelj mora za vsakega nevpisanega uslužbenca odšteti po 3000 evrov, temu pa gre dodati še 150 evrov kazni za vsak uslužbenčev delovni dan. »Če so uslužbenci v povprečju recimo delali vsak po en teden, izračunajte vi, koliko bo to stalo upravitelju,« so povedali pri pomorskem oddelku tržaške finančne straže. Tovrstni izračun kaže, da bo kršitelj plačal v izkupičku kakih 77.000 evrov kazni.

Razkošno jahto najel »siromak«

V okviru zgoraj omenjenih kontrol je pomorski oddelk finančne straže v Tržaškem zalivu pregledal kakih 90 luksuznih plovil, saj so jahte in velike jadrnice dobri pokazatelji človekovega življenjskega standarda; včasih se slednji s prijavo dohodkov sploh ne ujema.

Maja so naleteli na 42-letnika iz Apulije, ki je plul z razkošno jahto, vredno 1,4 milijona evrov. Jahto z gradeško registracijo je od neke finančne družbe iz FJK najel na lizing, zanj je plačeval 9000 evrov na mesec. Blagor njemu, bi dejali. Čudno pa je to, da Apulijec že dve leti ne prijavlja nobenih dohodkov. Stražniki so z zadevo seznanili kolege iz Apulije, trenutno potekajo temeljit pregledi raznih davčnih dokumentov. Poleg »lažnega siromaka« so odkrili tudi neko učiteljico iz Rima, ki je lastnica 300.000 evrov dragega plovila. Oba sta osumljena davčne utaje.

BARCOLANA - Letos jubilejna 40. izvedba

Praznik mesta in naše dežele

Raznolik program od 4. oktobra dalje - Letos šest dni sejma, dva glasbena in trije gledališki večeri - Na Barcolani Shosholoza, udeleženka Pokala Amerike - Tudi letos Pokal RC44

Barcolana bo letos slavila svoj 40. rojstni dan. Pomemben jubilej bodo ob vrhuncu, regati tisočih jadrnic, dopolnjevali različni športni in kulturni dogodki, ki bodo naše mesto oživil od sobote, 4. do nedelje, 12. oktobra. Raznolik program so predstavili včeraj na Trgovinski zbornici, kjer so potrdili, da je Barcolana ne le praznik mesta, ampak celotne dežele.

ŠPORT ... Uvod Barcolane bo regata Barcolina za najmlajše ljubitelje jadrnanja. V soboto, 4. in nedeljo, 5. se bodo v tržaškem zalivu pomerili v razredu optimist in na jadrlnih deskah ter prvič tudi v razredu laser. Konec tedna bodo na vrsto prišle še starodobne jadrnice (Barcolana Classic), ki si jih bo lahko vsak ogledal od 5. oktobra dalje v klubu Adriaco. Tradicionalna nočna regata v jadrlnem razredu ufo bo na predvečer Barcolane, 11. oktobra. Tudi letos bo Trst gostil etapo pokala RC44 (najnovejšega jadrlnega razreda), ko bodo glavni protagonisti ameriškega pokala (od 7. do 11. oktobra) merili moči za pokal FJK.

Regata tisočerih jadrnic pa bo kot običajno drugo oktobrsko nedeljo (12. oktobra). Objektivni bodo usmerjeni predvsem k južnoamerškemu konzorciju Shosholoza, ki je nastopal na lanskem izvedbi Pokala Amerike v Valencii. Krmar južnoafriške jadrnice je Paolo Cian, taktik pa Tommaso Chieffi. Že petič bo zmago lovila Alfa Romero s krmarjem Novozelancem Ne-

villom Chrictonom. Protagonistke letošnje 40. izvedbe pa bodo tudi ženske: svetovna prvakinja v veslalomu Denise Garbon bo v nedeljo prisotna na jadrnici Fiamme Gialle. Ideo, eno izmed velikank, pa finančno podpira podjetnica Alessandra Vitriani. Udeleženka OI v Pekingu Larissa Nevierov, pa bo z ostalimi tržaškimi olimpijci nastopala na jadrnici Magic.

Na včerajšnji predstavitvi je predsednik jadrlnega društva Grignano-Barcola (glavni organizator in pobudnik) Novelli poudaril predvsem, da je Barcolana regata vseh, ne le velikank. Izrazil pa je tudi zaskrbljenost zaradi pomanjkanja privezov, kar bi lahko pogojevalo število vpisov: »Čedalje več je gledalcev, čedalje manj pa tekmovalcev,« je bil kritičen.

... in KULTURA Tradicionalni sejem bo letos prvič odprt šest dni, torej od torka, 7. oktobra dalje. Maldobrie - branje zgodb istrske, tržaške in dalmatinske skupnosti bodo uprizorili gledališčniki Contrade: v soboto 4. oktobra pri svetilniku (ob 16.00), v ponedeljek, 6. oktobra v Kavarni San Marco (ob 18.00), v torek, 7. oktobra pa v Kavarni Tommaseo (ob 18.00). Fabri Fbra (petek, 10. oktobra), Franckie hi-nrg mc in Elio e le storie tese (sobota, 11. oktobra) bodo poskrbeli za glasbeno kuliso na Velikem trgu z ostalimi manjšimi skupinami. Maskota 40. Barcolane pa je mali rakec »Zachete«. (V.S.)

Vrhunec spremljevalnih dogodkov bo regata Barcolana v nedeljo, 12. oktobra

KROMA

UPLINJEVALNIKI - Evropski komisar Dimas odgovoril ministru RS Podobniku

»Italija ni kršila evropske zakonodaje«

Podobnik ni zadovoljen in bo vladi priporočil, da se vprašanje razreši v tožbenem postopku

Evropska komisija ugotavlja, da mnenje italijanskega ministrstva za okolje v okviru internega postopka presoje vplivov na okolje glede gradnje plinskega terminala v Žavljah še ne predstavlja odločitve ministrstva ali Italije. Komisija navaja, da se zdi, da glede na preučene elemente ni videti kršitev evropske okoljske zakonodaje. To je v odgovoru na pismo ministra za okolje in prostor Republike Slovenije Janeza Podobnika, ki mu ga je ta glede umeščanja plinskih terminalov v Tržaškem zalivu in njegovem obalnem območju julija posredoval v Bruselj, zapisal evropski komisar za okolje Stavros Dimas.

Evropski komisar je tudi spodbudil Slovenijo in Italijo, da razrešita vprašanja o potencialnih lokacijah plinskih terminalov »v duhu dobrega sodelovanja na bilateralni ravni«. Kot vsebino Dimasovega pisma povzemajo na ministrstvu, je Evropska komisija prejela vrsto pritožb in peticij, povezanih s plinskimi terminali v Tržaškem zalivu. O tem vprašanju se je že večkrat pogovarjal tako s slovenskimi kot italijanskimi organi, sicer pa se v večji meri dotika procesnih vprašanj glede terminala v Žavljah.

Zato so, kot nadaljuje Dimas, strokovne službe preverile vprašanje sprejete odločitve za plinski terminal v Žavljah in ugotovile, da »Italija še ni sprejela končne odločitve o tem plinskem terminalu, temveč je bilo izdano mnenje ministrstva za okolje Italije v okviru internega postopka presoje vplivov na okolje«. Komisija je ugotovila, navaja Dimas, da omejeno mnenje še ne predstavlja odločitve tega ministrstva ali odločitve italijanske države. »Komisija ugotavlja še, da se zdi, da glede na preučene elemente ni videti kršitev evropske okoljske zakonodaje,« pismo povzemajo na ministrstvu.

Slovensko ministrstvo po prejetju odgovora Dimasa ugotavlja, da »se Evropska komisija v svojem odgovoru ni opredelila do zahtevnega vprašanja strateškega pristopa in strateške presoje v skupnem severnem Jadranu". Kot navaja v sporočilu, je Podobnik »vseskozi poudarjal nujnost odprtega konstruktivnega bilateralnega sodelovanja« pri poteku postopkov za umeščanje plinskih terminalov. »Neupoštevanje stališč Slovenije, suverene evropske obalne države, pri na-

V Žavljah naj bi nastal uplinjevalnik španske družbe Gas Natural

KROMA

črtovanju razvoja, ne razumemo kot upoštevanje izvajanja evropskih načel za razvoj ob skupnem morju,« so zapisali na ministrstvu.

Podobnik upa, da se bo sodelovanje nadaljevalo »v duhu partnerstva za trajnostno upravljanje s skupnim morjem«, ki ga opredeljuje tudi skupna strategija za Jadran. »Priporočal pa bo slovenski vladi, da še vedno nerazrešeno vprašanje strateškega pristopa razreši v tožbenem postopku,« so še navedli v sporočilu za javnost. Podobnik je Dimasu pisal 2. julija in v pismu med drugim navedel, da je Slovenija »globoko prepričana«, da je Italija v postopkih glede plinskih terminalov kršila določila Aarhuške in ESPOO konvencije ter določila evropskega prava.

Slovenska medresorska komisija za

plinske terminale je medtem v četrtek priporočila slovenski vladi, naj zadolži državno pravobranilstvo, da skupaj s pristojnimi ministrstvi pripravi podlage za vložitev tožbe zoper Italijo zaradi kršitve evropskega prava pri načrtovanju plinskih terminalov v Tržaškem zalivu in Žavljah. Kot je včeraj pojasnil vodja komisije Marko Starman, evropsko pravo zahteva spoštovanje direktive o celoviti presoji vplivov na okolje ter morske direktive. »Potrebna je čezmejna strateška presoja vplivov na okolje, italijanska stran pa za trjuje, da so terminali zasebna pobuda, zato ne sodijo v program oz. načrt,« je dejal. Kot je pojasnil potek postopka, mora Slovenija o italijanskih kršitvah najprej obvestiti Evropsko komisijo, ki ima tri mesece časa za obravnavo. »Po tem roku, ne glede na mnenje Evropske komisije, pa

lahko država vloži tožbo na sodišče Evropskih skupnosti v Luksemburgu,« je povedal in dodal, da »bo končna odločitev o vložitvi tožbe zagotovo v rokah nove vlade«.

Medresorska komisija za oblikovanje stališč do gradnje plinskih terminalov v Tržaškem zalivu, ki jo je ustanovila vlada, se je zavzela tudi za nadaljevanje dela neformalne mešane tehnične skupine, ki sta jo državi ustanovili 8. septembra v Rimu. Želimo si, je dejal Starman, da bi pridobili čimveč informacij o projektih, ki jih načrtuje italijanska stran. Obenem je komisija sklenila, da naj se še ta mesec oblikuje mnenje na podlagi javne razgrnitve dokumentacije o plinskih terminalih v Žavljah in Tržaškem zalivu, ki se je včeraj končala na koprski izpostavi agencije za okolje. (STA)

OBČINA TRST

Lulajo in kričijo: Župan nam nič ne more

Na zadnji občinski seji je bil govor o varnosti v mestu, nadzoru, pa tudi o čistoči oziroma umazaniji v središčnem jedru. Vprašanje je sprožil svetnik Občanov Roberto Decarli, dopolnil pa svetnik Krščanske demokracije za avtonomijo Salvatore Porro s pričevanjem, ki mu je bil priča med sejo občinske komisije za prozornost. Seje so se udeležili tudi številni meščani, stanovalci iz mestnega središča. Zgražali so se nad tem, kar se dogaja ponoči, po 23. uri, v ulicah okrog občinske palače. Mladi prevzamejo takrat »posest« nad ulicami in trgi, in začne se razgrajanje, ki jim krati spanec. Ob razgrajanju se zgodi še marsikaj drugega. Svetnik Porro je opisal enega od pogostih »dogodkov«: skupina mladih postavi fanta na »strateško« mesto na Velikem trgu, da pazi na morebiten prihod redarjev, drugi trije ali štirje pa izpraznijo mehur proti pročelju občinske palače in med tem tipično pasjim opraviлом kričijo na ves glas: »Župan, nič nam ne moreš; daj nam globo, če ti uspe!«

Cikanje na znano županovo odredbo o globah tistim, ki bi jih zalotili med lulanjem v javnosti, je bilo več kot očitno. Tako Porro kot Decarli sta ocenila, da so taki in podobni ukrepi brezpredmetni in neuspešni, če se jih ne konkretno izvaja. Kar pomeni, da bi morali v nočnih urah poostriiti nadzor mestnih redarjev v mestnem središču. Tako bi zajezili tudi vandalska dejanja, ki se vrstijo zadnje čase v mestu. Decarli je v dokaz o teh dejanjih izročil predsedniku občinske skupščine Sergiu Pacorju tablo, ki so jo bili neznanci izruli s pročelja enega od središčnih poslopij in je več dni ostala na cesti, ne da bi se kdo zmenil zanjo.

Odbornik za javna dela Franco Bandelli je menil, da naj bi županove odredbe s časom pripomogle k zaježitvi vandalskih dejanj. Dovolj bo, da izsledimo enega od storilcev in ga zgledno kaznujemo, je ocenil. A doslej se kaj takega še ni zgodilo...

M.K.

TRG EVROPA - V mestnem središču pisane stojnice iz mnogih evropskih držav

Evropski konec tedna

Na prireditvi okrog 150 razstavljalcev - Med temi stojnica Emergency in pobuda za osebe s posebnimi potrebami - Od angleškega porcelana do irske glasbe

Mestno središče so včeraj preplavile stojnice številnih potujočih potnikov iz Italije in raznih evropskih držav, ki bodo svoje blago, izdelke in pridelke prodajali do ponedeljka. Na Trgu sv. Antona, Ponterošu, bližnjih ulicah in Borznem trgu je namreč zaživel 8. sejem potujočih trgovcev Trg Evropa, ki se ga udeležuje okrog 150 razstavljalcev. Med raznimi pobudami je tudi tista, ki nosi naslov Pleso med cvetjem in katere namen je spodbujati spoznavanje med osebami s posebnimi potrebami, ki koristijo občinske vzgojne in socialne storitve v dnevnih centrih (med katerimi je tudi Sklad Mitja Čuk), ter tržaškimi trgovinami in podjetji, ki jim lahko nudijo odlične priložnosti za vključevanje v svet dela. Združenje cvetličarjev, ki deluje v okviru Združenja trgovcev na drobno, je nekatera umetniška dela teh mladih postavilo skupaj s cvetličarskimi stvaritvami. Ob kulinarčnih dobrotah in bogatih stojnicah pa se lahko mimoidoči zaustavijo tudi pri stojnici humanitarne organizacije Emergency na Trgu sv. Antona. Zbrane prispevke bodo namenili zdravstveni postojanki Angharam v dolini Panshir v Afganistanu. Prireditve je že včeraj dopoldne obiskalo mnogo ljudi, ki so si radovedno ogledovali najrazličnejše stojnice, od angleškega porcelana do avstrijskih klobas, neapeljskih prodajalcev praznih CD in DVD medijev ter irskega standa. V slednjem bodo ljubitelji rugbyja lahko kupili majice državne reprezentance, CD-je z značilno irsko glasbo, pa tudi tipične irske orglice. (ag)

DOLINA - S prispevkoma dežele in Sklada za Trst

Dokončno urejen otroški vrtec Pika Nogavička

Odbornica Vazzi: Vrtec urejen po najnovejših evropskih šolskih parametrih

Levo: nastop otrok dolinskega otroškega vrtca; desno: tabla dolinskega vrtca Pika Nogavička

KROMA

Dolina ima od včeraj »popoln« vrtec, urejen po najnovejših evropskih šolskih parametrih, kot se je na krajsi slovesnosti izrazila občinska odbornica za šolstvo Alenka Vazzi. Poslopje z vrtcem in jaslmi je sicer delovalo že štiri leta, to poletje pa so bila zaključena tudi dela na dvorišču in vrtu, ki sta bila tako urejena, da dovolujeta didaktiko na prostem v znamenju okolju prijazne šole.

Vrtec, poimenovan po priljubljeni Piki Nogavički, je bil zgrajen in urejen z odločilnima prispevkoma dežele

Furlanije-Juljske krajine in Sklada za Trst, saj bi sama občina ne premogla tolikšno finančno breme, je še poudarila Vazzijeva. Celotna struktura je stala poldrugi milijon evrov. Po Vazzijevi je o popolnoma urejenem vrtcu posegla odbornica za javna dela Laura Stravisi, nato pa sta pozdravili tudi slovenska ravnateljica Ksenija Dobrila in italijanska ravnateljica Alida Misso, medtem ko je msgr. Franc Vončina poslopje blagoslovil. Prijeten nastop otrok je sklenil za dolinsko občino pomemben vzgojno-varstveni dosežek.

Beatifikacija Francesca Bonifacia

V soboto, 4. oktobra, bodo v tržaški katedrali sv. Justa opravili obred beatifikacije Francesca Bonifacia, duhovnika iz Pirana, ki je postal leta septembra 1946 žrtev protikrščanskega nasilja. Ko se je vračal iz Groznjana, ga je ustavila skupina ljudskih straž, ga odpeljala v bližnji gozd in ga usmrtila. Njegovih posmrtnih ostankov niso nikoli odkrili. Postopek za beatifikacijo se je začel že leta 1956, je na včerajšnji predstavitvi sobotnega beatifikacijskega obreda poudaril tržaški škof Evgen Ravignani. Prav on je v letih 1972 do 1974 sledil prvemu obdobju procesa za beatifikacijo z zbiranjem pričevanj in dokumentov o duhovnikovi mučeniški smrti. Cerkveno sodišče za beatifikacijo je zaključilo delo pred desetimi leti, 28. julija letos je papež Benedikt XVI. prižgal zeleno luč za obred beatifikacije.

ŠOLSTVO - Demonstracija šolnikov na Velikem trgu

Proti šolski reformi

Prefektu so izročili več kot 1.500 podpisov, ki so jih zbrali do danes - Na trgu 600 ljudi

Na Velikem trgu je včeraj popoldne več kot 600 ljudi demonstriralo proti reformi ministrice Gelminijeve, ki namerava ponovno uvesti enega samega učitelja v osnovnošolske razrede. Protest sta priredila Študijski center za javno šolstvo in Tržaški odbor proti enemu samemu učitelju, namen pobude pa je bilo tudi izraziti podporo javnemu šolstvu. V okviru demonstracije - vzporedno je bil protest v Miljah - so izročili prefektu Giovanni Balsamu več kot 1.500 podpisov, ki so jih zbrali do danes, do konca oktobra pa jih nameravajo zbrati vsaj 5 tisoč. Pobudniki so tudi napovedali, da bodo prihodnji teden priredili skupščine na tržaških šolah, v pripravi pa je že sodelovanje na državni demonstraciji, ki bo 17. oktobra v Rimu.

Film Katje Colja v Mieli

V gledališču Miela se danes zaključuje festival Milleocchi. Ob 16. uri bodo predvajali dokumentarec Altromondo, ki ga je posnela tržaška režiserka Katja Colja.

Prireditve Puecherstyle

Na Trgu Puecher bo jutri in v ponedeljek zaživela druga izvedba prireditve Puecherstyle, ki združuje glasbo, sejem, modne revije, dobrodelne akcije in srednjeveške tradicije. Prireditelja sta društvo Tredici Casade in tržaško občinsko odborništvo za ekonomski razvoj, prireditve pa je pomembna za ves Sv. Jakob, rajon, ki šteje kakih 50 tisoč prebivalcev. Zato sodelujejo z organizatorji tudi številni krajevni trgovci in gostinci. Jutrišnji program predvideva od 10. ure do 19.30 med drugim sejem, skupinski sprehod po Sv. Jakobu (ob 11.15), mašo (ob 17. uri), povorko (17.30), predstavitev srednjeveških orožarjev (ob 19. uri). V ponedeljek se bo prireditve razvijala od 17. do 20. ure, na vrsti bodo koncerti, modne revije in trebušni ples.

Niz pobud zveze LILT

Tržaška sekcija zveze LILT, ki je aktivna na področju preventive, informacije in pomoči v zvezi z onkološkimi boleznimi, je včeraj v kavarni Tommaso predstavila niz pobud za mesec oktober. Spregovorili so komisarka sekcije Giuliana Perrotta, tržaški občinski odbornik za socialno zaščito Carlo Grilli in ravnatelj mestnih muzejev zgodovine in umetnosti Adriano Dugulin. V sredo, 1. oktobra ob 9.30 bo na Pomorski postaji posvet o strategijah v boju proti tumorjem, pod pokroviteljstvom Dežele FJK in pokrajinske zdravniške zbornice ter v sodelovanju z družbo Generali in fundacijo CRTrieste. V sodelovanju z Občino Trst pa bo LILT priredila še konferenco o preventivi, ki bo v soboto, 4. oktobra ob 18. uri v mestnem muzeju Sartorio.

Nabrežinska godba bo nastopila na Trgu Verdi

Godbeno društvo Nabrežina bo jutri ob 11. uri nastopilo na tržaškem Trgu Verdi. Dogodek sodi v 11. niz pokrajinskih godbenih koncertov v organizaciji pokrajinske sekcije državnega združenja italijanskih godb ANBIMA.

Film Angela Rizza

Krožek Hilda Guevara, ki deluje pod okriljem društva Italia-Cuba, vabi drevi ob 18. uri na predvajanje filma italijansko-argentinskega režiserja Angela Rizza »Cuando la verdad despierta«. Večer bo v ljudskem domu A. Gramsci na Pončani, kjer je tudi mali sejem knjig in rokodelstva.

EUROPEAN SUMMER SCHOOL OF CLASSICS - Pobuda oddelka za antične vede Univerze v Trstu

»Klasičnost« od antike do danes

Natečaja iz znanja latinščine se je uspešno udeležila tudi dijakinja klasičnega liceja Franceta Prešerna Nadja Cibic

Od ponedeljka, 22. septembra, do danes se v Trstu ponovno vrši European Summer School of Classics. Pobuda, ki jo že sedemize zaporedje prireja Oddelk za antične vede Univerze v Trstu, želi spodbujati izmenjavo mnenj in izkušenj v zvezi s preučevanjem antike na znanstveni in didaktični ravni, poglobljati vezi med univerzami in liceji ter navdušiti dijake za humanistične vede, npr. arheologijo, zgodovino umetnosti, antropologijo, klasično filologijo in literaturo nasploh.

Na otvoritveni slovesnosti, ki je bila 22. septembra v tržaški Državni knjižnici (Biblioteca statale), so organizatorji podelili nagrade dijakom, ki so se najbolje uvrstili na natečaju iz znanja latinščine, ki so ga bili izvedli na Oddelku za antične vede junija. Odlično tretje mesto je dosegla Nadja Cibic, dijakinja III. klasičnega liceja Franceta Prešerna.

Rdeča nit letošnjega niza predavanj je zgodovina klasične misli oziroma interpretacija termina »klasičnost« od antike do danes. Za slovenske poslušalce sta bili zanimivi zlasti dve predavanji: Marko Marinčič, uveljavljeni mladi filolog z Oddelka za klasično filologijo Univerze v Ljubljani, je govoril o dojemanju klasičnosti v aleksandrinski dobi, Gino Bandelli pa je v predavanju o sodobnih protiklasičnih tokovih obravnaval tudi teorijo o venet-

skem izvoru Slovencev, ki jo je ovrgel z dolgimi citati iz del slovenskih zgodovinarjev (zlasti Rajka Bratoža in Milka Matičetova).

Posebno mlade poslušalce iz tržaških klasičnih in znanstvenih licejev je verjetno presenetila raznolikost interpretacij pojma »klasičnost«; posegi, ki so se dotikali zelo pestrih tem v zvezi z zgodovino in literaturo od antike do danes, so izzvenili kot prepričano zanikanje togega in vaze zagledanega klasicizma. In res je »klasičnost« večplasten in veliko bolj »demokracičen« pojem, kot si lahko predstavljamo; na izbiro, kdo naj se uvrsti med »klasike«, ne vplivata samo prostor in čas, ampak tudi življenjska pot posameznika, ki se približa umetniškemu delu. Povsem nesmiselno bi bilo torej, da bi »klasična« dela uživali samo zaradi njih samih, saj je njihov najpomembnejši učinek ta, da nam razkrijejo našo narodno in širše pojmovano evropsko preteklost ter nam pomagajo, da se zavestno odločamo o naši bodočnosti. V tem smislu bi bilo najbrž vredno temeljitega razmisleka mnenje italijanskega pisatelja Itala Calvina, ki je v eseju Zakaj naj beremo klasike? (Perché leggere i classici?) izjavil, da je klasično pravzaprav vsako delo, ki nas notranje obogati in ki ima veliko povedati vsaki generaciji.

Nadja Cibic je prejela nagrado natečaja iz znanja latinščine

Stvarnost,
transparentnost,
zaupanje, povezanost
s teritorijem.

To stoji za tem.

Draga

Daša in Damijan

naj zvezda sreče spremlja vaju
vsepovsod,
v najlepšem cvetju siplje naj na
vama življenje srečno skupno pot!

Mama, očka, nona,
Majna in Aljoša

Danes si obljubita večno zvestobo

Daša in Damijan

Želimo vama veliko sreče,
zdravja in razumevanja v
skupnem življenju

nona Miranda, Miriam,
Pasquale, Maddalena in Mara

Draga

Daša in Damijan

naj vama sreča in ljubezen
segata v skupnem življenju
vedno do srca.

To vama želijo
bivši sošolci Zoisa 5.A

DAŠA in DAMIJAN

Imejta se vedno tako rada
kot se imata danes...

Obilo sreče
na novi življenski poti
vama želijo *Goričani*

Med trtami

Tamara

išče Abrahama.

Prijetno srečanje ji želi

vsa žlahta

Čestitke

DAŠA in DAMIJAN bosta danes
ustvarila lepo, novo družinico. Srečne
dneve jima želita družini Milič in
Buzai.

Draga DAŠA in DAMIJAN! Da
bi vama bilo življenje v dvoje vedno
nasmevano, vama želijo Iztok, Jan in
Paola.

Danes je pomemben dan, DAŠA
in DAMIJAN zapuščata samski stan.
Naj bo vajina zakonska pot polna sre-
če, zdravja in medsebojnega razu-
mevanja. Iz srca vama želita družini
Bogatez in Grgič.

Živijo pust!...ops...! Živijo ohcet!
Danes posebna izvedba Kraškega
pusta: DAŠA in DAMIJAN sta se oše-
mila v nevesto in ženina. Da bi bila
vedno vesela in pustno razpoložena,
jima želi Pustna skupina Prosek-
Kontovel.

Naši dragi DAŠI in njenemu iz-
voljencu DAMIJANU želiva še nešte-
to takih lepih, srečnih dni. Skoraj bo-
tra Edvin in Majna.

Nova družinca je nastala, saj
Micheletu in Valentini je MATEJA
zajokala. Naj sreča bo vajina brez
mej in brez dna, to vama želimo iz
vsega srca. Nona Zlata, nono Ivan, te-
ta Deborah in teta Klara z Davidom.
Mali MATEJI en poljubček na vsako
stran pošiljata Dana in Jan.

Naš dragi DAVID praznuje da-
nes 24 let. Čestitamo ti in želimo naj
se ti izpolnijo vse skrite želje. Tvoji do-
mači

Prireditve

KD IVAN GRBEC - Škedenjska ulica 124,
vabi v nedeljo, 28. septembra, ob 17. uri
na vesel popoldan s pevsko-glasbeno
skupino Val morja in Marinaio band iz
Doma upokojencev iz Izole. Vodi in
animira: Marjetka Popovski.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporo-
ča, da je v v razstavnih dvorani Turi-
stičnega Informativnega Centra v Se-
sljanu (IAT) na ogled razstava Izložba
umetnikov, na kateri razstavljajo do
12. oktobra: Tomaž Caharija (kamni-
ti izdelki), Piero Marcucci (skulpture
in slike), Miloš Ciuk (kamniti izdelki),
Mileva Martelanc (glineni izdelki),
Vittorio Porro (kamnite skulpture),
Luisia Comelli (slike), Anita Nemari-
ni (slike), Viktor Godnic (slike), Luca
Monet (kamen) in Anica Pahor
(skulpture in slike).

**ANTROPOZOFSKO DRUŠTVO V
TRSTU** prireja danes, 27. septembra,
ob 20. uri, pri KD Ivan Grbec, Ške-
denjska ul. 124 v Trstu, konferenco na
temo »Geometrija in človekov razvoj
- načrt snovalcev svetišča«. Predaval
bo dr. Michele Codogno. Vstop prost.
**DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OB-
ČINE** vabi na ogled veseloirge v slo-
venskem narečju »Srčni mrk« v iz-
vedbi dramske skupine kulturnega
društva Rovte-Kolonkovec danes, 27.
septembra, ob 20.30, v dvorani Roma,
Trg Republike, v Miljah.

RADIJSKI ODER obvešča, da se vpišu-
jejo abonmaji za 11. Gledališki vrtiljak
pri Slovenski prosveti, Ul. Donizetti 3-
Trst, na tel. št. 040- 370846. Prva
predstava TRNULJČIČA bo na spo-
redu v nedeljo, 28. septembra, v dvo-
rani Marijinega doma pri Sv. Ivanu
(Ul. Brandesia 27), prva predstava ob
16. uri (red SONČEK) in ob 17.30 (red
ZVEZDA).

V BAMBIČEVI GALERIJ Proseška ul.
131, Opčine, je na ogled razstava »Po-
dobe iz mojega čopiča«, slikarja Clau-
dia Clarija. Odprto od ponedeljka do
petka 10. do 12. ure in 17. do 19. ure do
5. oktobra 2008.

Poslovni oglasi

GROZDJE PRVOVRSTNO ca-
bernet sauvignon in merlot pro-
dam. Možna dostava.

00386-31270149

SOCIALNA ZADRUGA IŠČE
vzgojitelje z učiteljskim ali ena-
kovrednim naslovom ali univer-
zitetno diplomo in izkušnjami
na vzgojnem področju za vzgoj-
ne servise. Območje goriška po-
krajina. Dobro znanje slovenske-
ga jezika. Poslati curriculum v ita-
lijanščini

na fax 040-232444

NIKOLI SAMI - Slovenska ženit-
na agencija Kocka

00386 (0)31712987

<http://www.freeweb.siol.net/morje05/>

Turistične kmetije

**AGRITURIZEM BAJTA - SALEŽ
108** je spet odprt ob četrtnih,
petkih, sobotah in nedeljah
od 10.00 do 24.00.

Vabljeni!

040-2296090

**KMEČKI TURIZEM ANTONIČ V
CEROVLJAH**, s suhim prigriz-
kom okusnih ovčjih sirov, je od-
prt ob sobotah in nedeljah.

040/299798

Mali oglasi

APARTMA V SEŽANI dajemo v najem.
Klicati v večernih urah na tel. št.: 328-
9699156.

DAJEM V NAJEM od novembra dalje
opremljeno stanovanje na Proseku.
Dve sobi, kopalnica, sprejemnica z
balkonom, kuhinja in parkirišče. Tel.
040-225320 ali 333-1129574.

FLORIN (ZLATI PRINAŠALEC) je sko-
tila kužke. Imajo odličn rodovnik.
Cepili jih bomo pred odhodom. Zain-
terisirani naj pokličejo na tel. št.:335-
8111393.

IŠČEM DELO kot tajnica/uradnica z
večletno izkušnjo v jutranjih urah.
Tel.: 348-7428691.

IŠČEM zazidljiv teren v centru Opčin
ali v Barkovljah. Tel. 040-818012, ob
uri obedov.

MERCEDES B200 TURBO letnik 2006,
bencin, avtomatik, 50.000 km, srebr-
ne barve, full-optional, vedno v gara-
ži, v odličnem stanju prodajam. Tel.:
347-3906674.

PRODAJAMO domač med, tel. v ve-
černih urah na tel. št. 334-3333451.

PRODAM bencinski chevrolet nubira
SK 1,6 SW, letnik junij 2006, edini
lastnik, v odličnem stanju, prevoženih
27.000 km. Poklicati na tel. št.: 339-
1024723.

PRODAM novo peč na drva za cen-
tralno kurjavo, 30 kw, znamke Unical.
Nabavna cena 3.500 evrov, prodajam
za samo 2.000 evrov. Kličite na tel. 334
6366765.

PRODAM štiri sode (6-hektolitrske) in
enega (10-hektolitrski) iz fiberglasa po
ugodni ceni. Tel. 339-6084190 ali v ve-
černih urah na tel. 040-229199.

ŠTEDILNIK NA DRVA znamke Imar,
bele barve, letnik 2003, visok 85cm,
globok 61cm, dolg 95cm, v odličnem
stanju prodam za 180,00 evrov. Klicati
ob večernih urah na tel. št.: 040-
212538.

ŠTUDENTSKI PAR najame majhno stan-
ovanje, dvoposteljno sobo ali garso-
niero v Ljubljani, lahko tudi v soupro-
rabi z drugimi študenti. Tel.: 340-
5466275 ali 040-225089.

Osmice

OSMICA PRI DREJČETU v Doberdubu
je odprta. Točimo belo in črno ter nu-
dimo domač prigrizek.

OSMICO je odprl Škerk Boris v Pra-
protu. Tel. št.: 040-200156.

OSMICO ima Zahar, Boršt 57. Tel. 040
- 228217.

Prispevki

V spomin na Celesteja Sancina ob 1.
obletnici smrti daruje družina 50,00
evrov za ŠZ Bor, 50,00 evrov za TFS
Stu ledi in 50,00 evrov za SPDT.

Ob slovesu dragega Mitje, darujejo Bi-
težnikovi 100,00 evrov za sklad Otona
Berceta.V spomin na Mitjo Bitežnika
darujeta Darinka in Jožka Doljak 70,00
evrov za sklad Otona Berceta.V spomin
na bivšega profesorja Mitjo Bitežnika
darujeta Marina in Nevenka 30,00
evrov za sklad Otona Berceta.

V spomin na gospo Jušto Guštin daru-
jeta Anita in Tanja 30,00 evrov za SKD
Tabor in 30,00 evrov za cerkev Sv. Jer-
neja na Opčinah.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovala na-
slednje črpalke:

AGIP: Istrska ulica, Ul. A. Valerio 1 (uni-
verza)

SHELL: Drevored Campi Elisi 1/1

Q8: Domjo (Strada della Rosandra), Ul.
D'Alviano 14

TOTAL: , Ul. Brigata Casale, Sesljan -
drž. c. 202 (km 27)

ESSO: Milje - Ul. Battisti 6, Pokraj-
ska cesta km 8+738

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-
TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4
TS-VE

**NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE
TAMOIL:** - Ul. F. Severo 2/3

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Ser-
gija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49,

Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul.
Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin SS 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7,
Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carna-
ro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Op-
čine - križišče, Kraška pokrajinska ce-
sta km 8+738

OMV: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA
km 27
V sodelovanju s FIGISC Trst.

Prepričajte se sami,

pridite ob 18. uri
v petek 3. oktobra
v ul. S. Spiridione 7.

ZKB
1908 centro organizzativo del centro
storico della città
Razlikujemo se.

V vrtincu

Na poti v ali iz stresne službe smo opazili center dobrega počutja, bolj pogosto znanega in poimenovanega kot wellness center. Toda, ker je ritem življenja vse hitrejši in ker nam vse več obveznosti vse pogostje onemogoča, da bi si vzeli trenutek zase in poskrbeli za svoje dobro počutje, se mimo centra dobrega počutja pač zgolj vozimo. Če bi bil center naš dom, bi bilo drugače.

Kar pa ni povsem res. Ni treba, da imamo center sprostitve doma, pomagala bo že masažna kad ali bazen. Če smo ustvarili dom, kjer se dobro počutimo, smo že veliko naredili. Še več naredimo, če načrtno in kontinuirano skrbimo za dobro počutje. Eden od enostavnih načinov je sprostitev v masažni kadi ali bazenu. Kar doma, v varnem zavetju doma, daleč od ponorelega sveta. Za prekrvavitev bo poskrbela toplota, za sproščanje mišic pa masažne šobe. Jutri bo zato učinkovitejši, prijetnejši in manj stresen.

Stres je reakcija organizma na dejavnike, ki ogrožajo človeško fizično blagostanje in psihično počutje in tako vpliva na eksistenco. Pri dlje časa trajajočem stresu se lahko pojavijo problemi v delovanju srčno-žilnega sistema, želodčne bolezni in mnoga druga obolenja. Zato da do tega ne bi prišlo, si je smiselno čas vzeti zase. Vodna masaža ne samo da pomaga pri zdravljenju poškodb mišic, ki jih povzroča artritis, blaži tudi kronične in akutne bolečine vratu, pomaga menda tudi proti nespečnosti. Hidromasaža oz. hidroterapija, ki velja za eno najstarejših

oblik zdravljenja, omogoča globinsko sprostitev telesa. Preverjeno - na vroče kopeli in masaže prisegale že stare civilizacije.

Med prednostmi vodne masaže velja omeniti dejstvo, da pri vodnem masiranju, za razliko od ročne masaže, v mišicah ne čutimo bolečin. Zato naj masažni bazen ali masažna kad postane središče vašega razvajanja. Če vam prostor ne dopušča postavitve bazena, ker podlaga nima vodovodnih in električnih priključkov, se lahko odločite za masažno tuširno steno. Vodne curke lahko uravnavamo glede na jakost, glede na razpoložanje se odločimo ali bomo imeli stalen ali vrteč curek in v kateri del telesa ga bomo usmerili. V vsakem primeru bo voda delovala blagodejno.

Pri izboru masažnega bazena moramo upoštevati velikost in obliko prostora, kamor ga bomo postavili. Odločiti se moramo ali želimo imeti prostostoječega ali vgradnega. Enako velja pri izboru masažnih kadi.

Masažni bazen lahko postavite zunaj na prostem, čeprav se je v tem primeru treba zavedati, da bo v naj-

Primer kvalitetnih masažnih kadi. V wellness centru ali doma... za dobro počutje.

www.housetohome.co.uk

hladnejših mesecih neuporaben. Drugače je, če del zunanjega prostora za gradite, na primer s steklom in izberete bazen s funkcijo ogrevanja. Vzdrževanje masažnega bazena se ne razlikuje od vzdrževanja klasičnega bazena. Čistočo pomaga vzdrževati čistilni filter, ki ga v povprečju menjamo vsake tri mesece, odvisno od števila uporabnikov.

Pogled na popoldansko zimsko idilo iz bazena - kjer se toplota vode giblje glede na želje uporabnikov, običajno pa v razponu med 25 in 40 stopinj Celzija -, ki vas po napornem dopoldnevu masira, zna biti izjemen. Sistem za ogrevanje vode in termoizlacijski pokrov zagotavljata, da se voda,

ko je bolj mraz, ne ohladi pod zeleno raven.

Masažne kadi ali masažnega bazena ne kupujemo vsako leto. Običajno gre za enkratni nakup v življenju. Na spletni strani, na primer www.jobplus.si priporočajo, da pred izbiro bazena razmisлите o velikosti, notranji oblikovanosti bazenske školjke ter mestu postavitve masažnega bazena. Razumljivo je, da zunanja postavitve dovoljuje več svobode ne samo pri izboru velikosti, ampak tudi pri načinu vgradnje. Je pa v primeru, da bazen postavimo na prosto, več pozornosti treba nameniti toplotni izolaciji. O velikosti velja razmisliti, ker ta vpliva na udobje in število masažnih sistemov. Če izberemo bazen z ergonomskimi sedišči in ležišči, običajno pravokotne oblike, bo udobje seveda večje od tistega, ki ga nudi bazen s samo sedišči.

Vgrajevanje masažnih sistemov v običajne kopalne kadi ni vedno optimalno dejanje. Običajne kadi namreč niso prilagojene udobnemu sedenju in ležanju. Kopalne kadi, namenjene tudi masaži so, od običajnih višje za približno 10 centimetrov, razlagajo na spletni strani www.masaznibazeni-master.si. Le tako namreč celotno telo prekrije voda. Poleg tega so tudi deli, kamor prislanjamo dele telesa drugače oblikovane, izdelane so namreč vdolbine, iz katerih prihajajo masažni snopi.

Masažne kadi in bazeni so narejene iz različnih materialov. Po priporočilih na spletni strani www.jobplus.si mora ohišje biti temperaturno in UV obstojno. Za vzdrževanje so ohišja iz plastike enostavnejša kakor lesene obloge. Opozarjajo, da pri masažnih bazenih ni pomembno število masažnih šob, ampak funkcija, ki jo le ta dosega. Kakovostni bazeni imajo namreč na vsakem masažnem mestu uporabljen drugačen masažni sistem.

Da je filtrirni sistem kakovosten ugotovimo po številu in tehnologiji

uporabljenih mehanskih filtrov. Masažni bazeni z enim mehanskim filtrom oz. eno kartušo praviloma ne zagotavljajo 100 odstotne mehanske filtracije bazenske vode.

Tudi pri masažnih bazenih je smiselno paziti na porabo energije. Tehnološko dovršeni masažni bazeni imajo, kot navajajo specialisti iz omenjene spletne strani, priklon na elektriko izveden na eno fazo 1500 KW moči. Bazeni z večjo priključno močjo veljajo za energetska potratna.

Med odlikami kakovostnega masažnega bazena so še 24 urna filtracija, skorajda neslišno delovanje cirkulacijske črpalke, možnost uravnavanja vodnih curkov in usmerjanje teh na posamezna masažna mesta.

Smiselna je tudi zvočna in toplotna izolacija. Za boljše grelce veljajo tisti, ki ne dovoljujejo segrevanja vode preko 50° C, saj s tem zagotavljajo boljši izkoristek in daljšo življenjsko dobo.

Na zunanji strani bazena naj bo nameščena glavna kontrolna plošča z nastavitvami vseh glavnih funkcij, na boku bazena pa naj bo pomožna kontrolna plošča, ki zagotavlja upravljanje osnovnih funkcij delovanja bazena v času masiranja v bazenu, še svetujejo na spletni strani www.jobplus.si. Seveda ne sme manjkati niti kontrolno varnostni sistem. Ta namreč opozarja na motnje v delovanju masažnega bazena, kot sta na primer zamašenost filtrov ali pregrevanje vode.

Že vrsto let so znani tudi pozitivni učinki t.i. barvne terapije. Različne barve menda prispevajo k različnemu razpoloženju, ki ga je z zamenjavo barve mogoče tudi spremeniti. Modri in zeleni barvni toni hladijo in pomirjajo, pravtako pomirjajo tudi rumeni in rjavi, le da zraven še grejejo. Uravnavanje stopnje svetilnosti ustvarja prijeten ambient, v katerem se ob masaži vodnih curkov lahko povsem sprostimo. Pika na i so vodotesni zvočniki, od koder prihajajo naši najljubši ritmi.

Luksuzna kopalnica s pokončnim tušem kadom za relaks.

www.acrylicweedon.com

CIVICA®
&Partners

Porto San Rocco, cesta za Lazaret, 2 Milje TS
040/9278761 - info@civicarealestate.it

HRVAŠKA Stara hiša v kamnu iz 19. stoletja na istrskih gričih, v fazi popolne prenove. Notranjost obsega več kot 200 m² v treh etažah, ki so tako sestavljene: dnevna soba, ki gleda na portik, vrt in bazen, jedilnica s kaminom, ki je povezana s kuhinjo, pet sob, dve kopalnici. Možnost razdelitve v dve samostojni stanovanji. € 380.000,00
Možnost financiranja.

TRST DREVORED XX SETTEMBRA v bližini gledališča, stanovanje 90 m² z lastnim vrtom, sestavljeno iz vhoda, dnevnice, kuhinje, dveh zakonskih spalnic, kopalnice, wc-ja in kleti. Lastni vrt v velikosti 50 m². Samostojno ogrevanje. € 160.000,00

OPČINE trgovski prostor ob cesti, na centralni in prometni lokaciji, ca 75m² s kopalnico. Notranji prostori v dobrem stanju, s štirimi izloženimi okni, ki gledajo na cesto, oddajamo v najem motiviranim osebam. Trajanje pogodbe v skladu z zakonom 6+6.

TRST v bližini hipodroma, stanovanje v sedmem/za-dnjem nadstropju v palači z dvigalom, prenovljeno in tako sestavljeno: dnevna soba z balkonom, ki gleda na hipodrom, kuhinjski kotiček, zakonska soba, shramba in kopalnica. Stavba razpolaga s klimo in alarmnim sistemom. Oddajamo v najem za € 500,00 + stroški.

MILJE, PORTO SAN ROCCO blizu morja nova stanovanja za takojšnjo predajo, različnih velikosti z 1, 2, 3 spalnimi sobami, balkoni, talnim ogrevanjem in hlajenjem, alarmnim sistemom, satelitskim TV, prostorom za avto, razpoložljivost priveza za plovilo. Na voljo tudi že rabljena stanovanja.

OPČINE V stoletnem parku v ulici Carsia, krasno pritrlično stanovanje v gradnji, sestavljeno iz dnevnice, kuhinje, 2 spalnic, 2 kopalnic, shrambe in verande. 188 m² zasebnega vrta.

Poslovna ergonomija doma

Če želimo delati ob urah, za katere se nam zdi, da smo najbolj učinkoviti, je delo od doma koristna rešitev. Prav tako se delo od doma izkaže za primerno rešitev, če preveč časa izgubimo za pot v precej oddaljeno delovno okolje in nazaj. Prvi pogoj za učinkovito delo od doma je, da je delovni prostor ločen od bivalnih prostorov, sicer se ob še tako velikih načrtih usposobljenost in kreativnost ne bosta izrazili. Delo ne bo zadovoljivo opravljeno in slaba volja bo spet imela svoje obdobje.

Sočasno z razvojem elektronskih komunikacij in drugih sodobnih oblik komuniciranja so se spremenili tudi klasični delovni procesi. Vse več je poklicev in del, kjer posamezniku ni treba, da je fizično prisoten za izpeljavo določenih nalog. Omenjena praksa je že precej pogosta tudi v večjih podjetjih, kjer so delovni procesi odvisni skorajda od armade vključenih in ne le od nekaj posameznikov.

Nasprotniki dela na daljavo zagovornikom očitajo, da prihaja pri tovrstnem delu do pomanjkanja kontaktov s sodelavci, kar ni nujno dobro. Kar pa ni povsem res. Četudi so sodelavci

v neki poslovni stavbi oddaljeni en od drugega le nadstopje, se ne srečujejo redno. Celo več, tedne in mesece komunicirajo preko telefona in elektronske pošte, čeprav službujejo v isti stavbi. Enake pripomočke uporabljajo tisti, ki delajo od doma. In ravno tako se lahko sestanejo s sodelavci in poslovnimi partnerji, nenazadnje morajo vsaj kdaj pa kdaj na kakšen sestanek.

Če se odločimo za delo od doma, moramo seveda poskrbeti za miren prostor, kjer bomo obvarovani pred vsakdanjimi družinskimi obveznostmi in skrbmi, ki lahko kaj hitro zmotijo delovno koncentracijo.

Ce delovnega prostora iz različnih razlogov ni mogoče ločiti od bivalnih prostorov, poskrbite vsaj za lasten vhod. Med priporočljivimi ukrepi, če se pisarna nahaja v isti enoti kot stanovanjski del, so tudi dodatne zvočne izolacije in napeljava lastne telefonske linije. Za učinkovito opravljanje dela od doma je smiselno tudi, da ima pisarna lastno stranišče. Sicer lahko odmori, ko hodite na stranišče v bivalni del, trajajo preveč časa oz. se nehote v bivalnem krilu zadržite preveč časa.

Pohištvo pisarn se razlikuje od stanovanjskega. Pisarniški pohištveni sistemi, ne glede na to ali gre za klasične ali modularne, sledijo filozofiji prilagajanja. Zaradi narave dela, morebitne zaposlitve sodelavca, je namreč prostor treba organizirati tako, da dopušča spremembe v postavitvah. Materiali miz in omar – po zaslugi drsnih vrat se pri odpiranju teh ohranja razpoložljivi prostor – so običajno kompaktnejši od stanovanjskih pohištvenih kosov, tudi ogrodja so zaradi namena, ki mu služijo, trpežnejša.

V domači pisarni ne sme, tako kot v klasični, manjkati računalnik. Pisarna mora biti infrastrukturno seveda opremljena z internetno povezavo, mnogi pri svojem delu še vedno uporabljajo tudi faks. Miza mora biti dovolj velika, da se pri delu ne počutimo utesnjeni in naj nima preveč ostrih robov. Poskrbimo tudi za ustrezen odlagalni prostor, ki ga ob širjenju poslov po pravilu začne zmanjkovati.

Posebno pozornost velja nameniti izboru stola, na katerem boste preživeli vrsto ur, ko boste opravljali opravila kot so računanje, oblikovanje in

formacij, poročil, ponudb, prevajanje, programiranje, izdelava načrtov... Strokovnjaki za stole priporočajo za pisarniško delo stol s petimi nogami, nastavljenim naslonjalom in nastavljivo sedežno ploskvijo. Bistveno je namreč, da ima hrbet v ledvenem delu primerno oporo. Pri poklicih, kjer se pri opravljanju delovnih nalog pretežno sedi, so namreč obremenitve hrbtenice dvakrat večje kot pri, na primer, hoji in kar štirikrat večje kot pri ležanju.

Strokovnjaki pravijo, da če smo dolga leta sedeli v napačni drži na neprimernem stolu, smo lahko še veseli, če nas hrbtenica in križ le bolita. Tudi ostala oprema mora imeti optimalne ergonomske karakteristike. Niti varno niti smiselno ni, na primer, vleči papir iz zadnjega predala delovne mize.

Svetloba v velikih pisarniških kompleksih je mnogokrat neprimerna, celo grozeča. Poskrbimo, da ne bo tako tudi v naši domači pisarni. Delovno mesto naj bo osvetljeno z dnevno svetlobo, svetloba naj prihaja od spredaj ali z leve strani. Za oči bomo največ naredili, če si poleg stenske svetilke namestimo še namizno, ki naj enakomerno osvetljuje celotno delovno površino. Izberimo tako, da ji lahko uravnavamo višino ter smer in jakost svetlobe.

Na svetlobne odtenke lahko vplivamo tudi z izborom primernih barv. S pravilno oz. priporočljivo uporabo barv namreč lahko povečamo osvetljenost prostora. Osnovno pravilo je, da so za skoncentrirano delo bolj primerne svetle barve ali svetlejši odtenki temnejših barv, kot je na primer siva ali rjava, ali pastelni odtenki. Četudi si kdaj zaželimo kakšne divje barve, tako obarvano okolje na dolgi rok ne bo delovalo stimulativno.

Pri opremljanju novega poslov-

nega prostora se ob obilici drobnih opravil kaj kmalu zgodi, da pozabimo na pripomočke kot so držalo za bescilo, obešalnik, koš za smeti in podobno. Brez njih se naši posli ne bodo širili, nam pa bo v domači pisarni bolj udobno.

Previdnost ni nikoli odveč. Na negativne učinke pisarniškega dela, kar delo od doma povečini je, opozarjajo strokovnjaki že vrsto let. Ergonomski strokovnjaki priporočajo od 2 do 4 spremembe drže na uro, če ne želimo imeti posledic v drži. V Evropi govorijo celo o »pisarniški« bolezn, ki naj bi prizadela okrog 40 milijonov delavcev, od tega naj bi jih bilo v Italiji okrog sedem milijonov. Mnogi delavci v pisarnah namreč trpijo za bolečinami v križu, vratu in ramenih ter čutijo silno utrujenost.

Raziskovalci z britanske univerze Leeds, na primer, so odkrili povezavo med obremenitvijo in napetostjo vratnih mišic in visokim pritiskom. Ugotovili so, da je možno, da dolgoletna nepravilna drža delavcev za računalnikom povzroča zvišan krvni pritisk, posamezniki, ki dolgo sedijo za računalnikom, pa so, kot ugotavljajo tudi bolj nagnjeni k venozni trombozi.

Zato: ko opremljamo domačo pisarno, jo opremimo tako, da vsaj omilimo negativne učinke pisarniškega dela. In ko v njej začnemo delati, ne pozabimo, da je smiselno pri delu od doma spoštovati lastni delovni čas, sicer se lahko zgodi, da boste delali cel dan in celo noč, delo pa še vedno ne bo končano. Določite si čas za malico in ne opustite socialne mreže zgolj zato, ker vsak dan ni treba v pisarno na drugi konec mesta. Ko zjutraj odhajate v službo, ki se nahaja kar doma, ne sedite na službeni stol v pižami ali trenirki. Bilo bi preveč neresno in po predvidevanju strokovnjakov bi delo opravili manj učinkovito.

Primer pravilno postavljene pisarniške mize z računalnikom. Dnevna svetloba prihaja od spredaj, prisotna je tudi namizna svetilka.

Devin 10/c
Devin Nabrežina (TS)

Tel. 040.2070016
e-mail: ledimore@revas.it

Martinščina (S. Martino del Carso)

Mogočna vila obdana s 1.800 m² parka.
Pritličje: kuhinja, dnevna soba, kopalnica.
Prvo nadstropje: 4 sobe, kopalnica, 2 terasi
Luksuzno dodelana. Pogled na morje. V mirnem
okolju. Dobra cestna povezava z bližnjimi
mestnimi centri. *Cena: 400.000,00 evrov*

Sesljan

Novogradnja
Samostojna vila s pogledom na morje.
Tri etaže, veliki vrt.
Rezidenčno območje.
Cena: 650.000,00 evrov

Pantelleria

Krasna vila
obdana z mediteransko makijo.
Med morjem in nebom -
prostor, ki ga je vredno odkriti.
Zaupni dogovori.

www.immobiliarepuntocasa.it

Ul. Cicerone št. 8 - TRST
Tel. 040 662111
Fax. 040 634301

cenitve • nasveti za nepremičnine • kupoprodaja

REPEN
Novogradnja, čudovite hiše v naravi, tudi s
pogledom na morje, možnost personalizacije,
visoko kvalitetne zaključne obdelave, vseljive
konec marca 2009.

Predel trg Hortis

[Ulica Madonna del Mare] V starejši
stavbi, v visokem nadstropju z
dvigalom, svetlo stanovanje, v
odličnem stanju, sestavljeno iz
prostorne dnevne sobe, kuhinje, dveh
spalnic, kopalnice, manjše sobe.
Prostorna klet in parkirni prostor v
garaži. Samostojno ogrevanje.
€ 235.000,00.-

Bibione

[Predel Marinella] Del pred
kratkim zgrajene dvodru-
žinske hiše z vrtom, v odli-
čnem stanju, sestavljen iz
kuhinje, dnevne sobe, 3 spal-
nic, 2 kopalnic. Pokrit parkirni
prostor. € 185.000,00.-

Predel Rocol

[Ulica Parenzan] Stanovanje z odprtim pogledom, sestavljeno iz
dnevne sobe, kuhinje, zakonske spalnice, kopalnice. Parkirni prostor
v garaži. € 134.000,00.-

GORICA - Evropska komisarka Danuta Hübner obiskala intermodalni terminal družbe SDAG

Za čezmejni logistični pol bodo trkali na evropska vrata

Deželni odbornik Riccardi potrdil, da FJK verjame v potencial goriške infrastrukture

Za uresničitev čezmejne logistične platforme na območju tovarnega postajališča med Štandrežem in Vrtojbo bo mogoče računati na evropska sredstva. EU namreč pripisuje infrastrukturnam za pretovor s ceste na železnico, kot je tista, ki jo je pred nedavnim predala namenu goriška družba SDAG, velik pomen, kar je med včerajšnjim obiskom v Gorici potrdila tudi evropska komisarka za regionalno politiko Danuta Hübner. Komisarko, ki je bila dopoldne v Trstu in si je nato ogledala še goriški intermodalni center, so na sedežu družbe za upravljanje tovarnega postajališča sprejeli deželni odbornik FJK za prevoze Riccardo Riccardi, goriški župan in podžupan Ettore Romoli in Fabio Gentile, župan občine Šempeter-Vrtojba Dragan Valenčič, deželna svetnika Roberto Marin in Gaetano Valenti, goriška prefektnja Maria Augusta Marrosu ter predsednik in direktor SDAG-a Giorgio Millocco in Bruno Podbersig.

»Prevoz tovarnjakov po železnici danes potrebuje cela Evropa, saj cestni prevoz blaga in oseb v državah EU stalno narašča,« je povedala Hübnerjeva in izrazila potrebo, da se izkoristi intermodalno infrastrukturo za pretovor, ki je že prisotna na teritoriju. Komisarka je poudarila, da so za dodaten razvoj terminalov, kot je goriški, na voljo financiranja iz evropskih skladov Interreg, s katerimi je med drugim SDAG s pomočjo občine Šempeter-Vrtojba in družbe FER-SPED že uresničila sistem za prevoz tovarnjakov in njihovih šoferjev na vlakih ROLA.

Da je intermodalni pol družbe SDAG ena izmed najpomembnejših infrastruktur, s katerimi namerava dežela FJK razbremeniti prometa na avtocesti A4, je včeraj potrdil tudi Riccardi. Deželni odbornik za prevoze je ravno iz tega razloga v četrtek predstavil deželnemu odboru sklep, s katerim je vlada Furlanije-Juljske krajine dodelila dodatnih 856 tisoč evrov za razvoj intermodalnega pola za pretovor s ceste na železnico ROLA-GO. Dežela si želi, da bi zaobjel tudi sorodne strukture na slovenski strani in zrasel v čezmejni intermodalni center, ta namen pa bo že večkrat izrazil družbi SDAG, goriška občina in občina Šempeter-Vrtojba. »Komisarko smo seznanili s tem, kar tu na meji nastaja. Predstavili smo ji velik potencial, ki ga tu imamo za razvoj logistike,« je povedal župan Valenčič in dodal: »Tudi slovenska stran namerava sedaj potrkati na evropska vrata in vložiti prošnjo za sredstva. Denar je treba vložiti v infrastrukturo in predvsem v elektrifikacijo železniške proge do Divače.« (Ale)

Z včerajšnjega srečanja med Hübnerjevo, krajevnimi upravitelji in družbo SDAG

BUMBACA

PEVMA - Krajevni svet opozarja na varnost pred vrtcem

Zahtevajo parkirišče

Občina očistila zid grobnice partizanov, krajevni svet obnovil napise na ploščah padlih

Na četrtkovni seji krajevnega sveta za Pevmo, Štmaver in Oslavje so razpravljali o kopici vprašanj, ki za devajo vasi na desnem bregu Soče. V osrednji točki dnevnega reda so svetniki vzeli na znanje občinski obračun za leto 2007 in izrekli povoljno mnenje o prikazanem dokumentu. V opombi svojega mnenja pa so izrazili željo, da bi bil zaradi primerjave obračunu priložen tudi proračun s programom raznih posegov.

Največ diskusije je zahtevala točka, ki se že dolgo let pojavlja na sejah pevmškega rajonskega sveta. Gre za problem parkirnih prostorov okrog predela otroškega vrtca v Pevmi. Velikokrat je krajevni svet zahteval, da bi pred vrtcem uredili manjše parkirišče, ki bi služilo zgolj za jutranje izstopanje otrok iz avta. Starši morajo namreč zjutraj in popoldne pri prevzemu otrok, svoje avtomobile puščati kar na cesti. Nasploh bi bilo v tistem predelu nujno razmisliti o usposobitvi dodatnih parkirnih mest, ki bi služila novim bodočim stanovalcem, dobrodošla pa bi bila tudi za bližnji gostinski obrat ter za športno-rekreacijski center v pevmškem parku. Tudi sam vrtec ima več pomanjkljivosti, ki bi jih morala občina čim prej odpraviti. V prvi vrsti gre za dotrajano in povsem gnilo zaščitno ograjo, ki otrokom in njihovim vzgojiteljicam ne nudi dovolj varnosti. Ograja naj bi jih ščitila pred morebitnim padcem v spodaj ležeči potok.

Z velikim zadovoljstvom so svetniki vzeli na znanje, da se dela okrog igrišča bližajo koncu. Podjetje je že povsem uredilo bodoče slačilnice, dohode v center, namestilo zaščitne ograde in opravilo več manjših del. Zdaj bodo začrtali še igrišče in namestili razno športno orodje. Svetniki so tudi sklenili, da se bodo čim prej začeli pogovarjati o otvoritveni slovesnosti.

Letošnji jesenski pohod na Sabotin bo v nedeljo, 26. oktobra. Potekal bo po že utečenem in preizkušenem programu. Kot dodatek vzponu na goro se bodo v Štmavru v dneh pred pohodom zvrstile razne kulturne prireditve. Napovedane so predstavitev knjige, razstava mizarskega orodja iz Solkana, pesniški večer in še kaj se bo nabralo.

Svet je tudi sklenil, da bo skupaj z rajonskim svetom Stražice namestil ploščico na zid ob spomeniku Janeza Nepomuka pri pevmškem mostu. Pevma in Stražice sta namreč sofinancirali ureditev zgodovinskega objekta. Na koncu seje so svetniki z zadovoljstvom ugotovili, da je občina poskrbela za prepletkanje zidu na pokopališču v Pevmi, za ureditev nekaterih zgodovinskih grobov in za čistilni poseg na zidu grobnice padlih partizanov. Domači krajevni svet je po drugi strani poskrbel, da je specializirano podjetje obnovilo napise na ploščah padlih. Denar za ta poseg je bil nabran s prostovoljnimi prispevki vaščanov. (vip)

GORICA - Zasedal upravni svet

Niz pobud ZSKP

Pred vrati Koroški dnevi na Primorskem - Priprave na 50. Ceciljanko

25. septembra se je po poletnem premoru zopet sestal upravni odbor Zveze slovenske katoliške prosvete. Glavne točke dnevnega reda so bile Koroški kulturni dnevi na Primorskem, revija Ceciljanka, predstavitev zbirke skladb Patricka Quaggiata in postavitev obeležja pokojnemu deželnemu svetniku Mirku Špacapanu. Koroški dnevi na Primorskem bodo potekali od 5. do 11. oktobra. Prireditelji tega tradicionalnega srečanja so poleg Zveze slovenske katoliške prosvete še Krščanska kulturna zveza iz Celovca in Slovenska prosveta iz Trsta. Predstavljene so bile glavne točke goriškega programa, ki predvideva gostovanje gledališke skupine KPD Planina Sele, odprtje likovne razstave umetnika Alberta Krajgerja, srečanje glasbenih šol ter lutkovno predstavo Srečni kraljevič.

Letošnja Ceciljanka bo jubilejna, saj bo 50. po vrsti in bo potekala v soboto in v nedeljo, 22. in 23. novembra, v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Posvečena bo duhovniku in skladatelju Stanku Jericiju ob 80-letnici rojstva. Ob tej priliki bo ZSKP izdala priložnostno knjižico ter podelila Gallusove značke pevcem, ki se že več let ukvarjajo z zborovskim petjem. Nekaj dni pred Ceciljanko, in sicer 18. novembra, bo vedno v Kulturnem centru Lojze Bratuž predstavitev zbirke mladega glasbenika in skladatelja Patricka Quaggiata, ki ga bo predstavil skladatelj in zborovodja Ambrož Čopi. V ponedeljek 8. decembra, bo ob telovadnici Kulturnega centra Lojze Bratuž odkritje obeležja Mirku Špacapanu. Pri tej pobudi sodeluje tudi Zveza slovenske katoliške prosvete.

ROMJAN - Černic

»Postopek za šolski center gre pospešiti«

PETER ČERNIC

BUMBACA

Slovensko konzulto pri goriški pokrajini skrbi dolžina postopka za uresničitev slovenskega šolskega centra v Romjanu. Ronška občinska uprava je sicer že večkrat napovedala, da se bodo dela začela spomladi in da bo nujno potrebno poslopje nared nekje na polovici šolskega leta 2009/2010, zaenkrat pa je občinski svet odobril le preliminarni načrt. »Skrbi nas, da se bo birokratski postopek zavlekel in da bosta morala slovenska osnovna šola in vrtec zdržati v današnjih razmerah še celi dve šolski leti,« je povedal Peter Černic, predsednik slovenske konzulte pri pokrajini, ki je problem slovenske šole v Laškem obravnavala prejšnji teden na sestanku.

»Ob potrebi po pospešitvi postopka za izgradnjo šolskega centra, ki mu bomo sledili in na račun katerega se bomo v prihodnje spet srečali z ronškim županom Robertom Fontanotom, smo v teku seje konzulte obravnavali tudi problem šolskih prevozov za slovenske otroke. Težave imamo tako v Laškem, kjer storitev zagotavlja Združenje staršev, kot tudi v Krmini in okolici, kjer se je za prevoz otrok v nižjo srednjo šolo Trinko zavzel Mladinski dom. Cenimo razpoložljivost in dobro voljo pokrajinskega odbornika za prevoze Maurizia Di Mattea in pokrajinskega prevznega podjetja APT, s katerima smo začeli razmišljati o možnih izhodih. Jasno je, da bo treba najti strukturno rešitev na medobčinski ravni,« je ocenil Černic.

Med problematikami, ki jih je konzulta obravnavala v zadnjih mesecih, je jezikovno okence pri goriški pokrajini. »Slovenska uslužbenka še vedno nima stalnega delovnega mesta. S strani pokrajinske uprave smo sicer že dobili zagotovilo, da je proces stabilizacije v teku, čakamo pa na konkreten korak,« je povedal Černic in dodal: »V naši pokrajini imajo danes slovenskega uslužbenca že skoraj vsa podjetja, potreba pač obstaja. Nepojmljivo je, da javna uprava nima stalno zaposlene slovenskega uslužbenca.«

Černic je tudi spomnil, je v teku priprava publikacije o Mirku Špacapanu, ki ji približe sledi podpredsednica konzulte Nataša Ferletič. »Aleksandra Devetak nam je izročila prevode Balantičevih pesmi, s katerimi se je pokojni Špacapan pred leti prijavil na natečaj tržiškega kulturnega konzorcija in prejel priznanje. Publikacija s prevodi nameravamo izdati novembra, ko bo potekala prva obletnica Špacapanove smrti, ali najkasneje decembra,« je napovedal Peter Černic. (Ale)

SIROR-ŠTEVERJAN - Nesreča v gorah

Ganjeno so se poslovili od Simoneja Pintarja

24-letnika je tragična usoda doletela v nedeljo na Matterhornu

Ganjena množica se je v četrtek v kraju Siror na Tridentinskem poslovila od 24-letnega Simoneja Pintarja, ki se je v nedeljo smrtno ponesrečil na gori Matterhorn (Monte Cervino) v Švici. Pogrebne maše, ki jo je župnik Duccio Zeni daroval v vaški cerkvi, so se udeležili tudi Simonejevi goriški sorodniki in znanci: mladeničev oče, David Pintar, je namreč doma iz Števerjana, od koder se je z ženo Nadio preselil na Tridentinsko pred 23 leti.

Simone, ki se je rodil v Gorici in je tu živel eno leto, se je v nedeljo nameraval povzpeti do bivaka Solvay na višini 4.003 metrov. S prijateljem Sergiom Guberjem sta okrog 15. ure že skoraj dosegla cilj, kjer bi prenočila in v ponedeljek nadaljevala pot, Simone pa je ne nadoma izgubil ravnotežja padel 400 metrov globoko. Prijatelj je takoj poklical rešilno službo, za 24-letnika pa žal ni bilo pomoči.

Simone, ki je študiral na pravni fakulteti v Trentu in je ob ljubezni do gora gojil tudi glasbo - igral je namreč kitaro -, je ob starših zapustil dva mlajša brata. Okrog očeta in ma-

SIMONE PINTAR

me ter 18-letnega Andreja in 20-letne Alice se je v četrtek strnila velika množica, ki je do kraja napolnila vaško cerkev. Med prisotnimi sta bila Ciril in Aleš Pintar, brata Simonejevega očeta, in njuni sinovi, Simonejevi bratranci Martin, Matej, Manuel in Nikolaj. Slednji trije so se pridružili vokalni skupini Akord, ki je s pesmijo namenila poslednji pozdrav nesrečnemu mladeniču. Maša za pokojnega Simoneja je v sredo potekala tudi v števerjanski cerkvi.

GORICA - Včeraj se je začel tridnevni praznik evropske kuhinje Okusi na meji

Pleskavica in camembert priči na poroki med goriškimi vini in školjkami iz Gradeža

Obiskovalcem na voljo specialitete iz raznih evropskih držav - V KB Centru o rebuli brez meje - Ob srbski stojnici Bregovičevi trubači

Srbska pleskavica in francoski camembert sta priči na poroki med goriškimi vini in školjkami iz Gradeža, ki jo bodo sklenili danes v Gorici v okviru pete izvedbe praznika evropske kuhinje Okusi na meji. Med svati so dunajski zrezek, kraški pršut, idrijski žlikrofi, madžarski golaž, furlanska brovada in druge dobrote iz raznih evropskih držav, ki so jih že včeraj okusili številni ljubitelji tipičnih specialitet. Tridnevni program se je začel v grofovi dvorani na goriškem gradu, kjer je potekal simpozij o vinu brez mejnih pregrad, nato pa je bilo na vrsti uradno odprtje prireditve, na katerem so nazdravili goriški župan Ettore Romoli, predsednik deželne vlade Renzo Tondo ter razni krajevni upravitelji, predstavniki ustanov in občani. Pravi ljudski praznik pa je že v popoldanskih urah zajel ulice, kjer se je do poznih večernih ur med kioski in paviljoni iz Italije, Slovenije, Madžarske, Srbije, Albanije, Francije, Avstrije, Nemčije in drugih evropskih držav sprehajala velika množica privržencev živahne manifestacije.

Ribe in bela vina bodo protagonisti današnjega drugega dne prireditve. V paviljonih restavracij »Buon Ricordo«, ki so jih namestili v Ulici Roma, bo glavno vlogo odigrala polenovka po venetsko, na gradu pa bo od 11. uri dalje potekala »poroka« med školjkami in ribami iz Jadranskega morja ter belimi vini iz goriške pokrajine in drugih vinorodnih okolišev Furlanije-Juljske krajine. Dogodka se bodo udeležili upravitelji, priznani kuharji in poznavalci vin, prisotna pa bosta tudi predsednik ribiške federacije Federcopesca Da-

niele Squecco in direktor laboratorija morske biologije in ribištva univerze v Bologni Corrado Piccinetti. Na gradu bodo lahko obiskovalci uživali ob svežih surovi in gratiniranih školjkah, cvrtih ribah in avtohtonih vinih, »poroko« med njimi pa bodo lahko primerjali z bolj klasičnim parom ostrige-šampanjec, s katerimi bodo postregli francoski kioski na Trgu sv. Antona.

Danes bo živahno tudi v hiši gospe Sauber v grajskem naselju, kjer se bo ob 10. uri začela degustacija čajev, ob 11. uri pa bo v Ulici Roma na vrsti srečanje o vplivih vremena na letošnjo trgatv. Ob 12.30 bo v paviljonih restavracij Buon ricordo v Ulici Roma na vrsti degustacija polenovke po venetsko, na istem prizorišču pa bo ob 18. uri pokušnja tipičnih furlanskih jedi »brovade« in »musesta«, ki se je bo udeležil tudi bokser Paolo Vidoz. Med 15. in 16.30 bo v Ulici Roma delavnica za otroke.

Pokrajinski odbornik Marko Marinčič bo dopoldne na pokrajini na pobudo združenja Progetto Musica, ki organizira festival Med zvoki krajev, sprejel upravitelje iz Srbije in Albanije, ki spremljajo delegaciji iz svojih držav na prazniku Okusi na meji. Z Marinčičem se bodo pogovarjali predsednik sveta albanske regije Korca Milo Ilija, deželna svetnica iz te regije Rina Pelumbi in župan mesta Kruja Guni Lulzim ter župan in predsednik občinske skupščine srbskega mesta Zaječar Boško Nikić in Rajko Stevanović. Na pobudo združenja Progetto musica je iz Bosne na goriški tridnevni praznik prišla skupina Kurbalija, iz Srbije pa skupina Kiki; le-to sestavljajo tudi trubači, ki so večkrat sodelovali z Gora-

Srbska kuharja ob žaru (levo); stojnica s siri iz raznih italijanskih dežel (desno); stojnice Našega praporja, Vinoteke Števerjanski griči in kmetije Kovač z Jazbin (spodaj od leve proti desni)

BUMBACA

nom Bregovičcem. Albanske pleske bo predstavila folklorna skupina Albania Sken-derbeu.

Na pobudo goriške Kmečke zveze bo danes ob 18.30 na dvorišču KB Centra

predstavitev rebule vinarjev z italijanske in slovenske strani Brd. O tem vinu bodo spregovorili predsednik konzorcija Brda Aleš Kristančič, novinar Stefano Cosma in gostinski podjetnik iz Krmina Joško Sirk. Pri

predstavitvi bodo sodelovale kmetije Radko & Mitja Pulec, Dušan Kristančič, Dolf - Rudolf & Marko Skočaj iz Slovenije, iz Italije pa Aleš Komjanc, Primosic, Il Carpino, La Castellada in Radikon.

Gorica vabi Novo Gorico

Evropa na krožniku

 Gorica 26/27/28 september 2008
GustidiFrontiera

Vijudno vabljeni v soboto, 27. septembra,
na slikoviti srednjeveški goriški grad, na nepozabno

"Razkošno poroko med svežo jadransko ribo
in najboljšimi belimi vini iz italijanskih Brd"

"Gorica in Furlanija med Benetkami in Dunajem. Ilustrirane knjige iz osemnajstega stoletja."

Goriški grad | Dvorana deželnih stanov
na ogled do nedelje, 28. septembra

Info : Comune di Gorizia | +39 0481 360278 | www.comune.gorizia.it

NOVA GORICA - Ob stoletnici prvega prihoda slovenskih redovnic v Egipt

Dediščina aleksandrink si zasluži več pozornosti

Stalno razstavo naj bi uredili v Prvačini ali pa v gradu Rihemberk

Letošnjega septembra mineva 100 let od prvega prihoda slovenskih redovnic - šolskih sester v Egipt. Tam so skrbele za številna primorska dekleta in žene, ki so v Egipt prihajale na delo, večinoma kot dojlje, na Primorskem so poznane kot aleksandrinke. Nedavne slovesnosti ob jubileju v Egiptu so se poleg slovenskega veleposlanika v Egiptu Boruta Mahničarja udeležile tudi podžupanja novogoriške mestne občine Darinka Kozinc, kustosinja Goriškega muzeja Inga Miklavčič Brezigar in novinarka ter publicistka Dorica Makuc, ki se je med prvimi lotila raziskovanja življenja aleksandrink in je o njih spisala tudi knjigo. Hvaležnost za pomoč šolskim sestram je v pismu izrazil tudi predsednik države Danilo Türk.

Aleksandrinke so svojstven pojav, poznan predvsem na Goriškem. Iz Vipavske doline je konec 19. stoletja v Aleksandrijo odšlo veliko žena in deklet. Doma je vladala velika revščina in ženske so najprej odhajale služiti v Trst, njihovi gospodarji pa so se kmalu po odprtju Sueškega prekopu začeli seliti v Egipt za boljšim zaslužkom. Tako so druga za drugo v Aleksandrijo odhajale tudi Slovenke, ki se jih je zato prijel ime aleksandrinke. Doma so puščale družine in majhne otroke, kajti najbolj plačano je bilo delo dojlje. Ravno njihove zgodbe so najbolj žalostne. V tujini so dojele tuje otroke, ko pa so se po nekaj letih vrnile domov, jih lastni niso prepoznali. Te ženske so rešile marsikatero domačijo propada, njive pred prodajo, družine pred lakoto. Bile pa so tudi šivilje, guvernantke in kuharice. Ob prostih dnevih so se zbirale v tamkajšnjem domu slovenskih šolskih sester, molile pod podobo svetogorske Marije, se spominjale svojcev, predvsem otrok. Šolske sestre so jim nudile tolažbo in v življenju aleksandrink na sploh odigrale pomembno vlogo. Ravno zato, da njihova pomembna vloga ne bi zatonila v pozabo, zbirata mestna občina Nova Gorica in Goriški muzej v povezavi s slovenskim veleposlaništvom iz Egipta material za odprtje razstave na to temo. Poleg tega, je prepričana podžupanja Darinka Kozinc, je treba vlogo aleksandrink osvetliti tudi v zgodovinskih učbenikih, saj je drugod po Sloveniji premalo poznana.

Za aleksandrinkami je v Egiptu ostalo veliko sledi; red slovenskih šolskih sester hrani v arhivu veliko dokumentacije, povezane z njimi, ne-

Fotografija aleksandrinke pred piramido, ki so jo postavili na ogled pred nekaj meseci na razstavi v Gradišču

FOTO K.M.

davni obisk je muzejska kustosinja izkoristila tudi za pregled in kopiranje le-tega. Tudi na tamkajšnjih pokopališčih je še vedno veliko grobov s slovenskimi imeni in napisi, kar je v arabskem svetu nekoliko nenavadno. Toda družine, ki so zanje skrbele, so pomrle, grobovi se prodajajo dalje in ta del dediščine se izbrisuje. »Ravno zato, ker so pomemben del pričevanja o slovenski prisotnosti v Egiptu, bomo na to opozorili slovensko zunanje ministrstvo in Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu,« dodaja Kozinčeva.

S pomočjo Društva za ohranjanje kulturne dediščine aleksandrink pa nastaja še stalna razstava, posvečena prav aleksandrinkam. Ta naj bi svoje mesto našla v eni izmed hiš v Prvačini, kraju, od koder je v Egipt odšlo največ deklet in kjer je duh aleksandrink še najbolj prisoten. Kozinčeva omenja tudi možnost postavitve te iste razstave v gradu Rihemberk, kjer naj bi bila celotna stalna razstava posvečena slovenskemu izseljenstvu.

Katja Munih

GORICA - Komel pri nadškofu De Antoniju

Napočil čas dialoga in odprave miselnih pregrad

Ravnatelj Kulturnega doma iz Gorice Igor Komel se je včeraj mudil na vljudnostnem obisku pri goriškemu nadškofu Dinu De Anotoniju. Srečanje, ki je potekalo v nadvse sproščenem in prijateljskem vzdušju, se je še posebej osredotočilo na vprašanje sožitja med Slovenci, Italijani in Furlani v goriškem prostoru ter na odpravo stvarnih in psiholoških meja med sosednjima mestoma Gorico in Novo Gorico. Državne meje so odpravljene, sedaj je naloga nas vseh, da opravimo še ostanke, ki nas bremenijo. To vlogo lahko opravijo tako kulturne, šolske in športne institucije kot tudi verske skupnosti. Posebno vlogo v tem kontekstu bi lahko opravlja tudi božjepotna cerkev na Sveti gori, ki od vedno združuje vernike iz vse Goriške ne glede na njihovo narodnost in jezik.

Ravnatelj Komel je nato izluščil vlogo

DINO DE ANTONI

BUMBACA

kulturnih ustanov pri združevanju mladih in predstavnikov različnih narodnosti, ki so bogastvo našega območja. Izkoristil je tudi priložnost, da je nadškofa De Antonija povabil na slovesnost ob praznovanju 27-letnice delovanja Kulturnega doma v Gorici, ki bo na sporedu konec novembra in na kateri bo nastopil slovenski trio Eroika iz Ljubljane.

DOBERDOB - Krvodajalci in SKD Hrast Prispevke za hospic v Avianu bodo zbirali med baklado in tekmovanjem gorskih koles

V Doberdobu bo danes ob 20. uri že tradicionalna baklada, ki jo organizira domača sekcija Združenje prostovoljnih krvodajalcev. Izkupiček je namenjen za vzdrževanje hospica Via di Natale, ki nudi brezplačno gostoljubje sorodnikom bolnikov in bolnikom samim na zdravljenju v onkološkem centru v Avianu. Sprevod bo spremljala godba na pihala Kras iz Doberoba. Ob zaključku baklade bo v župnijski dvorani popestril večer zbor Starši Ensemble iz Romjana.

Prostovoljne prispevke za hospic v Avianu bodo danes zbirali tudi med tekmovanjem z gorskimi kolesi, ki ga pri župnijski dvorani v Doberdobu ob 14.30 prireja kulturno društvo Hrast. Tekmovalci bodo razdeljeni na starostne skupine od 1. do 5. razreda osnovne

šole, starostne kategorije od 1. razreda nižje srednje šole naprej pa se bodo delile tudi po spolu. Organizatorji bodo pripravili posebno progo s količki in nekaj ovirami. Tekmovanje bo potekalo v dveh spustih: zabeležen čas prvega in drugega spusta se bo seštel ter določil zmagovalca. Ob sklepu samega tekmovanja bo tudi srečolov z bogatimi nagradami. S tekmovanjem gorskih koles se društvo Hrast bliža vrhuncu sezone, ki ga bo kronalo praznovanje ob 40-letnici ustanovitve društva. Ob tej priliki bo društvo v torek, 14. oktobra, predstavilo novo CD ploščo mešanega pevskega zbora Hrast, v soboto 18. oktobra pa bo zbor v domači doberdobski cerkvi sv. Martina priredil celovečerni koncert. (ač)

Manifestaciji sindikata CGIL

Na trgu Republike v Trzinu in pred pokrajinsko palačo v Gorici bosta danes med 9. in 12. uri manifestaciji, s katerama bo sindikat CGIL pozval državno vladu, da naj spremeni svojo gospodarsko, socialno, šolsko in fiskalno politiko. Sindikat bo opozoril, da se niža kupna moč in da upokojeanci s težavo pridejo do konca meseca.

Gherghetta o družbi IRIS

»Odločitev predsednika dežele Renza Tonda, da skliče župane in upravitelje deželni družbe za javne storitve dan pred zasedanjem skupščine podjetja IRIS, je smešna in nedopustna.« Tako je poudaril predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta po srečanju, ki so ga imeli upravitelji iz vrst Demokratske stranke v četrtek v Gradišču. Župani goriških občin bodo morali v torek odločiti o združitvi podjetja IRIS z družbo AMGA iz Vidma, zato po mnenju Gherghette predstavlja Tondov sklic ponedeljkovega srečanja nesprijemljivo vmešavanje v odločitve goriških upraviteljev. »Tondo je hotel zadovoljiti svoje podpornike, vendar to ne nikakor spada v politiko,« je zaključil Gherghetta.

Dirka po Doberdobu

Občinska uprava iz Doberdoba obvešča, da bo jutri zaradi kolesarske dirke v veljavi prepoved parkiranja s prisilnim odvozom v Rimski in Vrtni ulici med 6. in 14. uro. Zaradi dirke bodo v prometu možni zastoji.

Srečanje o Jožetu Vilfanu

Na dvorcu Vogrsko bo danes ob 10. uri srečanje, ki ga posvečajo stoletnici rojstva Jožeta Vlfana (1908-1979), partizana, politika in diplomata. Sodelovali bodo Janez Stanovnik, Jože Pirjevec, Štefan Cigoj, Savin Jogan, Milica Kacin Wohinc in Branko Marušič. Srečanje prirejajo občina Renče-Vogrsko, Območno združenje za vrednote NOB Nova Gorica, Goriški muzej in ZRS SAZU - Raziskovalna postaja Nova Gorica.

Helios Scarpa zapušča Tržič

Helios Scarpa ni več poveljnik tržiških karabinjerjev, saj so ga premestili v Piacenzo, ker bo vodil tamkajšnji karabinjerski oddelek. 32-letni Scarpa je prišel v Tržič leta 2003 in je kljub mladim letom uspešno vodil preiskave okrog umora Paola Grubisse in Itala Felluge. Zaradi preprodaje mamil so pod poveljstvom Scarpe aretirali preko sedemdeset oseb.

Kam z odpadnim oljem

V spominskem parku v Gorici bo danes postal tovrnjak, ki v okviru pobude »Circollamo« deli informativni material o ravnanju z odpadnim oljem. Ob 11.30 bosta spregovorila odbornik Francesco Del Sordi in Antonio Mastrostefano iz združenja COOU.

Kradel na gradbišču

Z gradbišča v Ronkah je skušal ukrasti nekaj zidarske opreme, vendar so ga karabinjerji opazili in aretirali. Lisice so natknili 19-letnemu domačinu L.S. iz Škocjana, ki je sicer star znanec sil javnega reda, saj je bil že večkrat zasačen pri raznih kraajah.

V nesreči ranjena kolesarka

V četrtek zvečer se je na Trgu sv. Antona v Gorici pripetila prometna nesreča, v kateri je bila ranjena 20-letna kolesarka; L.B., ki je doma iz Roviga in študira v Gorici, se je okrog 20. ure vozila s kolesom proti Ulici Alviano. V isti smeri je vozil tudi P.S., 67-letni voznik avtomobila subaru z novogoriško registrsko tablico. Med kolesarko in avtomobilom je pri križišču med Ulicama Alviano in Lantieri ter Trgom sv. Antona prišlo do rahlega trka, v katerem se je študentka poškodovala. Na kraju je posredovala prometna policija, z rešilcem pa so 20-letnico odpeljali v goriško bolnišnico.

Referendumska pobuda

Radikalci in predstavniki gibanja »I Verdi del Giorno« bodo danes ob 11. uri v baru 983 v ulici IX agosto v Gorici javno predstavili pet predlogov za občinske referendume.

NOVA GORICA - Filmsko gledališče

V petnajstih filmih podoba našega časa

Novogoriški Kulturni dom tudi letos razpisuje novo sezono abonmaja Filmskega gledališča. Kljub temu, da od 1. aprila dalje v tamkajšnji kinodvorani ne prikazujejo več komercialnih filmov, pa filmsko gledališče, ki je postalo že stalnica v ponudbi Kulturnega doma, ostaja. V sezoni 2008/2009 si bo moč ogledati 15 umetniških filmov, ki so nastali na različnih koncih sveta. S projekcijami začnejo 24. oktobra.

Izbor filmskih naslovov je tudi letos pripravil selektor Denis Valič, sicer filmski kritik in publicist. Vanj je vključil 15 na filmskih festivalih nagrajenih umetniških naslovov različnih žanrov in tem, ki so nastali na različnih koncih sveta in v različnih kulturnih kontekstih. Hkrati pa, kot pravi selektor Valič, »gre za dela, ki jih povezuje neka temeljna sorodnost: prav za vsako izmed teh del namreč lahko rečemo, da se je porodilo iz

avtorjeve želje, da bi za gledalca poustvaril nek pristen življenjski trenutek, izkušnjo, naj bo ta boleča ali radostna, ki si jo avtor želi deliti z gledalcem. In prav to je bilo tudi naše vodilo pri sestavi programa Filmskega gledališča za sezono 2008/2009: izognili smo se tako filmom, ki si pretenzionozno želijo spreminjati svet, kakor tudi tistim, ki ne znajo seči preko preproste zabave, ter izbrali 15 naslovov, za katere menimo, da preko svojih nadvse raznovrstnih zgodb podajajo pristno in iskreno podobo našega časa ter njegovih problemov, strahov, radosti in želja.«

Abonmaje je mogoče kupiti na blagajni Kulturnega doma Nova Gorica od 29. septembra do 23. oktobra vsak delavnik od 10. do 12. ure in od 15. do 17. ure oz. uro pred predstavami. Cena abonmaja je 50 evrov, za študente in upokojeince pa 30 evrov. Projekcije bodo od 24. oktobra potekale vsak petek ob 20.15. (km)

GORICA - Skupina Radio Zastava izdala zgoščenko

»Funambolični heptet«

Na odru Kulturnega doma bodo glasbeniki predstavili svoj prvenec v četrtek, 2. oktobra

V Kulturnem domu v Gorici bo v četrtek, 2. oktobra, ob 20.30 skupina Radio Zastava, ki izvaja klezmer in balkan glasbo, predstavila svoj prvenec »The Funambolik Heptet«. Po treh letih in preko 100 koncertih v severni Italiji, Avstriji, Sloveniji in Franciji skupina Radio Zastava bo prvič v živo zaigrala na odru Kulturnega doma, s skladbami iz nove zgoščenke ter z vrsto znanih balkan in klezmer uspešnic.

Skupina Radio Zastava je nastala leta 2005. Že od samega začetka je bila gonilna sila članov benda želja po zabavi. Veselo in razposajeno vzdušje je že na njihovih prvih koncertih prevzel poslušalce, tako da se je Radio Zastava kaj kmalu uveljavila na glasbenih prizoriščih balkan in klezmer glasbe po vsej Severni Italiji. Pred kratkim so se člani skupine odločili, da svoje izvirne pesmi posnamejo na zgoščenko. Nastal je tako album z naslovom »The Funambolik Heptet«, v katerem je zbranih 10 avtorskih pesmi, ki jih je sedemčlanska skupina v živo posnela v gledališču v Ceglieansu.

V četrtek 2. oktobra, se tako v goriškem Kulturnem domu obeta živnet večer balkan in klezmer glasbe. Skupino Radio Zastava namreč zaznamuje dejstvo, da na vsakem nastopu poskrbi za »fešto« in dobesedno spravi na noge občinstvo.

Se bo skupina Radio Zastava pripeljala na oder Kulturnega doma z »apejem«?

Skupino Radio Zastava sestavljajo David Cej - harmonika, Marco Kappel - tuba, Predrag Pijunović - tapan, Nico Rinaldi - saksofon, Stefano Savi - tolkala, Leo Virgili - pozavna, Flavio Zanuttini - trobenta in Antonio Lorenzini - mixer.

Koncert v okviru glasbenega festivala »Across the border 2008« prireja

Kulturni dom Gorica in kulturna zadruga Maja pod pokroviteljstvom deželnega odbornišтва za kulturo, občine in pokrajine Gorica, Trgovinske zbornice, ZSKD in Fundacije Goriške hranilnice. Informacije nudijo v Kulturnem domu (tel. 0481-33288). Vstop na koncert bo prost.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL PONTE, Ul. don Bosco 175, tel. 0481-32515.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ROMJAN (ALLA STAZIONE), Drevored Garibaldi 3, tel. 0481-777446.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

DEŽURNA LEKARNA V VILEŠU
LABAGNARA, Ul. Monte Santo 18, tel. 0481-91065.

Kino

GORICA
KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.00 - 22.10 »La mummia - La tomba dell'imperatore Dragone«.
Dvorana 2: 17.45 - 20.10 - 22.10 »Sfida senza regole - Righteous Kill«.
Dvorana 3: 17.50 - 20.00 - 22.00 »Burn after Reading - A prova di spia«.

TRŽIČ
KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.00 - 22.10 »La mummia - La tomba dell'imperatore Dragone«.
Dvorana 2: 18.00 - 20.10 - 22.10 »Burn after Reading - A prova di spia«.
Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 22.00 »Sfida senza regole - Righteous Kill«.
Dvorana 4: 17.30 - 19.50 - 22.00 »Un segreto tra noi«.
Dvorana 5: 17.30 »Kung fu panda«; 20.00 - 22.00 »Hancock«.

Razstave

ODPRTJE 10. FOTOSREČANJA v organizaciji fotokluba Skupina 75 bo v petek, 3. oktobra, ob 19. uri v avli mestne občine Nova Gorica in v soboto, 4. oktobra, ob 18.30 v Kulturnem domu v Gorici. Razstavljajo Roberto Aita, Biserko Fercek, Herman Pivk, Boris Prinčič in Paul David Redfern.

V VILICENTINI MINIUSSI v Ronkah je na ogled fotografska razstava z naslovom »Una provincia in cartolina« danes, 27. septembra, in v nedeljo, 28. septembra, med 10. in 13. ter med 17. in 19. uro; informacije na tel. 0481-774844.

Koncerti

FUNDACIJA PALAČE CORONINI CRONBERG prireja 28. septembra ob 16.30 koncert skupine Gone with the Swing Nig Band iz Krmina. Ob slabem vremenu bo koncert v avditoriju liceja Dante Alighieri na Drevoredu 20. septembra v Gorici; vstop prost.

Izleti

SPDG vabi v nedeljo, 28. septembra, na šteti društveni izlet z gorskimi kolesi. Tokrat je na vrsti Matajur. Približno 30 km razdalje za 1000 m višinske razlike. Odhod ob 8.30 s parkirišča goriškega sejmišča; informacije na tel. 328-8292397 (Robert).

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA obveščajo izletnike, ki bodo 11. oktobra odpotovali v Rovinj, naj poravnajo stroške za potovanje do 30. septembra; odhod iz Ronk (picerija Al Gambero) ob 6.45, s postanki v Doberdobu ob 7. uri, Jamljah ob 7.15 in Štivanu ob 7.30.

ZSKD organizira ekskurzijo »Po poteh pesnikov in pisateljev« v nedeljo, 12. oktobra. Ogledali si bomo domačijo Miška Kranja v Veliki Polani in zanimivosti v Jeruzalemu. Odhod iz Gorice ob 7. uri (parkirišče pri Rdeči hiši na ital. strani meje), ob 8. uri iz Opčin (Prosvetni dom). Za prijave in informacije pokličite goriški oz. tržaški urad ZSKD (Gorica: 0481-531495, Trst: 040-635626).

Čestitke

Danes slavi svoj 85. rojstni dan CILKA ČERNIC. Da bi še mnogo lepih dni uživala v krogu svojih dragih in da bi tako pridno hodila kot do sedaj, ji iz srca želijo sestrin in brata z družinami.

Danes v Doberdobu slavi rojstni dan ISABELLA DEVETAK. Vse najboljše ji iz srca želimo mama Adriana in brat Iztok, mož Fabio ter Davide in Martin, ki ji pošiljata 38 poljubčkov.

Od Brd do Krasa veseli se družba naša, saj MATEJ se je odločil, da bo JANO poročil. Sraka jima vso srečo želi, tisočkrat tisoč veselih in toplih dni.

V Buenos Airesu praznuje danes rojstni dan MARTA GERGOLET. Iz Doberdoba ji kličejo še na mnoga leta mož delio in vsi Opajčevi.

Obvestila

ŠD SOVODNJE vabi na rekreacijsko telovadbo ob torkih in petkih med 21. uro in 22.30. Prvo srečanje bo v petek, 3. oktobra, ob 21. uri v občinski telovadnici v Sovodnjah; informacije na tel. 0481-882195 (Mirjam).

SPDG prireja vsako sredo od oktobra dalje med 21. in 22. uro rekreacijsko telovadbo s trenerjem Dušanom Carljem. Prvo srečanje bo 1. oktobra ob 21. uri v telovadnici Kulturnega doma v Gorici; informacije na tel. 338-5068432 (Loredana).

OK VAL IN GOVOLLEY obveščata, da so v teku v občinski telovadnici v Doberdobu v sezoni 2008-2009: otroška telovadba za punčke in fantke, ki obiskujejo vrtec, ob sredah od 15.45 do 16.45; miniodbojka in splošna telovadba za punčke in fantke 1. in 2. razreda ob ponedeljkih od 15. ure do 16.30 in četrtek od 15. do 16. ure, miniodbojka za fantke 3., 4. in 5. razreda ob torkih in petkih od 15.30 do 17. ure, miniodbojka za punčke 3., 4. in 5. razreda ob torkih in petkih od 17. ure do 18.30; informacije na tel. 328-1511463 (Ingrid) ali na naslov okval@virgilio.it.

PILATES v občinski telovadnici v Doberdobu bodo z Majo Lutman vadili vsako sredo od 20. do 21. ure; vpisovanje in informacije na tel. 328-1511463 (Ingrid) ali na naslov okval@virgilio.it.

ŠZ DOM sporoča program letošnjih dejavnosti: tečaj motorike z elementi ritmike za deklice prvega in drugega razreda osnovne šole, za fante iste starosti vadba motorike z elementi orodne telovadbe; obe skupini že vadita ob torkih in petkih med 16.30 in 18. uro. Košarko trenirajo začetniki ob ponedeljkih (med 17. uro in 18.30) in ob četrtek (med 17. in 18. uro), starejši igralci pa ob ponedeljkih in četrtek med 18. uro in 19.30. Mini odbojka je namenjena deklam od tretjega do petega razreda osnovne šole (ob ponedeljkih in četrtek med 16. in 17. uro). Z 2. oktobrom se bo začel športni vrtec za otroke slovenskih vrtcev v goriški občini in bo potekal ob ponedeljkih in četrtek med 15. in 16. uro. Za otroke vrtcev Brolo in Max Fabiani bo poskrbljen prevoz do telovadnice, tako kot za gojence Dijaškega doma Simon Gregorčič za druge športne panoge. Vsi treningi bodo potekali v telovadnici Kulturnega doma (Ul. Brass 20); informacije od 17. ure do 19.30 na tel. 0481-33288.

ŠZ OLYMPIA ponuja v sezoni 2008-09: telovadbo Gymplay za predšolske otroke od 3. leta starosti, športno ritmično gimnastiko za deklice od 5. leta starosti, orodno telovadbo od 5. leta starosti, odbojko in miniodbojko od 9. leta starosti, športni ples od 6. do 18. leta in več; vpisovanje na tel. 335-5952551 (Damijana).

PIHALNI ORKESTER KRAS iz Doberdoba prireja uvajalne tečaje glasbene vzgoje za otroke od 6. leta starosti (spoznavanje zvokov, ritma, melodije z gibanjem, petjem in instrumenti); informacije na tel. 338-4199828 (Romina) in 334-9310000 (Robert).

ŠZ MLADOST - OTROŠKA SEKCIJA obvešča, da se je na doberdobskem nogometnem igrišču začela otroška mladinska dejavnost 2008/09: cicibani 97-98-99-00 in mali cicibani 01-02 ob ponedeljkih in četrtek od 16. do 17.30 ter naraščajniki 95-96-97 ob ponedeljkih in četrtek od 17.30 do 19. ure. Med zimo se bodo dejavnosti preselile v doberdobsko telovadnico; informacije na tel. 335-6041844.

KD SOVODNJE vabi člane in sodelavce na občni zbor volilnega značaja v torek, 7. oktobra, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v Kulturnem domu v Sovodnjah. Kdor bi želel sodelovati v novem odboru društva, naj pokliče na tel. 349-3666161 (Erik, zvečer ali ob uri kosila).

KRUT organizira v oktobru skupinsko vadbo v termalnem bazenu v Gračeju; informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Korzo Verdi 51 int. (tel. 0481-530927).

OB 90-LETNICI KONCA PRVE SVETOVNE VOJNE bo danes, 27. septembra, ob 11. uri v baziliki na Sveti Gori pri Gorici maša, ki jo bo vodil celjski škof Anton Stres. Spominsko slovesnost, ki ji bo sledil krajši kulturni program in predvidoma tudi mimohod veteranskih društev, organizirajo škofija Koper, frančiškanski samostan na Sveti Gori in društvo I R 87 Solkan.

PD ŠTANDREŽ obvešča, da sodeluje na prireditvi Okusi na meji; stojnice z domačimi jedmi in pijačami so na goriškem Korzu ob ljudskem vrtu.

SEKCIJA VZPI-ANPI DOL-JAMLJE prireja vsakoletni Partizanski piknik v nedeljo, 5. oktobra, ob 17. uri v gostilni Kapriol v Dolu. Odbor sekcije pričakuje tudi člane in prijatelje mlajših generacij; informacije in vpisovanje na tel. 0481-78192 (Joško Vižintin) in 0481-419946 (Jordan Semolič).

Mali oglasi

KOVAČEVI za cerkvijo v Doberdobu imajo ob petkih, sobotah in nedeljah odprt agriturizem; tel. 0481-78125.

OLJČNO OLJE lastne pridelave prodaja kmetija Aleša Komjanca na Jazbinah v Števerjanu; tel. 0481-390238.

PRODAM AVTO daewoo nexia, letnik '97, po ugodni ceni; tel. 0481-78000.

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.00, Oscar Princic (iz Vidma) na pokopališču.

DANES V PEVMI: 11.00, Ines Polo vd. Meneghini (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

Kam po bencin

Danes in jutri bodo na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
AGIP - Ul. Duca d'Aosta 74
ESSO - Ul. Brass 7/b
TAMOIL - Ul. Lungo Isonzo 110
ERG - Ul. Brig. Re, na državni cesti 56 km 33+
TRŽIČ
ESSO - Ul. Boito 64
API - Ul. Grado
SHELL - Ul. Boito 7
RONKE
SHELL - Ul. Redipuglia 23/a
ERG - Ul. Aquileia 35
ZAGRAJ
OMV - Ul. Garibaldi
ŠKOCJAN
SHELL - Ul. Grado 10
ŠLOVRENC
AGIP - Ul. Nazionale, na državni cesti 56
VILEŠ
ERG - Državna cesta 351 km 16+250
KRMIN
SHELL - Drevored Venezia Giulia 23

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

V tem tednu se je vršil shod političnega društva Edinost, o katerem je časopis Edinost takole poročal: »Velika steklena dvorana v Barkovljah je bila natlačena občinstva. To je razveseljiv znak rastočega zanimanja za javne stvari med našim ljudstvom. Podpredsednik dr. Slavik je iskreno pozdravil zborovalce v imenu političnega društva 'Edinost'. Naglašal je, da smo se tukaj zbrali ob zadnjih državnozbornskih volitvah. Tedaj nismo še imeli svojega poslanca v državnem zboru. A izvojevali smo sijajno zmago in sedaj vidimo, kolka je razlika, če se ima v parlamentu svojega zastopnika. Stali smo lani pod utisom dogodkov v deželnem zboru tržaškem, kjer so nam naši nasprotniki na nezakonit način in proti vporu naših poslancev hoteli usiliti volilen red, ki bi nas oropal še tistega zastopstva, ki smo ga imeli. Nu, to se jim ni posrečilo. Vlada je prišla se svojim načrtom in vsprejet je bil po sporazumljenju strank

novi znani načrt. Prišlo je do zaželjene volilne reforme. Tu je govornik razložil na kratko, kaj in koliko smo pridobili z volilno reformo. Skoro se bodo vršile volitve na podlagi novega volilnega reda. Sedaj treba na delo. Moramo se shajati, hrabriti se in boriti, da postanemo enkrat gospodarji na naših tleh. Na to je predsednik predal besedo doktorju Rybaru, ki ga je občinstvo glasno in najprisrčneje pozdravilo. Govornik je razlagal razmere v parlamentu, ki ovirajo uspešno delovanje. Vzrok za počasnost avstrijskega parlamentarnega stroja tiči na eni strani v tem, da pri nas ni mogoče govoriti o pravi večini kakor v drugih parlamentarnih deželah. Za to se mora vlada za vsako stvar pogajati s strankami. – Na drugi strani je kriv poslovni red zlasti radi zlorabe določbe o nujnih predlogih. Tako se je le malo storilo v državnem zboru od tega, kar se je obetal v prestolnem govoru lanskega leta.«

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

Glavni predmet seje tržaškega pokrajinskega sveta je bil osnutek statuta za ustanovitev avtonomne dežele Furlanije-Julijske krajine, ki ga je sestavila posebna komisija. V njej so sedeli pokrajinski svetniki, predstavniki podeželskih občin in razne gospodarske ustanove ter nekateri strokovnjaki. Predsednik prof. Gregoretti je prebral daljše poročilo, v katerem je navedel zlasti veliko delo komisije, ki se je skoraj dve leti ukvarjala s pripravami potrebnega gradiva in končno sestavila osnutek, ki je bil pred časom razdeljen vsem svetnikom in časnikom. Prof. Gregoretti je poleg tega poudaril tudi velik pomen in nujo po ustanovitvi avtonomne dežele s posebnim statutom, v okviru katere naj bi imela zlasti tržaška pokrajina zakonodajno in finančno avtonomijo. »Deželna avtonomija bo omogočila vsem krajevnim ustanovam širšo avtonomijo, ker ne bo več vezana na osrednjo birokratsko oblast.« Poleg tega pa je pred-

sednik poudaril tudi pomen upravne decentralizacije, ki jo določa republiška ustava z ustanovitvijo avtonomnih dežel s posebnim in z navadnim statutom. Ob zaključku je sporočil, da bo osnutek statuta poslal predsedstvu vlade in drugim vladnim ter parlamentarnim organom.

Po njegovem poročilu se je začela razprava, v katero je prvi posegel vodja komunistične skupine prof. Weiss. Najprej je omenil, da je osnutek plod velike prizadevnosti sestavljavcev in da pomeni, kljub nekaterim važnim pomanjkljivostim, korak naprej v zahtevi po ustanovitvi avtonomne dežele. Obžaloval je, da člani komisije in svetniki niso imeli vedno na razpolago vsega gradiva, ki ga je komisija sproti zbiral, da bi se lahko sproti z njim seznanjali in o njem tudi razpravljali. Med drugim je še opozoril, da v osnutku ni niti omenjeno vprašanje proste cone, ki je življenjskega pomena za tržaško gospodarstvo.

FILMI PO TV

Sobota, 27. septembra, Canale 5, ob 10.10

Tentazioni d'amore

Režija: Edward Norton
Igrajo: Ben Stiller, Edward Norton, Jenna Elfman, Eli Wallach in Anne Bancroft
ZDA, 2000

Jacke in Brian sta se že od mladih nog podila po istih ulicah in pločnikih. Zdaj, ko sta že oba dopolnila trideset let in se skupaj tudi odločila za duhovniški poklic, ju njuno otroško prijateljstvo še vedno neločljivo druži. Nekega dne pa slučajno srečata Anno, ki sta jo v otroških letih imenovala Banana. Zdaj se je dekle spremenilo, njena prikupnost pa je v tem, da spremeni tudi Jackejevo in Brianovo življenje in globoko načne njuno prijateljstvo.

Sobota, 27. septembra, Rai 1, ob 03.10

Fatti di gente perbene

Režija: Mauro Bolognini
Igrajo: Giancarlo Giannini, Catherine Deneuve, Fenando Rey in Tina Aumont
Po realnem dogodku, ki je začetek prejšnjega stoletja bistveno zaznamoval bolonjsko življenje, je Bolognini povzel tudi filmsko zgodbo. Odvetnik Tullio Murri prizna, da je ob pomoči nekaterih sorodnikov in znancev umoril grofa Francesca Bonmartinija. Zgodovinska postavitev in izbira glasbe, ki jo je napisal Morricone, sta nadvse posrečeni. Pripoved se nekoliko zatakne, pri nadvse stereotipnem opisu junakov in njihovih značajev.

Nedelja, 28. septembra, Rai 1, ob 16.40

A spasso con Daisy

Režija: Bruce Beresford
Igrajo: Morgan Freeman, Jessica Tandy in Dan Aykroyd
Film, povzet po istoimenskem gledališkem delu, je žal na sporedu ob nekoliko nemogoči popoldanski uri, a si ga velja v vsakem primeru registrirati. Prejel je štiri oskarje in njegov moški protagonist je že takrat, se pravi pred dobrimi šestnajstimi leti, nastopil zelo obetavno, kar je kasneje dokazal tudi v Eastwoodovem Million dollar baby. Zgodba pripoveduje o žilavi starki, Daisy in njenem temnopoltem soferju. Belolasa ameriška gospa noče nikakor sprejeti Hokove po-

moči, predvsem pa sovraži dejstvo, da mora svoje dni zdaj preživljati s tem-nopolto osebo.

Nedelja, 28. septembra, La 7, ob 01.35

La scelta di Sophie

Režija: Alan J. Pakula
Igrata: Meryl Streep in Kevin Kline
Nekoliko zapletena in v določenih trenutkih prenasršena zgodba pripoveduje o Sophie, poljskem dekletu, ki je ušlo nacističnemu taborišču in se zateklo v New York. Z njo živi Nathan, židovski intelektualec, ki mu holokavst ne pomeni le spomina na grozljive čase, temveč moro, s katero se spopada ob vsakem koraku. Njuno življenje se bistveno spremeni, ko spoznata Stinga, ki se noro zaljubi v Sophie in pri tem spozna kruto resnico. Meryl Streep je za svojo interpretacijo, prejela oskarja.

Torek, 30. sepembra, Rete 4, ob 23.45

The score

Režija: Frank Oz
Igrajo: Robert De Niro, Edward Norton in Marlon Brando
Trojica izrednih igralcev, ki v Ozovem celovečercu nekako predstavljajo tri generacije ameriškega filma, pripoveduje o skupinici nepridipravov, ki se pripravljajo na izjemen podvig. Sanje o ropu pa se naenkrat razblinijo, saj se nihče od treh noče odpovedati vodilni funkciji.

Petek, 3. oktobra, Rete 4, ob 23.20

The life of David Gale

Režija: Alan Parker
Igrajo: Kevin Spacey, Kate Winslet in Laura Linney
David Gale, univerzitetni profesor in zagovornik ukinitve smrtne kazni, je po krivici obsojen za posilstvo in umor kolegice. Pred izvršitvijo pripoveduje svojo zgodbo ambiciozni novinarki. Kar izve, spremeni njen pogled na krivdo in naravo sodnega sistema ter možnih manipulacij. (Iga)

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI PRIREDITEV

						SESTAVIL LAKO	PREBIVALEC ZDA	VRSTA OSVEŽUJOČE PIJACE	AZIJSKA DRŽAVA	ANGLEŠKA NIKALNICA	JAPONSKI GINEKOLOG (KJUSAKU)	ITALIJANSKI CASNIKAR IN PISATELJ (GIUSEPPE)	ELDA VILER	MESTO V PIEMONTU	NABRUŠEN DEL REZILA	LEV TOLSTOJ	BERI PRIMORSKI DNEVNIK	ITALIJANSKI POLITIK IN SINDIKALIST (BRUNO)	MILANOV NOGOMETAS GATTUSO	ODPO-SLANEC, SEL	SLOVENSKI NOGOMETAS CEH				
						SESTAVINA FOTO-GRAFSKIH RAZVIJALCEV										VOJAŠKI PRATEŽ									
						VZOREC LETNIC V LESU, IKRAVOŠT											PESNIŠKI POLNI STIK								
						STOPNJA PRIDEVNIKA ALI PRISLOVA						VESNA TOMŠIČ			FRANCOSKI PISATELJ DIDEROT										
												VASICA PRI DOBERDOBU			JONG ERICA										
						JAPONSKI DROBIZ					TALENTI-RANOST														
											SVETILKA NA PETROLEJ														
						NAJPO-GOSTEJŠI VEZNIK				IT. NOBELO-VEC (DARIO) NEKD. URED. PD SAMSA			LEVANT, JUTROVO OŽIVLJANJE LUTK										ALAN JONES		
VELIKA ŽIVAL. USTNICA						AMERIŠKI IGRALEC LADD						LESKOVINA ZA KOŠARE					URADNE DOLOČITVE PRISTOJBIN								
DESET DENAR-NIH ENOT						TELIČEK						KONEC POLOTOKA													
											NEMSKA PRITRDILNICA	CIRKUŠKO PRIZORIŠČE POZITIVNE ELEKTRODE						ZADNJICA	LIHO ŠTEVILO						
FOTO KROMA	LEPAK, JAVEN RAZGLAS	OCESNA MREZNICA	DELOVA PRILOGA ZA ŽENSGE	TAJENJE, ZANIKANJE CANKAR IVAN											TANJA ROMANO			PODZEMNI ŽUŽKOJED ŠP. GLASBE-NA SKUPINA							
SODNI POSTOPEK, PRAVDA							AM. GLASB. (ORNETTE) NEKD. RUSKI VLADAR								FRANCOSKO KAKOVOST-NO VINO	PODLOŽNI-SKO DELO	GOROVJE V SAUDSKI ARABLIJI IVAN LENDL								
JUŽNO-AMERIŠKA DREVESNA ŽIVAL								FRNIKOLA	REKA V MONGOLJI	KOFI ANAN LJUBEZEN DR. ŽIVAGA		NEKD. RIMSKI ZASTOPNIKI													
												REKA V TURČIJI													
OČE				ETILNI ALKOHOL RIM. BOGI-NJA JEZE							RAZKOŠEN AMERIŠKI AVTOMOBIL								DEL TENISKE IGRE	LETOVIŠČE PRI OPATIJI					
KOMEL IGOR			IGRALKA IDA KRAVANJA SIBIRSKI VELETOK								NAŠA PESNI-CA ŽERJAL ELDA NANUT					ITAL. REŽISER (DINO) RICHARD BURTON									
ŠPORTNA VETROVKA S KAPUČO								AZIJSKI POLOTOK						SPODNJI, OBRNJENI DEL KLOBUKA											
HRVASKI KOŠARKAR (ŽAN)						PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	OKUSNI JUŽNI SADEŽ							ZDRAVILO V OBLIKI PLOŠČICE											

SLOVARČEK - AMARAL = španska glasbena skupina • ARAS = reka v Turčiji (tudi Araks) • COLEMAN = ameriški jazzovski glasbenik • FAVA = italijanski pisatelj • OGINO = japonski ginekolog • ONON = reka v Mongoliji

ZDA - V kongresu se mu upirajo predvsem republikanski strankarski pristaši

Bush vnovič pozval k potrditvi načrta za reševanje finančne krize

Propadla banka Washington Mutual, prevzel jo bo JPMorgan Chase

WASHINGTON - Ameriški predsednik George Bush je včeraj zjutraj po lokalnem času, nekaj ur pred začetkom novih kongresnih pogajanj o načrtu za reševanje finančne krize, ponovno javno pozval k ukrepanju. "Soočamo se z velikim problemom in potrebujemo načrt za rešitev," je dejal Bush. Ameriški predsednik je sicer priznal, da obstaja nesoglasja glede načina reševanja krize, vendar pa po njegovih besedah ni nobenega nesoglasja o tem, da je potrebno storiti nekaj bistvenega.

Bushev problem trenutno ni pri demokratih, ki jih sicer rad obtožuje, da zavlačujejo s potrjevanjem njegovih predlogov, ampak pri republikancih v predstavnikiškem domu, ki so po nekaj dneh pogajanj o načrtu finančnega ministra Henryja Paulsona v četrtek prišli na dan s svojim predlogom.

V škripcih sta pravzaprav obe stranki. Javnost načeloma nasprotuje tako veliki porabi proračunskega denarja, vendar pa večina Američanov obenem meni, da je potrebno nekaj storiti. Demokrati ne želijo potrditi Paulsonovega načrta brez dodatnih dopolnil o omejitvi plač direktorjem podjetij, ki jim bo pomagala država, zaščiti kreditotjemalcev in nadzoru nad Paulsonovo porabo. Še manj pa si lahko v volilnem letu privoščijo, da podprejo Busha brez sodelovanja republikancev.

Republikanci so že načeloma proti državnemu posredovanju na trgu in njihovi volivci so najbolj nenaklonjeni veliki vsoti, ki jo zahteva Paulson. V primeru, da se načrt ne sprejme dovolj hitro in ameriški finančni sistem zajame popoln kreditni krč, pa se bo začela bitka za to, kdo je kriv.

Predsednik finančnega odbora v predstavnikiškem domu demokratiški kongresnik Barney Frank iz Massachusetsa je včeraj dejal, da je potrditev dogovora odvisna od republikancev v predstavnikiškem domu, ki se morajo odpovedati "uporu predsedniku Bushu".

Medtem je ameriška zvezna agencija za zavarovanje depozitov (FDIC) v četrtek napovedala propad banke Washington Mutual in prodajo njenega premoženja ameriški investicijski banki JPMorgan Chase. Zlom te leta 1889 ustanovljene banke s sedežem v Seattlu velja za doslej največji zlom v zgodovini ameriškega bančništva. JPMorgan Chase, ki je letos s prevzemom pred stečajem že rešil investicijsko banko Bear Stearns, bo za Washington Mutual odštel 1,9 milijarde dolarjev. JPMorgan bo z nakupom prevzel depozite, premoženje in nekatere obveznosti propadle banke. (STA)

ZDA - Zmeda v predsedniški volilni kampanji

John McCain si je premislil in sprejel soočenje z Obamo

Četrtekov »zgodovinski sestanek« v Beli hiši, ki sta se ga udeležila tudi McCain in Obama

ANSA

NEW YORK - Republikanski predsedniški kandidat John McCain si je včeraj premislil in se odločil, da se bo le udeležil prvega televizijskega soočenja predsedniških kandidatov med njim in demokratom Barackom Obamo, ki je bila na sporedu to noč ob 3. uri zjutraj po srednjeevropskem času na Univerzi Mississippi v Oxfordu. McCainu kaj drugega ni niti preostalo, saj je v javnosti začel nastajati vtis, da se boji soočenja z Obamo v času finančne krize, ker gospodarstvo ni njegova najmočnejša točka. Soočenje je sicer bilo namenjeno razpravi o zunanji politiki, vendar pa se vprašanjem o krizi najbrž ni mogla izogniti.

McCain je v sredo presenetil javnost in sporočil, da se soočenja ne bo udeležil ter naročil svoji kampanji, naj se z Obamovo in Komisijo za soočenja dogovori o preložitvi. Dejal je, da se mu mudi v Washington pomagati pri reševanju finančne krize. Do Washingtona je potem potreboval še 26 ur, vmes se je ustavil na pogovoru za televizijo CBS v New Yorku, se udeležil Globalne pobude nekdanjega predsednika Billa

Clintona ter razjezil voditelja komične oddaje Davida Lettermana z odpovedjo nastopa v sredo zvečer, ki si ga je potem večkrat krepko privoščil.

Potem ko je v četrtek prišel v Washington, so se vodilni demokratiški in republikanski pogajalci v kongresu že dogovorili o načelih reševanja krize v skladu s predlogom finančnega ministra Henryja Paulsona. Nato je prišlo do "zgodovinskega" sestanka v Beli hiši s predsednikom Georgem Bushem, Obama in predstavniki kongresa, ki so ga torpedirali republikanci iz predstavnikiškega doma s svojim predlogom, ki ne predvideva državnega posredovanja in sestankov je neslavno propadel.

McCain se ves ta čas ni izjasnil, kakšno je njegovo stališče o reševanju krize in si je prislužil kritike demokratov, da dela zgago z vnašanjem predsedniške kampanje v pogajanja, nad njegovim prihodom pa niso bili navdušeni niti republikanci. Celo njegov zaveznik, nekdanji guverner Arkansasa Mike Huckabee je v četrtek zvečer izjavil, da je McCain naredil hudo napako z odpovedjo udeležbe na soočenju. "Ne mo-

reš kar reči, naj se svet za trenutek zavzame in vse odpovedati. Mislim, da je pomembneje, da ga Američani vidijo na soočenju kot pa med druženjem s kolegi v Washingtonu."

McCain je skušal delovati kot vodja, ki je prevzel vajeti reševanja krize, vendar pa ni šlo. Anketa AP je v četrtek pokazala, da 60 odstotkov Američanov želi soočenje, le 22 odstotkov pa si želi, da se najprej reši kriza. Iz zagate, v katero se je zapletel sam, se je skušal rešiti z izjavo, da je optimističen glede napredka pri reševanju krize, čeprav je sprva trdil, da ne gre iz Washingtona, dokler ne bo rešitev.

Nato je kljub trditvi, da prekinja s kampanjo v četrtek za propad srečanja v Beli hiši obtožil Obamo ter celoten Washington, ki se ni sposoben dogovoriti. Vodja senatne večine demokrat Harry Reid mu je včeraj sporočil, da je bolje, če odide, ker ovira pogajanja. Obama je včeraj prav tako dejal, da je bolje, če gre v Mississippi in Američanom razloži, kaj se dogaja in vizijo za vodenje države, kot pa vnaša predsedniško kampanjo v občutljiva pogajanja. (STA)

Nemška policija na letalu prišla domnevna terorista

KÖLN - Pripadniki specialnih enot nemške policije so včeraj zjutraj na kölnskem letališču vdrlí na letalo nizozemskega letalskega prevoznika KLM, ki je bilo namenjeno v Amsterdam, in na krovu letala aretirali 23-letnega Somalijca in 24-letnega Nemca somalijskega rodu, ki naj bi nameravala izvesti teroristični napad. Kot je pojasnil tiskovni predstavnik policije nemške zvezne dežele Severno Porenje-Vestfalija Frank Scheulen, so specialne enote policije akcijo izvedle nekaj minut pred 7. uro po srednjeevropskem času. Policija je na letalo prišla tik pred vzletom in prišla osumljenca. Vsi, potniki in člani posadke, so nato morali zapustiti letalo, nato pa so imeli "parado prtljage", da so ugotovili, katera prtljaga je čigava.

Nemški mediji poročajo, da je policija osumljenca opazovala že mesece, včeraj pa naj bi policisti v njunem stanovanju našli poslovilno pismo, v katerem sta zapisala, da sta pripravljena umreti v sveti vojni. Nemčijo je za tarčo svojih napadov razglasilo že več skrajnih islamskih gibanj. Od začetka leta 2000 pa so v Nemčiji razbili že več domnevnih terorističnih celic.

Dogovor šesterice o iranskem jedrskem programu

NEW YORK - Šest držav, ki sodelujejo v pogajanjih o iranskem jedrskem programu, se je včeraj dogovorilo o osnutku nove resolucije Varnostnega sveta ZN, ki potrjuje vse obstoječe sankcije ZN proti Iranu, je včeraj po srečanju z zunanjimi ministri Velike Britanije, Kitajske, Francije, ZDA in Nemčije povedal ruski zunanji minister Sergej Lavrov. "Naš namen je potrditi vse pretekle sankcije," je v New Yorku novinarjem povedal Lavrov. S tem je imel v mislih tri pretekle sveznje sankcij, ki jih je VS ZN sprejel proti Iranu, ker zavrača ustavitev spornega jedrskega programa.

Po srečanju ob robu 63. Generalne skupščine ZN sta tudi vodja britanske diplomacije David Milliband in njegov francoski kolega Bernard Kouchner sporočila, da bodo v VS ZN takoj predstavili resolucijo, ki "potrjuje obstoječe resolucije in enotnost" držav, ki sodelujejo v pogajanjih. ZDA in ostale štiri stalne članice VS ZN (Rusija, Kitajska, Francija in Velika Britanija) ter Nemčija so se sicer pred tem odločile odpovedati sestanku šesterice, predviden za četrtek v New Yorku, ker je Moskva obtožila Washington, da jo ta zaradi dogodkov v Gruziji poskuša "kaznovati". A ZDA in Rusiji je očitno uspelo rešiti spor in doseči dogovor o nadaljnjih srečanjih na ministrski ravni, namenjenih pogovorom o prihodnosti iranskega jedrskega programa. (STA)

EVROPSKA UNIJA - Francoski predsednik in predsedujoči uniji

Sarkozy za temeljito prenovo kapitalizma na temelju etike in dela

PARIZ - Predsedujoči EU, francoski predsednik Nicolas Sarkozy, je ocenil, da je svetovni gospodarski sistem, kakršnega smo poznali doslej, mrtve. "Sedanaj kriza nas mora spodbuditi k prenovi kapitalizma na temelju etike in dela. Vsemogočnega trga, ki ima vedno prav, je konec," je v četrtek zvečer v Toulonu dejal Sarkozy. "Zamisel o vsemogočnem trgu, ki ga ne smejo omejevati nobena pravila, nobeno politično posredovanje, je bila nora. Prepričanje, da imajo trgi vedno prav, je nora," je dejal. Po njegovem je samoregulacija kot način za reševanje vseh problemov preživeta.

Francoski predsednik je kritiziral tudi "logiko kratkoročnega finančnega profita", ki po njegovih besedah ni pravi obraz kapitalizma. "Tržno gospodarstvo je regulirani trg, ki deluje v korist vseh. Ni zakon džungle, ni ogrožen dobiček za majhno skupino in žrtev za vse druge. Tržno gospodarstvo je konkurenca, ki znižuje cene, kar koristi vsem potrošnikom," je dejal Sarkozy.

EU mora po njegovih besedah premisliti o svoji sposobnosti odzivanja v nujnih primerih, o svojih pravilih ter načelih, pri tem pa se mora učiti od drugih po svetu. "Kot pred-

NICOLAS SARKOZY

ANSA

sedujoči EU bom na prihodnjem vrhu oktobra predlagal pobude v tem smeri," je dodal.

Evropska komisija je Sarkozyjeve kritike včeraj zavrnila, vendar pa je obenem priznala, da se je treba soočiti s trenutnimi izzivi. Kot je na novinarski konferenci pojasnil tiskovni predstavnik komisije Johannes Laitenberger, je francoski predsednik predstavil svoja splošna stališča, ne pa tudi konkretnih predlogov za spremembo sedanje politike. Laitenberger Sarkozyjevega poziva ne razume kot poziv k popolni spremembi politike,

temveč kot potrebo po zbližanju stališč glede ciljev, ki jih je treba doseči. Na kritiko francoskega predsednika, češ da bi morala EU razmisliti o svoji doktrini glede politike konkurence, pa je tiskovni predstavnik komisije odvrnil, da je bila politika EU na področju zagotavljanja tržne konkurence vedno sposobna odgovoriti na aktualne izzive.

Francoski predsednik se je že v začetku tedna v nastopu pred Generalno skupščino ZN zavzel za spremembe v svetovnem gospodarstvu. "Ne moremo moremo upravljati z gospodarstvom v 21. stoletju z institucijami 20. stoletja," je dejal v New Yorku. Da bo trenutna finančna kriza pustila pečat na svetovnem gospodarstvu, pa je prepričan tudi nemški finančni minister Peer Steinbrück, ki je v četrtek v nemškem parlamentu dejal, da bodo ZDA izgubile status "supersile" v svetovnem finančnem sistemu. "Svet bo postal večpolaren, nikoli več ne bo enak kot pred krizo," je dejal.

Nemški minister je bil kritičen do ZDA, češ da so se, tudi po krizi lani poleti, upirale večji regulaciji, njihovo načelo, da je trg nad vsem, pa je nevarno. "V Evropi že dlje časa govorimo o tem, da je del svetovnega finančnega trga, ki je popolnoma nereguliran, nevaren, zato bi se morali dogovoriti o skupnih pravilih," je še dejal Steinbrück. (STA)

MOSKVA - Chavez na obisku Rusija in Venezuela okrepi sodelovanje na energetskega področju

MOSKVA - Rusija in Venezuela sta včeraj s podpisom različnih pogodb okrepi sodelovanje na področju nafte in plinske industrije, kar naj bi po oceni opazovalcev okrepilo vezi med državama, ki se trudita zmanjšati vpliv ZDA v svetu. Podpisu pogodb med državnimi energetskimi družbami v mestu Orenburg na jugu Rusije sta prisostvovala venezuelski predsednik Hugo Chavez in ruski predsednik Dmitrij Medvedjev.

Direktorja ruskega plinskega giganta Gazprom in venezuelskega energetskega podjetja PDSVA sta podpisala dogovor o "določitvi morebitne smeri sodelovanja". Ruski minister za energijo Sergej Šmatko in njegov venezuelski kolega Rafael Ramirez pa sta podpisala sporazum o "razvoju posebnih dodatnih medvladnih dogovorov na področju energije". Že julija je Chavez trem ruskim podjetjem - Gazpromu, Lukoilu in TNK-BP - dovolil delovanje v Venezueli.

Rusija je druga največja izvoznica nafte na svetu in nadzoruje četrtno rezerv zemeljskega plina. Chavez naj bi si med svojim drugim obiskom v Rusiji v zadnjih dveh mesecih tudi ogledal glavno vajo ruske vojske. Predsednik ruske vlade Vladimir Putin pa je v četrtek na pogovorih s Chavezom omenil možnost, da bi lahko Rusija z Venezuelo vzpostavila sodelovanje na področju jedrske energije. "Pripravljeni smo razmisliti o možnostih sodelovanja pri rabi jedrske energije," je dejal Putin. (STA)

TERORIZEM - Zanimiva analiza dveh raziskovalcev

Neuspeh Busheve politike strahu

Potrebna povsem nova strategija

Na napad teroristov Al Kaide na stolpnici Worl Trade Centra v New Yorku 11. septembra 2001 je vlada Georgea Busha skupaj z zahodnimi zavezniki vladami odgovorila z napovedjo globalne vojne proti terorizmu. Sestavni del tega odgovora pa je vzbujanje straha v ljudeh, ki so sprejeli in podprli strategijo vojne proti terorizmu predvsem zato, ker so bili globoko prestrašeni in prepričani, da jim resnično preti skoraj vsakodnevna nevarnost terorističnih napadov: od načrtnega zastrupljanja vode do možnosti napadov z jedrskim orožjem ali pa vsaj z »umazanimi« bombami, v katerih bi tradicionalnemu razstrelivu dodali radioaktivne snovi in tako povečali njihov smrtonosni učinek. Taka politika strahu je doslej zahtevala ogromna sredstva (samo za vojno v Iraku so ZDA do lanskega leta po oceni ameriškega kongresa potrošile več kot 1600 milijard dolarjev), izdatki za notranjo varnost pa so narasli od 17 milijard dolarjev leta 2000 na 55 milijard lanskega leta), vendar ni obrodila velikih rezultatov. Prav nasprotno, izzvala je gospodarsko krizo, katere posledice so vsak dan bolj občutne. Vendar vlade zahodnih držav, zavzete s politiko strahu, niso bile dogolj pozorne na gospodarsko krizo, niso dorekle nobene strategije, s katero bi se lotile težav, ki so že krepko načele zahodno gospodarstvo, čeprav je prav sedanja gospodarska kriza največja nevarnost, zaradi katere se je že začel zaton Zahoda. Če politika noče priznati te svoje kapitalne napake, je naloga državljanov, da reagirajo in predvsem odpravijo mit strahu, ki je glavni vir sedanje nestabilnosti.

To je osnovna teza, ki sta jo v knjigi *I numeri del terrore* razvila ekonomistka Loretta Napoleoni in direktor zavoda za mednarodne zadeve univerze v San Diegu Ronald J. Bee. Oba se že dolgo let ukvarjata s problemi terorizma, Napoleonijeva pa se še posebej posveča preučevanju ekonomskih platí terorizma. Po njuni oceni se je obdobje cenene energije končalo in začel se je tudi zaton nadvlade Zahoda, temeljni vzroki za te spremembe pa so v zgrešenem odgovoru Washingtona na teroristični napad 11. septembra.

Avtorja sicer poudarjata, da je bila politika vzbujanja strahu v ljudeh tudi eden od temeljev celotnega obdobja hladne vojne. V ZDA je politika strašila ljudi z nevarnostjo, da bi Sovjetska zveza napadla državo z atomskimi konicami, vzporedno pa so tudi vlade vzhodnega bloka med ljudmi širile strah pred nevarnostjo ameriškega jedrskega napada. Ta politika je imela kot posledico oboroževalno tekmo, v oborožitev sta oba bloka, še posebej pa vodilni sili ZDA in SZ vložila ogromna sredstva. Po oceni Stephena Schwartza, ki je pripravil ra-

port Atomic Audit je Washington v obdobju 1940-1996 potrošil 5500 milijard dolarjev (vrednost iz leta 1996) za jedrsko oborožitev in programe, ki so bili povezani s proizvodnjo tega orožja. Koliko je v jedrsko oborožitev vložila Moskva ni znano, vendar sredstva, ki jih je sovjetski režim namenil oborožitvi, so imela znatne posledice na življenjski standard ljudi, zlom Sovjetske zveze in celotnega vzhodnega bloka je tudi posledica dejstva, da tisto gosposdarstvo ni zmoglo več bremena oboroževane tekme.

Zahodu in ZDA pa se je oboroževalna tekma obrestovala: spodbudila je gospodarsko in tehnološko rast, ZDA pa so ostale po zlomu vzhodnega bloka, edina svetovna supersila. Tokrat pa so razmere povsem drugačne, predvsem pa je lahko povsem drugačen izid globalne vojne proti terorizmu in politike strahu.

Po podatkih, ki sta jih zbrala Loretta Napoleoni in Ronald J. Bee je količina denarja, ki ga je pogoltnila politika strahu, že primerljiva z vsotami, ki jih je zahtevala hladna vojna. Samo ZDA naj bi do lani porabile za vojno v Iraku in vojaške operacije v Afganistanu okoli 1600 milijard dolarjev, do leta 2017 pa naj bi vojaško posredovanje pogoltnilo skupno 3500 milijard dolarjev. Tem sredstvom je treba dodati vsote, ki so jih porabili v vojaških operacijah v Zlatu še ameriški zavezniki.

Za razliko od hladne vojne, pa so danes razmere povsem različne. Med hladno vojno sta merili moči dve velesili, akciji ene je sledila reakcija druge, seveda z nasprotnim predznakom, v odnosih je veljal nek zakon, ki močno spominja na Newtonove zakone v fiziki. V vojni proti terorizmu pa je razmerje sil povsem različno: proti ameriški velesili in njenim zaveznikom se bojuje peščica sovražnih držav in skupine nedržavnih dejavnikov. Te države in nedržavni de-

Ameriški predsednik George Bush (desno) je po napadu teroristov Al Kaide na stolpnici WTC v New Yorku (na posnetku spodaj) napovedal totalno vojno proti terorizmu; pomemben del te vojne je bilo tudi vzbujanje strahu pri ljudeh

javniki so izoblikovali vrsto alternativnih in vsekakor neobičajnih taktik, s katerimi so napadle ZDA na področjih, na katerih je Amerika najbolj ranljiva. Poslužili so se terorizma, napadov, ki so presenetili nasprotnika, vstaj, tudi dolgotrajnih konfliktov, udarili pa so povsod tam, kjer ZDA niso mogle uveljaviti svojo ogromno vojaško premoč. To pa pomeni, da bo boj proti teroristom in sovražnim državam zelo verjetno dolgotrajen.

Vendar to tudi pomeni, da sovražne države in nedržavni dejavniki ne reagirajo na poteze Zahoda s podobnimi potezami, čeprav z nasprotnim predznakom. V napade lahko vlagajo znatno manjša sredstva, ni nobene verjetnosti, da bi skušali pridobiti jedrsko bombo (na kar namiguje politika strahu), saj za to nimajo ne sredstev ne zadostnega znanja. To kaže tudi sam napad 11. septembra. Takrat so samomorilski napadalcu ugrabili nekaj ameriških linijskih letal in jih usmerili proti newyorškima stolpnicama in proti Pentagonu. Kot niso za svoj napad kupili letalske flote z oznako Al Kaida Airlines, tako ni pričakovati, da bi lahko v New Yorku razstrelili atomsko bombo z oznako Al Kaida Mecca project, podobno oni, ki je razrušila Hirošimo. Zaradi tega se zdi nova oboroževalna tekma nesmiselna, saj večja količina orožja najbrž ne bo odvrnila držav kanalijske in terorističnih organizacij od napadov. Kljub temu pa izdatki za oborožitev od leta 2001 strmo naraščajo. Po podatkih stockholmskega

zavoda, ki raziskuje možnost miru SIPRI, so države leta 2006 porabile za oborožitev 1200 milijard dolarjev, kar je 3,5 odstotka več kot leto prej, predvsem pa 37 odstotkov več kot leta 1997.

V primerjavi s temi izdatki, so »stroški« terorističnih organizacij neprimerno nižji. Za napad na newyorška dvojčka naj bi Al Kaida porabila okoli pol milijona dolarjev (k temu je treba dodati sredstva za selekcijo in urjenje samomorilskih napadalcev), napad v Madridu (marca 2003) naj bi veljal napadalcu 20.000 dolarjev, atentati v Londonu (julija 2005) pa okoli 14.000 dolarjev.

Protiteroristični zakoni doslej niso preprečili finansiranja terorističnih skupin, ker so te skupine in njihovi podporniki izkazali znatno mero iznajdljivosti in premagovanju zakonskih ovir. Dokaz dinamičnosti takih skupin in težav, ki jih to povzroča, prihaja iz Iraka: po poročilu, ki ga je naročila ameriška vlada, naj bi bile skupine šiitskih in sunitskih upornikov sposobne, da se samofinansirajo. Do leta 2004 naj bi dobivali denarno podporo iz Irana, Saudove Arabije in zasebnih podpornih skupin, sedaj pa naj bi uporniki zbrali od 70 do 200 milijonov dolarjev letno, kar naj bi bilo več od tega, kar uporniki potrebujejo zase, presežek pa bi lahko porabili tudi za akcije izven iraškega ozemlja. Sredstva naj bi si uporniki pridobili z izkoriščanjem vojne ekonomije: krajo nafte, ki jo potem preprodajajo, z ugrabitvami tujcev, s preprodajo lahkega orožja somalskim in libanonskim organizacijam. Sadam Hussein ni imel ne jedrskega ne kemijskega ali bakteriološkega orožja, kot so trdile ZDA, ki so s tem opravičile invazijo Iraka, imel pa je ogromno količino lahke oborožitve, ki so si jo uporniki prisvojili in ki jo sedaj preprodajajo.

Ti podatki pa kažejo tudi na nesorazmerje potrebnih sredstev: iraškim upornikom je 200 milijonov na leto več kot dovolj in jim omogoča presežek. Izdatki ZDA so neprimerno večji saj velja samo mesečni buđet Pentagona 8 milijard dolarjev. Toda politika strahu po eni strani zmanjšuje učinek vojaških akcij, po drugi pa – tudi zaradi velikega medijskega odmeva – poveča psiholoških učinkov nasilnih napadov.

Napoleonijeva in Bee poudarjata, da je ameriški predsednik Franklin D. Roosevelt leta 1932, ko je bil izvoljen za predsednika ZDA, v svojem umestitvenem govoru izpostavil, da »edina stvar, ki se je moremo bati, je strah«. Roosevelt je prevzel krmilo ZDA med hudo gospodarsko krizo, ki je z vso silo bruhtila na dan leta 1929. Korenine tiste velike gospodarske depresije so bile v Versajski mirovni pogodbi ob koncu 1. svetovne vojne, saj je bila gospodarska obremenitev

porazenih prehuda, pričakovanja gospodarskega razcveta zmagovalcev pa daleč preveč optimistična. Zato je pogumno ubral novo pot z New Dealom, gospodarskim programom, ki je temeljil na gospodarskih pogledih Johna M. Keynosa. »Amerika se mora bati samo strahu, če ga preseže, lahko začne graditi prihodnosti,« je bilo njegovo sporočilo državljanom.

Tudi vojna proti terorizmu, je po oceni Lorette Napoleoni in Ronalda J. Beeja gospodarska norost. Ni prispevala k uveljavitvi demokracije v svetu, je pa spodbudila rast terorizma v muslimanskem svetu in prispevala k gospodarskemu nazadovanju Zahoda. Cena nafte je se je dvignila sunkovito, inflacija, ki jo je povzročila visoka cena energije, je načela kupno moč ljudi, cene so začele naraščati, medtem ko se gospodarska rast bliža ničli. V sedemdesetih letih, ko je zaradi terorizma in vojn na Bližnjem vzhodu, cena nafte poskočila, so države hitro in učinkovito odgovorile s politiko varčevanja z energijo. Tokrat pa so razmere drugačne. Sredi vojne proti terorizmu države še niso izoblikovale nobene ustrezne politike. V sedemdesetih letih so države izvoznice nafte, še posebej arabske države, ogromen presežek vlagale v nakup ameriških vrednostnih papirjev in drugih dobrin, vrednost dolarja je takrat temeljila na dejanski vodilni vlogi zahodnega gospodarstva.

Tokrat pa sta vojna proti terorizmu in politika strahu prispevali k ošibitvi dolarja, gospodarska rast je upočasnjena, pravila, ki so doslej veljala (temeljila so na sporazumu iz Bretton Woodsa), začinjajo popuščati. Tako države izvoznice nafte svojih presežkov ne vlagajo več v ameriško gospodarstvo, ampak jih usmerjajo ta sredstva v t.im. »suverene sklade« (italijansko fondi sovran), te denarne rezerve se razlikujejo od bančnih, na ta način pa se izvoznice tudi izogibajo pritistikom, naj bi revalvirale svoje devize. Tudi na tem področju se uveljavlja »ustvarjalna« financa, zaradi katere naftne rezerve dajejo večji donos od načrpane nafte, delniški paketi Asset Backed Securities, ki so vezane na ceno nafte, omogočijo špekulantom znatne zaslužke, tržišče pa je virtualno in na las podobno trgu z nekritimi ameriški nepremičninskimi posojili.

Politika strahu, trdita Napoleoni in Bee, je propadla, podobno kot je leta 1918 propadel Versajski mir, vendar tokrat ni nikogar, ki bi posnemal Roosewelta, nihče ne spodbuja ljudi, naj presežejo strah. Noben politik noče priznati, da je prispevala k oblikovanju trdne vezi med neširjenjem jedrskega orožja in protiterorizmom, medtem ko je ta povežava zelo medla. V teh razmerah pa si morajo ljudje zastaviti nekaj vprašanj: ali res poznamo teroristično nevarnost in vpliv politike strahu na naš vsakdan? Če je gospodarska norost vlagati moči, čas in denar, da se spoprimejo z zgrešenim scenarijem, napademo zgrešene države in izbiramo tudi zgrešene obrambne prijeme, katere so možne alternative?

Odgovor je po mnenju Napoleonijeve in Beeja lahko samo eden: če je strah glavni vzrok nestabilnosti globalizirane vasi, ga moramo preseči. Zaupanje v boljšo prihodnost mora nadomestiti vizijo smrti in ruševin. Terorizem je v bistvu neke vrste organiziran kriminal, zato je mogoče oceniti, kako vpliva na mednarodno varnost, vendar boj proti njemu ni glavna prioriteta. Treba se je lotiti resničnih problemov z drugačnimi prijemi, ena najhujših nevarnosti pa je gospodarska stagnacija zahodnih držav. Ljudje morajo tudi sami prispevati, da pridemo iz sedanjega začaranega kroga. Poiskati pa bo treba tudi bolj učinkovite prijeme za boj proti lakoti, revščini, obupu in obrobju. S pravičnejšo porazdelitvijo dobrin, budnostjo, strpnostjo in gospodarsko rastjo pa bo tudi boj proti terorizmu veliko uspešnejši.

Vojmir Tavčar

NOGOMET - Jutri ob 20.30 milanski derbi

Milan si je opomogel in bo za Inter trd oreh

Juventus že danes - B-liga: Triestina proti Mantovi, ki je sestavila ekipo za napredovanje

Sto let kasneje znova Milan – Inter. Leta 1908 so odigrali prvi milanski mestni derbi, od takrat so se črno-rdeči in črno-odri srečali še 266-krat (v prednosti je Milan s 104 zmagami, medtem ko jih je Inter zbral 91). Jutri ob 20.30 je torej v sklopu 5. kroga A-lige na sporedu 268. derbi »madunnine«. Obeta se pravi spektakel, saj je Milan premostil začetno krizo, tako da na jutrišnji tekmi pravega favorita ni. Sicer je na papirju Inter boljši, a na derbijih ni redkost, da šibkejši prevlada, ker prihajajo bolj do izraza značilnosti kot sta zagrizenost in motivacija. Ob dvoboju ekip pa bo tu še dvoboj med trenerjema Mourinhom in Ancelottijem, Ibrahimovićem na eni in Kakajem na drugi strani, a tudi med zgodovinskima kapetanoma Maldinijem in Zanettijem (slednji je ravnokar praznoval 600. nastop v dresu Interja).

Že danes s pričetkom ob 18. uri bo Juventus gostoval pri Sampdorii. Mazzarrijevi varovanci v tem prvenstvu niso še zmagali (a le enkrat izgubili), kar je nedvomno presenetljivo glede na kakovost genovskega moštva. Ranierijevi varovanci pa si ne smejo privoščiti novega niti delnega spodslajja. V napadu naj bi znova zaigrala dvojica Amauri-Del Piero. Giovenco bo moral kljub odlični igri proti Catanii sesti na klopo.

Roma, ki zaostaja že šest točk od vodilnega Interja, mora pred domačo publiko nujno premagati drugouvrščeno Atalanto, medtem ko želi Lazio nadaljevati z uspešnimi nastopi tudi proti Torinu. Nazadnje še pogled v Videm. Udinese je nadičel Bologno in tudi na jutrišnjem domačem srečanju proti Sieni naskakuje zmago, s katero bi se povzpel še višje po lestvici. Če se bodo nadaljevali neuspešni nastopi Fiorentine in Rome bi bila uvrstitev v Ligo prvakov celo v dometu Marinovih varovancev.

TRIESTINA – Po suvereni zmagi v Saleru (s taktičnega vidika je bila razlika med ekipama celo večja od končnega 1:0) pri Triestini z navdušenjem pričakuje današnje srečanje proti Mantovi (pričetek ob 16.uri). Ekipi sta doslej še nepremagani, Triestina pa ima na lestvici točko več od nasprotnika tudi zato, ker mora Mantova odigrati zaostalo srečanje.

Moštvo iz Lombardije je predsednik Lori sestavil z jasnim ciljem, da si končno

Kak je kljub
prihodu
Ronaldinha še
vedno prvi Milanov
Brazilec

ANSA

zagotovi napredovanje v A-ligo. Po neuspelem lanskem poskusu s Fiorejem so pri Mantovi nadaljevali po poti nakupa izkušenih nekdanjih A-ligašev. Poleti je v Lombardijo prišel Tomas Locatelli, ki bo danes setavljal s Caridijem in Godeasom napadalno trojico. Vrata Mantove brani Slovenec Jasmin Handanović, z belordečimi pa igra tudi nekaj nekdanjih igralcev Triestine. Ob že omenjenem Godeasu so tu še Federico Rizzi, Mattia Marchesetti in Jaroslav Šedivec. Najbrž nobenega od treh ne bo v začetni postavi.

V taboru Triestine se zavedajo, da bi se z zmago hočeš nočeš spremenile ambicije, če že ne znotraj ekipe, gotovo med navijači. Trener Maran je pred težkimi (a tudi dokaj prijetnimi) izbirami, saj je cela vrsta igralcev v odlični formi. Najbrž bo v celoti potrdil postavbo, ki je v torek odpravila Salernitano. Le v napadu bo od prve minute igral Della Rocca.

Verjetna postava Triestine: Agazzi, Cacciatore, Minelli (Petras), Cottafava, Rullo, Antonelli, Allegretti, Gorgone, Testini, Figoli, Della Rocca. Sodil bo Banti iz Livorna.

NAŠ POGOVOR - Napadalec Mantove Denis Godeas

Triestina se lahko obdrži v vrhu Mito je boljši od Amaurija in Zarateja

Denis Godeas je lani postal najboljši strellec B-lige v dresu Mantove, ki ga je le-tos potrdila. Ekipa iz Lombardije (potihem) računa na napredovanje in v Trst prihaja vsaj po točko, če že ne tri. Napadalec, rojen v Krmini, redno sledi tudi nastopom Triestine, saj mu je tržaška enajsterica, kjer je tudi nogometno zrasel, najbolj pri srcu.

»Mislim, da je to najslabši trenutek za tekmo proti Triestini. Sumim, da so ravno Tržačani ekipa, ki je v tem obdobju najbolj v formi. Ne vem, če je to tekma kroga, ampak je nedvomno med najzanimivejšimi. Mantova je bila sestavljena za boj za napredovanje, medtem ko je Triestina nekoliko bolj nepričakovano tik pod vrhom, čeprav ima igralški kader, ki bi lahko tudi zdržal celo sezono na teh mestih. Mislim, da je Triestina najkvalitetnejša v vezni vrsti, kjer ima izredno pomembno vlogo Allegretti, vendar tudi obramba je solidna, medtem ko bo postal napad še bolj kakovosten po povratku Granocheja. Če bo urugvajski napadalec igral na lanskih standardih, potem bi lahko Triestina res prijetno presenetila.

Bodimo odkriti. V B-ligi res ni po-

trebno ne vem kaj, da sestaviš kakovostno moštvo. Če v prvih krogih zbereš nekaj zaporednih dobrih rezultatov, potem se povečajo motivacije, poveča se zanimanje gledalcev in torej ti gre vse lažje od rok. Prav zato menim, da bo v soboto (danes, op.p.) precej gledalcev na tribunah. Pričakuje nas zelo zahtevna tekma.«

V A-ligi je Inter že sam na vrhu lestvice. Bo tam ostal do konca prvenstva?

»Na papirju je Inter brez pravih tekmecev. Tekmo proti Lecceju je odločil Cruz, ki je peti ali celo šesti Interjev napadalec. Juventus in Milan imata dobro ekipo, a se ne moreta primerjati z Interjem. Roma in Fiorentina pa nista konkurenčna, če sta prisiljena igrati tako prvenstvo kot Ligo prvakov. Imata premalo kakovostnih igralcev za tako naporno sezono.«

V A-ligi imamo na lestvici strelcev nekaj novih imen. Amauri je dokazal, da lahko uspešno igra tudi pri Juventus, Mito je sicer povratnik, prava novost pa je Laziov napadalec Zarate.

»Nisem imel dvomov, da Amauri lahko igra tudi v ekipi, ki se bori za naslov. Ob tem je imel srečo, da se je poškodoval Trezeguet, in ima torej zdaj več možnosti. Zarate se je res izkazal v teh prvih krogih in mislim, da ne gre za muho enodnevnic. Prepričan pa sem, da je med vsemi najboljši Mito. Gre za popolnega napadalca, ki lahko igra v vseh sistemih igre, kot prvi ali kot drugi napadalec, tehnično je odlično podkovan, pred vratarjem nikoli ne zgreši in vedno naredi pravo stvar v pravem trenutku. Po mojem je ravno on kandidat za naslov najboljšega strelca A-lige.«

Godeasova napoved: Fiorentina - Genoa 1, Sampdoria - Juventus X, Bologna - Napoli 2, Catania - Chievo 1, Lecce - Cagliari 1, Milan - Inter X, Palermo - Reggina 1, Roma - Atalanta X, Torino - Lazio X, Udinese - Siena 1; Triestina - Mantova 2. (I.F.)

KOLESARSTVO - Andrej Hauptman zdaj pomočnik selektorja

»Prihodnost Slovenije v rokah Špilaka in Boleta«

Lizbona, 14. oktober 2001, tretje mesto za Freirom in Bettinijem, to je najvišja slovenska uvrstitev na svetovnem prvenstvu med člani. Podvig je uspel Andreju Hauptmanu, ki je takrat pustil za seboj tudi dva vrhunška kolesarja kot sta Dekker in Zabel. Hauptmanova bronasta medalja je bil največji uspeh tiste generacije slovenskih kolesarjev, ki so prišli v ospredje na koncu devetdesetih let. Hvastja, Klemenčič, Murn in Štangelj so prvič opozorili, da se je kolesarstvo razvilo tudi v majhni Sloveniji. Za seboj na srečo niso pustili praznine, temveč so naznali pot, po kateri so se podali Valjavec, Brajkovič in ostali. Od tiste prve generacije je aktiven le še Gorazd Štangelj,

 ANDREJ
HAUPTMAN

KROMA

ki bo jutri desetič oblekel državni dres na svetovnem prvenstvu. Martin Hvastja pa je postal državni selektor in bo iz avtomobila vodil slovenske kolesarje. Ob njemu bo Andrej Hauptman, s katerim smo se pogovorili med dirko under 23 v Vareseju.

Katere spomine imate o tistem tretjem mestu v Lizboni?

»Bil sem res vrhunsko pripravljen. Dirka se je nato odvijala po mojih željah. Znašel sem se v končnici z najboljšimi in dosegel največ kar sem mogel. Sicer pa sem bil tri leta kasneje na Olimpijskih igrah v Atenah v še boljši formi a mi ni uspelo ponoviti dosežka in zadovoljiti sem se moral s petim mestom.«

Žal pa ste moral pred leti zapustiti kolesarstvo zaradi zdravstvenih razlogov. Kaj se je zgodilo?

»Že od začetka kariere sem imel zdravstvene težave in zdravniki niso mogli ugotoviti za kaj gre. Sprva smo mislili, da je to aritmija a na koncu se je izkazalo, da imam probleme s črevesjem. Imel sem več pregledov in operacij, nekatere tudi letos.«

Ali sedaj lahko še kolesarite?

»Le rekreativno.«

Na koncu devetdesetih let so se slovenski kolesarji povzpeli v sam svetovni vrh. Kako vam je to uspelo?

»Bilo nas je veliko. Tekmovali smo v najboljših klubih saj je zelo pomembno, da imas dobre sparing partnerje. In rezultati so tako prišli sami od sebe. Pozitivno je tudi, da smo bili zgled za mlajše generacije.«

Kaj menite o sedanjih slovenskih kolesarjih?

»Mnogi so se zelo dobro uveljavili. Drugi pa so se na začetku kariere in prepričan sem, da bodo želi uspehe.«

Na koga predvsem mislite?

»Na Špilaka in Boleta. Slednji je po mojem mnenju eden izmed najbolj perspektivnih kolesarjev njegove generacije.«

Kaj menite o dosedanjih uvrstitvah Slovencev na tem prvenstvu?

»Zelo smo zadovoljni bodisi z uvrstitvijo Korena, sedmo mesto na kronometer med Udner 23, bodisi z uvrstitvijo Brajkoviča. Mislim, da je osmo mesto na kronometer med člani res vrhunsko uvrstitev.«

Kaj pa pričakujete od nedeljske dirke profesionalcev?

»Proga je težka, nervozna, polna ovinkov. Mislim, da bo treba stalno voziti v ospredju. Mi računamo, da bo šlo za dvoboj med Španci in Italijani. Ti dve ekipi naj bi se izničili in v tem vidim možnost za ostale in seveda tudi za nas.«

Edvin Bevč

UNDER 23
Zmagovalec
Trofeje ZŠSDI 2007
Simone Ponzi na 2. mestu

VARESE - Kolumbijec Fabio Duarte je osvojil prvo mesto v konkurenci članov do 23 let v cestni dirki. V ciljnem sprintu 173,35 kilometra dolge preizkušnje je drugo mesto osvojil Italijan Simone Ponzi, medtem ko je tretje mesto odšlo v Nemčijo po zaslugi Johna Degenkolba. Poudariti velja, da je drugouvrščeni Ponzi lani zmagal na Trofeji ZŠSDI Kolesarskega kluba Adria, kar je dokaz več, kako kvalitetna je lonjerska dirka. Slovenske uvrstitve so bile skromne: Blaž Furdi 30. Ani Bajc 33., Kristjan Koren 47.

LEIPHEIMER - Ameriški reprezentant, eden izmed papirnatih favoritov, je zaradi utrujenosti odpovedal svoj nastop na jutrišnji cestni dirki. K utrujenosti je svoje dodalo še razočaranje po kronometru, kjer je dobitnik brnaste kolajne z olimpijskih iger v Pekingu in drugi z Vuelte meril visoko, a ostal brez odličja, zasedel je nevhvaležno četrto mesto.

ODBOJKA - Aljoša Orel in Damir Kosmina v italijanski A2-ligi

Oba bosta skušala dobiti čim več priložnosti

Orel bi rad spet igral na krilu, Kosmina pa na korektorju ob Brazilcu Bergamu - Jutri krstni nastop

Naše odbojkarsko gibanje bo imelo ob Černicu in Maniaju še dva predstavnika v odbojkarski A-ligi. To sta Damir Kosmina in Aljoša Orel, ki bosta letos nastopala v italijanskem prvenstvu A2-lige.

Za Goričana Aljošo Orla bo to že tretja sezona v A2-ligi: prvič je v njej z Adriavolleyem nastopil v sezoni 2002/03, nato še v sezoni 2006/07 v Bariju. Letos je pristopil k lombardskemu klubu Reima Crema.

Za bivšega slogaša Damirja Kosmina pa bo to šele prva preizkušnja v A2-ligi. Po lanskem napredovanju z Oderzom v A2-ligo je v poletnih mesecih zaradi razpada kluba pristopil k Loretu, ki je v lanski sezoni končal redni del prvenstva na 3. mestu.

Orel, ki je lani igral pri AHC Bledu, je nad izbiro zelo navdušen: »Vse je zelo profesionalno. Občutim veliko razliko v primerjavi z lansko sezono. Pri Bledu je bilo veliko improvizacije, tudi na treningih, tu pa je vse načrtovano do potankosti,« je opozoril 26-letni Aljoša, ki še ne ve, v kateri vlogi bo letos igral. »Treniram na korektorju in krilu, saj se je Dotto, standardno krilo, poškodoval. Rad bi se povrnil na krilo, ker tam lahko tudi sprejemam. Na korektorju igra Cazzanigo, ki je že nekaj sezon eden najboljših realizatorjev v ligi,« je dodal Goričan. Ekipa je mlada: iz vrst Creme sta se razvila zdajšnja mlada reprezentanta Travica in Martino, sicer pa tu trenira naraščaj Cunea (ekipa v A1-ligi, op. a.), nekaj je tudi izkušenih igralcev.

V pripravljalnih tekmah je že igral v prvi postavi, sicer pa je vsekakor vedno vstopil v igrišče. Od 17. avgusta trenira, zvin gležnja, ki ga je staknil prejšnji konec tedna na tekmi proti grškemu Olympiakosu, pa ga je primoral k počitku: »Upam, da bom za začetek prvenstva že nared. Začetek sezone je bil sicer nekoliko nesrečen, saj sem bil na tekmah v Novi Gorici odsoten zaradi vročine, na tekmi proti Piacenzi pa nisem igral, ker sem imel pretegnjeno mišico. Kljub temu pa bi rekel, da sem letos v zelo dobri formi. Celo poletje sem krepil kondicijo: zasluga gre predvsem Mateju (Černicu, op. a.), s katerim sem treniral. To mi je omogočilo, da sem bil že na začetku priprav na dobri formi,« je pojasnil Aljoša, ki se pri napovedi ciljev ni izpostavil: »Končnica prvenstva je dosegljiva. Mladi so zelo motivirani in to nam daje moč. Na pripravljalnih tekmah smo že dokazali, da smo povsem konkurenčni. V letošnjem prvenstvu se lahko prav vsi samo izboljšamo.«

V Loretu pa se na nedeljsko prvo

Aljoša Orel (Crema)

prvenstveno tekmo že več kot mesec dni pripravlja tudi Damir Kosmina: »Treniramo res veliko. Imamo 9 treningov na teden in še tekmo,« je pojasnil 24-letni Damir, ki se je v novem okolju dobro udo-

Damir Kosmina (Loreto)

mačil. Živi ob morju, v kraju Porto Recanati, ki je od Loreta oddaljen tri kilometre.

Ekipa je zelo mlada: najstarejši je Kubanec Salgado, ki ni še tridesetletnik (let-

nik 1979). Damir bo letos svoje moči meril v vlogi korektorja: »Sem menjava Brazilca Bergama, ki je starejši. Vseeno sem na pripravljalnih tekmah že igral, a ne veliko tudi zaradi lažjih poškodb. Ciljam, da bom trenerju dokazal, da lahko resno računa name in da bom naslednjo sezono lahko tu ostal kot standardni korektor. Vse bo odvisno od mene in seveda od kluba,« je napovedal Damir, ki je s klubom podpisal enoletno pogodbo z možnostjo podaljšanja, če bo res dobil standardno mesto v šestarki.

Cilj ekipe je nastop v končnici za napredovanje: »Igrali smo že nekaj pripravljalnih tekem proti letošnjim tekmeccem in smo bili vedno boljši. Igrali smo tudi proti ekipi Forli (nastopa v A1-ligi) in jo premagali,« je pojasnil Damir, ki si kot osebni cilj zastavlja, da bi v letošnji sezoni dobil čim več priložnosti na igrišču.

V prvem krogu (jutri) se bo Loreto pomeril v gosteh pri Isernii (ob 20.30, SNAI sat). Crema pa bo igrala v Bologni (ob 18.00).

Veronika Sossa

KOŠARKA - Bor Radenska in Jadran Mark

Za uvod oboji doma

Borovci že danes proti Caorlam, jadrancovi na Alturi jutri proti Margheri

Bor Radenska (danes) in Jadran Mark (jutri) začenjata nastope v državni C-ligi doma. Oboji računajo na pomoč svojih zvestih navijačev, obe ekipi pa sta postavljeni pred težko nalogo, saj sta se nasprotnika iz beneške pokrajine (Caorle in Marghera) poleti okrepila z igralci iz višje lige.

Na Prvi maj prihaja drevi (začetek ob 20.30, sodnika Asnaghi iz Cantuja in Borghi iz Cucciaga) visoko proračunski Caorle, ki ga po združitvi s sosednjo Eracleo uvrščajo med kandidate za napredovanje. Glavna nosilca sta tržaška veterana Franceschin (play) in Lucio Tomasini (branilec, že pri Jadranu). Iz B2-lige sta prišla tudi organizator igre Ruffo in mladi center Bonoli, ostali stebri pa so bek Dalla Venezia in postavni Gusso, D'Arsie ter Olmesini. Borov trener Andrea Mura ne bo razpolagal z Babichem, ki je na službenem potovanju, v postavo pa bi se moral vrniti po mišični poškodbi novi center Monticolo in na razpolago bo predvidoma tudi kapetan Štokelj, ki si je bil prejšnji teden na turnirju izpahnil mezinec.

Jadrancovi košarkarji se bodo jutri ob 18. uri (sodnika Tiengo in Spinelli iz Pavie) na Alturi pri Trstu (telovadnica šole Don Milani, ulica Alpi Giulie) spoprijeli z Marghero, ki želi obrniti stran po lanskem medlem prvenstvu, v katerem se je rešila šele po play-outu. V postavi je bilo precej sprememb, saj sta od prve peterke ostala le play-maker Liberalato in prvi strelec Bordignon. Glavne okrepitve (vsi iz B2) so branilec Martina, krilo Dal Molin in izkušeni center Babetto. Trener jadrancovcev Boban Popović pričakuje novice glede Petra Franca, ki si je na treningu poškodoval prst. Naposled pa bi moral biti glavni center normalno na igrišču tako kot vsi ostali soigralci.

Zmagovito sezono je Jadran končal v Žavljah, novo pričenja na Alturi

KROMA

ODBOJKA - Novogoričanke v novi sezoni

Jerončič: »Cilj je vzgojiti čim več domačih igralk«

NOVA GORICA - Pred novo sezono so se predstavile odbojkarice Hita Nove Gorice, ki so v lanski sezoni dosegle največji uspeh kluba. Novogoričanke so zmagi v državnem prvenstvu in pokalu dodale tudi lovoriko v srednjeevropski interligi.

»V prihajajoči sezoni bomo skušali ubraniti naslov državnih in pokalnih zmagovalk, v interligi pa se želimo uvrstiti na zaključni turnir,« pravi predsednik kluba Zvonko Šuler. Uspešnega trenerja Tilna Kozamernika je nasledil domačin Zoran Jerončič, ki se po dvajsetih letih delovanja v tujini vrača na slovensko prizorišče.

»Predvsem si želim, da bi v Sloveniji osvojil kakšno lovoriko, ki je doslej še nisem, saj sem se mudil v tujini. Zaradi reprezentančnih obveznosti sem na treningih pogrešal kar šest igralk. Skupaj smo le teden dni, za nami je močan mednarodni turnir v Vicenzi. Naše pripravljenost še ni optimalna, vseeno pa upam, da nam bo uspelo dobro začeti novo sezono in da

bomo sobotnega tekmeča v interligi Slavio iz Bratislave premagali,« razmišlja novi trener Novogoričank, ki je okrepil tudi delo z mladimi odbojkaricami na Goriškem. »Cilj je vzgojiti čim več domačih odbojkaric. Angažirali smo devet trenerjev, piramida je dobro postavljena in prepričan sem, da bo delo čez nekaj let obrodilo sadove,« dodaja Zoran Jerončič.

Klub je zapustila najboljša igralka minule sezone Sanja Malagurski, ki se je preselila v Romunijo, Tjaša Tabaj je sklenila igalsko kariero. OK Hit Nova Gorica se je okrepil s srbsko sprejemalko-napadalko Svetlano Krstić, ki je pred leti že igrala v Novi Gorici, iz Maribora je prišla slovenska reprezentantka Marina Cvetanović, k ekipi pa se je iz Kanala priključila tudi mlada Nika Mori.

Novogoričanke bodo nastopile tudi v evropskem tekmovanju Challenge cup, kjer jih v drugem krogu v novembru čaka dvoboj z albansko Tiranom.

ORIENTACIJSKI TEK - ŠZ Gaja

V parku pri sv. Ivanu je bilo zelo pestro

Na promocijski tekmi tudi učenci OŠ Dobravlje in državni prvak Seppi

V parku bivše umobolnice pri Svetem Ivanu v Trstu je grojajsko-padrška Gaja v nedeljo in v sredo organizirala tekmovanje in v orientacijsko tekmo. »S tem želimo približati prebivalstvu svetoivanski park in ga polagoma spremeniti v športno prizorišče. Orientacijsko karto parka smo narisali sami,« nam je povedal Fulvio Pacor, odgovorni pri odseku za orientacijski tek pri Gaji. Prizorišča niso izbrali naključno. Letos namreč poteka sto let dograditve psihiatrične bolnišnice in trideset let zakona Basaglia.

V nedeljo je bila najprej na vrsti promocijska tekma. Okrog petdeset tekmovalcev iz Italije in Slovenije (nastopali so tudi učenci osnovne šole iz Dobravelj). Na krajši progi je pri moških zmagal Jernej Kacin (OK Azimut), pri ženskah pa Marianna Biasiol (Ric. Luccchini). Na srednji progi se je na 1. mesto uvrstil David Čufer (OŠ Dobravlje), pri ženskah pa Giovanna Gerold. Na daljši progi so nastopali bolj izkušeni tekmovalci: pri moških je zmagal državni prvak

Andrea Seppi, pri ženskah pa Andrea De Monte. Poleg nekaterih tekmovalcev Gaje so nastopili tudi člani openske Bredine (vsi rezultati na www.origaja.it).

V sredo so pri Sv. Ivanu izpeljali državni finale dijaških iger za višje srednje šole. Od tržaških šol je nastopala le ekipa liceja Oberdan.

TENIS

Pri Gaji finali veteranov

Na igriščih padriško grojajске Gaje se končuje teniško pokrajinsko prvenstvo za veterane in veteranke. V kategoriji ladies sta že znani obe jutrišnji finalistki, to sta Cirila Devetti (Gaja) in Giuliana Pagani (TCT). Moški v kategorijah over 35 in over 45 bodo danes od 15. ure dalje odigrali polfinala srečanja. Udeležba ni bila kdove kako številčna (12 žensk, 20 over 35 in 19 over 45), vendar pa so turnirji kvallitetni, ker na njih nastopajo tudi kategorizirani igralci.

KOŠARKA

Turnir Mesta Trst: danes finale Acegas-Calligaris

AcegasAps Trst - Falconstar Tržič 102:70 (25:17, 54:36, 81:47)

ACEGAS APS: Bocchini 27, Leonardon 19, Cigliani 11, Marisi 9, Pigato 7, Benevelli 6, Mancini 6, Di Gioia 9, Godina 2, Zurch 6, Polo, Crevatin.

FALCONSTAR: Acunza 13, Laezza 17, Batich 4, Sosič 2, Tonut, Braidot 2, Miniussi 2, Carcich 5, Vilani 2.

Tržaški B2-ligaš Acegas Aps je v polfinalu turnirja Mesta Trst, ki ga organizira prav domači Pallacanestro Trieste, visoko premagal tržaški Falconstar (prav tako B2-liga), pri katerem igra tudi Borova košarkarja Danijel Batich in Peter Sosič. Tržačani so začeli zelo agresivno in čvrsto. V tretji četrtini so zbrali celo neulovljivo prednost 39 točk.

Acegas bo v nocojšnjem finalu (ob 21. uri v tržaški športni palači) igral proti Calligarisu Corno di Rosazzo, ki je na prvi tekmi premagal Servolano. Pri Calligarisu so največ točk dosegli Jan Budin (17), Ogrisek (14) ter Meneghin in Piccini po 13. Pri Servolani je bil najbolj uspešen lanski Borov košarkar Alan Burni, ki je dosegel 31 točk. Za tretje mesto se bosta ob 19. uri pomerila Servolana in Falconstar. Pred finalnim dvobojem bodo v tržaški športni palači nagradili štirinajst najbolj zaslužnih tržaških košarkarskih trenerjev, med katerimi je tudi nekdanji Borov trener 86-letni Mario Umari. (M.O.)

TURNIR V LJUBLJANI

Union Olimpija za uvod nadigrala turški Ülker

Union Olimpija - Fenerbahçe Ülker 74:57 (17:10, 30:33, 53:43)

UNION OLIMPIJA: Wallace 3, Ilievski 12 (2:2), Golubović 2, Crawford, Rudež 12 (8:14), Milič 18 (4:5), Hukić 14 (2:2), Begić 11 (3:4), Sarajlija, Sirnik, Zupan 2, Ožbolt.

FENERBAHÇE ÜLKER: Green 5 (2:2), Turkcan 7, Basak 5, Giriček 15 (9:9), Mršić 3, Vidmar 6 (4:10), Demirel, Demir, Savas 10 (3:4), Smith 6, Cetin, Predlžić.

Slovenski prvaki so zmagovito začeli izjemno kakovosten turnir v Ljubljani, v uvodnem obračunu pa so na kolena spravili tekmece iz Turčije. Marko Milič in družčina so v prvem polčasu prikazali zelo spremenljivo igro s številnimi nihanji, v drugem delu pa so bili absolutni gospodarji tivolskega parketa.

Ostali izidi: Maccabi Tel Aviv - Panathinaikos 79:80.

DANES: 18.00 Fenerbahçe - Maccabi Tel Aviv; 20.00 Union Olimpija - Panathinaikos; JUTRI: 16.00 Fenerbahçe - Panathinaikos; 18.00 Union Olimpija - Maccabi Tel Aviv.

HOKEJ NA ROLERJIH

European Hil Challenge: Italija - Slovenija

brez zmagovalcev

Italija - Slovenija 7:7 (2:3)

Italijanska in slovenska reprezentanca v hokeju na rolerjih sta se v okviru včerajšnjega kroga mednarodnega turnirja European Hil Challenge v Trstu, ki ga organizira tržaška Edera, razšli z neodločenim 7:7. V prvem polčasu so igrali bolje varovanci selektorja Deana Rusanova. Igrali so tudi Poletovi hokejisti Ferjančič, Fajdiga in Petronijević. Pri Italiji pa sta igrala še dva predstavnika openskega društva, Cavalieri in Battisti. V drugem delu pa je bila boljša Italija.

Ostala izida: U20 Italija - Slovenija 5:2; člani: Koroška - Nemčija 4:10.

DANES: 9.00 U20 Nemčija - Slovenija; 10.30 člani Italija - Koroška, 12.00 Slovenija - Nemčija; 16.00 U20 za 1. mesto; 18.00 člani za 3. mesto, 20.00 za 1. mesto.

HOKEJ NA LEDU - Liga EBEL:

Olimpija - Alba 2:3, Acroni Jesenice - KAC Celovec 5:4.

NOGOMET - V 2. krogu v ospredju derbi v 2. AL

V Dolini Breg - Primorje Pri Primorcu že poškodbe

V promocijski ligi doma le Vesna - Sau s pretrganimi križnimi kolenskimi vezmi - Nova igralca Mladosti

MITJA LAURICA

»Derbi v Dolini bo izenačen«

Bregov kapetan Mitja Laurica je v zadnjih dveh sezonah igral zelo dobro. Nogometaš iz Doline je letos naredil le en trening, nato pa je moral mirovati zaradi težav s kolenom (meniskus). »Prihodnji petek bom šel pod nož in nato bom moral počivati še približno en mesec. Mogoče bom nared za drugo polovico novembra,« nam je povedal 34-letni Mitja, ki je v lansk sezoni odigral vseh trideset tekem in dosegel tudi dva zadetka.

Kako bi ocenil letošnji Breg?

Društveni cilj je miren obstanek in po možnosti izboljšati lansko uvrstitev. Če nam ne bodo nagajale poškodbe, se lahko brez večjih težav uvrstimo na sredino lestvice. Letos imamo tudi širši izbor igralcev. Sem pa zelo previden, ker ne poznam ostalih ekip. Pravijo mi, da sta Zaule in Fogliano dobro opremljeni ekipi.

Kako bo jutri proti Primorju, pri katerem si tudi igral?

To pred nekaj sezonami. Od takratnih igralcev Primorja igra le še Edvin Brajnik. Primorja ne poznam. Mo mlada in borben ekipa. Obeta se izenačena tekma.

Kaj pa Zarja Gaja?

V Bazovici imajo dobro ekipo. Obdržali so ogródje lanske enajsterice. Res nimajo več Manuela Sattija, najeli pa so zelo solidnega Claudia Bertocchija. Če bosta Vili Bečaj in Fabio Schiraldi čila in zdrava, se lahko Zarja Gaja uvrsti tudi v play-off. (jng)

MITJINA NAPOVED:

Mitja Laurica je tako napovedal jutrišnje izide ekip naših društev:

Capriva - Kras 2 (1:2)
Vesna - Santamaria 1 (1:0)
C. Sedia - Juventina X (0:0)
Medea - Sovodnje 1 (1:0)
S.Canzian - Primorec X (1:1)
Breg - Primorje 1 (2:1)
Zarja Gaja - Torre 1 (1:0)
Mladost - CGS 1 (2:0)

Kapetana
Juventine Maria
Pantusa boli rama.
Trenner štandreske
ekipe Dante
Portelli bo šele
danes odločil, ali
bo Mario nared za
jutrišnjo tekmo v
kraju San Giovanni
al Natisono

KROMA

V 2. krogu v raznih amaterskih prvenstvih bo tokrat v ospredju derbi Breg - Primorje. V promocijski ligi bo jutri na domačem igrišču igrala le kriška Vesna. Federacija je objavila koledar sobotnih tekem (od 4. do 12. kroga). V soboto, 18. oktobra, bo v Repnu na sporedu prvi promocijski derbi med Krasom in Vesno.

PROMOCIJSKA LIGA VESNA - SANTAMARIA - Jutri bo v Križ prišla ekipa Santamaria, ki je v 1. krogu igrala neodločeno 0:0 proti Cornu. Trener Vesne Della Zotta bo tokrat imel na razpolago Micheleja Leghissio in Petra Carljia. Di Donato bo tekmo začel s klopi. Bertocchi mora še prestat en krog lanske kazni, Sežančan Žiberna pa nima še ustreznih dokumentov. »Santamaria je ekipa, ki se dobro brani. Lepo bi bilo, da bi zmagali pred domačim občinstvom,« si želi športni vodja Paolo Vidoni. Tekmo bo sodil Polo-Grillo iz Pordenona.

CAPRIVA - KRAS KOIMPEX - Gostovanja v Koprivnem so vedno težka. Capriva je v 1. krogu izgubila proti Pertega 2:0. Pri Krasu bo še vedno odsoten Bota, na igrišče pa bo od prve minute stopil Radenko Knežević. Pod vprašajem je nastop Dimitrija Battija (danes bo namreč priča na poroki svojega brata Damjana). Mogoče ga bo zamenjal Cipracca. Sodnik: Faggiani iz Latisane.

CENTRO SEDIA - JUVENTINA - Obe ekipi sta v 1. krogu izgubili (Centro Sedia proti Ponziani 2:0). Trener Juventine Dante Portelli jutri ne bo imel večjih težav s postavo. Pod vprašajem je le nastop kapetana Maria Pantusa (bolečine v rami).

1. AMATERSKA LIGA MEDEA - SOVODNJE - Sovodenjski trener Sari bo diskvalificiranega branilca Simoneja zamenjal z Bregantom. Drugih sprememb pa jutri ne bo. Najbrž bo igral tudi Portelli, ki se je v nedeljo lažje poškodoval. Po dveh tednih (zaradi

službenih obveznosti) bo znova na razpolago Eros Kogoj. Medea je v 1. krogu izgubila proti Ronkam (3:1). Medea se je v deželnem pokalu uvrstila v drugi del. Proti Sovodnjam so zmagali 6:4. Tokrat pa bo gotovo pela drugačna pesem. Sodnik: Zufflerli iz Vidma.

SAN CANZIAN - PRIMOREC - Trebenski Primorec je ostal brez Marca Saua. Zvezni igralec se je namreč huje poškodoval na nedeljski tekmi. Iz izvidih je bilo razvidno, da si je Marco pretrgal križne kolenske vezi in mora čimprej pod nož. Odsoten bo najmanj šest mesecev. Moscolin je začel trenirati šele včeraj, Manfreda pa je še poškodovan. Pod vprašajem je Cadel, ki je bil med tednom bolan. San Canzian je v nedeljo izgubil proti San Lorenzu 2:0. Sodnik: Feresin iz Červinjana.

2. AMATERSKA LIGA BREG - PRIMORJE INTERLAND - Pri Primorju bodo odsotni Mihic, Siccardi, Stepancich in Makijević, pri Bregu pa Pernorio, Cigui, Gellini in Matelich. Obe ekipi bosta prav gotovo dali vse od sebe. V Bregovem taboru bodo pripravili tudi primeren »tretji polčas« (beri zakuska). Sodnik: Zulian iz Trsta.

ZARJA GAJA - TORRE - Pri vzhodno-kraški ekipi bodo skušali jutri popraviti slab vtis, ki so ga rumeno-modri zapustili na nedeljski tekmi. Torre je v 1. krogu igral neodločeno 1:1 proti Porpettu. Trener Di Summa ne bo imel na razpolago Mihelčiča, Gregorija in Schiraldija. Pod vprašajem je tudi Goran Križmančič (bolečine v kolenu). Sodnik: Pivetta iz Tržiča.

3. AMATERSKA LIGA MLADOST - CGS - Mladosti sta se ta teden pridružila veterana, napadalec Alessandro Vittorelli (letnik 1970) in branilec Alessandro Kobal (1965). Jutri bo odsoten le D'Onorio. CGS je v nedeljo z 1:0 premagal Pro Farro. (jng)

BREG - PRIMORJE Prvič pred 40 leti na Silvestrovo

V novi sezoni bo na sporedu 14 derbijev med ekipami slovenskih društev. Prvi od teh bo že jutri, ko se bosta v Dolini, v okviru 2. AL pomerila Breg in Primorje. To bo 19. derbi med Brežani in primorjaši, ki so se doslej srečali 4-krat v okviru 3. AL in 14-krat v 2. AL. Prvič sta si bili ekipi nasproti pred več kot 40 leti in sicer na Silvestrovo (31.12.1967) v Nabrežini, ko je derbi odločal edini zadetek napadalca Primorja Boica.

Skupni obračun dosedanjih 18 derbijev govori v korist Primorja, ki je zmagalo 8-krat, 3-krat so bili uspešni Brežani, 7-krat pa sta se ekipi razšli pri neodločenem rezultatu (štirikrat brez gola). Skupno je v 18 derbijih padlo 33 golov, 20 jih je dalo Primorje, 13 pa Breg. Kot zanimivost bi lahko dodali, da so Brežani vse tri zmage dosegli na domačih tleh. Zadnja v 12. derbiju (4.5.1980) pa bo ostala v analih. To je bila tudi zadnja prvenstvena tekma in po visokem porazu 3:0, je Primorje bilo obsojeno na izpad v 3. AL, kljub temu da si je delilo s 26 osvojenimi točkami 14. mesto s tremi ekipami Zarjo, Rosandro in Giarizzolami. Prosečani so izpadli zaradi slabše razlike v golih, Brežani pa so osvojili pokal Primorskega dnevnika (posebna lestvica na podlagi rezultatov 20 prvenstvenih derbijev med našimi ekipami v 2. AL).

Bruno Rupel

Domači šport

DANES

KOŠARKA

MOŠKA C1 LIGA
20.30 v Trstu, 1. maj: Bor Radenska - Caorle

ODBOJKA

DEŽELNI MOŠKI POKAL
20.30 v Tržiču: Fincantieri - Sloga;
20.30 v Gorici: Olympia - Triestina

DEŽELNI ŽENSKI POKAL

18.00 na Alturi: Altura - Sloga List

3. POKAL MESTA GORICA

15.00 v Štandrežu in goriškem Slovenskem športnem centru za mladinke do 17 let: prireja Govolley

NOGOMET

DEŽELNI MLADINCI - 15.30 v Štandrežu: Juventina - Vesna; 17.00 v Repnu: Kras - Domio

JUTRI

KOŠARKA

MOŠKA C1-LIGA
18.00 na Alturi: Jadran Mark - Marghera

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA
15.30 v Koprivnem: Capriva - Kras Koimpex; 15.30 v San Giovanni al Natisono: Centro Sedia - Juventina; 15.30 v Križu: Vesna - Santamaria

1. AMATERSKA LIGA

15.30 v Medeji: Medea - Sovodnje; 15.30 v Škocjanu ob Soči: San Canzian - Primorec

2. AMATERSKA LIGA

15.30 v Dolini: Breg - Primorje Interland; 15.30 v Bazovici: Zarja Gaja - Torre

3. AMATERSKA LIGA

15.30 v Doberdobu: Mladost - CGS

DEŽELNI NARAŠČAJNIKI

10.30 v Dolini: Pomlad - San Luigi

ODBOJKA

1. MEMORIAL LAURE MAVER
10.00 v Trstu, 1. maj: Bor Breg - Altura, sledi Kontovel - Škofja Loka; 15.30 za 3. mesto, 17.30 finale

3. POKAL MESTA GORICA
10.00 v Štandrežu in goriškem Slovenskem športnem centru za mladinke do 17 let: prireja Govolley, finale ob 13.30

Obvestila

JK CUPA vabi člane na društveno regato, jutri 28. septembra, s pričetkom ob 11. uri. Prijave v tajništvo danes ob 16.30 do 18.00, in jutri od 8.30 do 10.30.

ŠZ BOR obvešča, da bo rekreacija za odrasle potekala v prostorih Stadion 1. maj s sledečimi urniki: ponedeljek in petek od 9. do 11. ure ter torek in četrtek od 16.30 do 17.30. Vadba se prične 2. oktobra. Informacije na licu mesta.

ZSSDI obvešča, da bo seja smučarske komisije v četrtek 2. oktobra v Križu ob 20.30.

KOLESTARSTVO - Memorial Orioli Denis Milic v vse boljši formi

Ekipa Devin ZKB končuje sezono z dobrimi nastopi

Med naraščajniki je na 9. kolesarskem memorialu Bruno Orioli v Ceresettu blizu Vidma tekmoval tudi slovenski kolesar iz Šempolaja Denis Milic (Team Isonzo - Pedale Ronchese) in potrdil, da je v vse boljši formi. Zelo zahtevno krožno progo, dolgo 80 km, je 121 kolesarjev in FJK, Veneta in Slovenije prevozilo 7-krat in vsakič so morali po hribu Moruzzo. V predzadnjem krogu je Denis pobegnil v skupini štirih kolesarjev, nato se je v novem begu pridružil Slovencu Janu Polancu (Sava Kranj), malo pred ciljem pa ga je prehitel še Valent Zupancič (Sava Kranj), tako da je Denis končal na 3. mestu. Dirko je dokončalo samo 41 kolesarjev. Povprečna hitrost je bila 39,534 km/h.

Popoldne so tekmovali še začetniki prvega letnika (1995). Med 65 kolesarji je Šempolajec Patrick Milic (Team Isonzo-C.Pieris) na 36,3 km dolgi progi (3 kroge) dosegel 8.mesto. Devinovec Erik Mozan je privozil v cilj z glavnino. Med drugoletniki, ki so prevozili kar 48,4 km dolgo progo s povprečno hitrostjo 34,5 km/h, je v končnem sprintu zmagal Charly Petelin (Pasiano), medtem ko je Peter Sossi odstopil.

Sicer kolesarji SK Devin ZKB končujejo letošnjo sezono. Preteklo soboto so se najmlajši udeležili dirke gorskega kolesarstva v Ločniku, kjer je kolesarski klub Caprivesi zbral 79 prijavljenih za 4.Pokal Junior Cross. Devinovi kolesarji so se dobro odrezali, Špela Crismancich

DENIS MILIC

pa je opravila krstni nastop. V kategoriji G6 je zmagal Moreno Pellizzon (Caprivesi) pred Devinovim adutom Matteom Visintinom.

Vrstni red: G1: 1. Elia Staffuz (Latisana); 6. Jan Godnič; 12. Špela Crismancich; G4: 1. Davide Debellis (Bujese); 11. Tomaž Crismancich; G5: 1. Mattia Comacchio (Pradsi-pozzo); 7. Lorenzo Battistutta; G6: 1. Moreno Pellizzon (Caprivesi); 2. Matteo Visintin

V Villanovi di Prata pri Pordenonu pa sta na 19.Pokalu Santarossa (330 vpisanih) uspešno nastopila Tomaž Crismancich in Lorenzo Battistutta. V svojih kategorijah sta vozila v številni glavnini, v končnem sprintu pa osvojila 16. oziroma 20. mesto. V kategoriji G6 je Matteo Visintin večkrat poskusil beg, toda zaman, v končnem sprintu je moral priznati premoč Giulia Pestrina.

Na tekmah gorskih koles v Ločniku sta se med začetniki ob zanesljivi zmagi domačina Federica Nocenta, dobro odrezala tudi Devinova predstavnik Erik Mozan in Peter Sossi, ki sta osvojila 5. oz. 7. mesto.

VODOPIVEC

SVETUJEMO VAM S PROFESIONALNOSTJO

Zgonik 50/a (pri županstvu) tel. 040.229122 - 34010 Zgonik

VREMENSKA SLIKA

Obsežen anticiklon bo ta konec tedna zagotavljal lepo suho in stabilno vreme skoraj na celotnem območju Evrope.

Višinsko jedro hladnega in vlažnega zraka se bo pomaknilo nad osrednji Balkan in počasi naprej proti jugovzhodu. S severovzhodnimi vetrovi bo na njegovem obrobju danes nad naše kraje dotekal hladen in vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 6.58 in zatone ob 15.52.
Dolžina dneva 11.54.

BIOPROGNOZA

Danes vreme večini ljudi ne bo povzročalo opaznih težav, le pri najbolj občutljivih se bodo občasno pojavljale blažje vremenske pogojene težave.

MORJE

Morje rahlo razgibano, temperatura morja 19,5 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	12	2000 m	0
1000 m	8	2500 m	-2
1500 m	3	2864 m	-3

UV INDEKS

Ob jasnem vremenu bo UV indeks sredi dneva v gorah 6, po nižinah 5.

PLIMOVANJE

Danes: ob 3.25 najnižje -60 cm, ob 9.53 najvišje 54 cm, ob 15.56 najnižje -41 cm, ob 21.43 najvišje 43 cm.
Jutri: ob 3.50 najnižje -58 cm, ob 10.18 najvišje 57 cm, ob 17.28 najnižje -46 cm, ob 22.16 najvišje 41 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Po vsej deželi bo prevladovalo jasno ali le zmerno oblačno vreme zaradi visokih kopren. Ob morju bo pihala zmerna burja. Zjutraj bo možna kratkotrajna megla ali nizka oblačnost na Trbiškem območju.

Na Primorskem bo delno jasno, drugod zmerno do pretežno oblačno, vendar povečini suho vreme. Burja bo čez dan oslabela. Najnižje jutranje temperature bodo od 4 do 8, ob morju okoli 1, najvišje dnevne od 12 do 16, na Primorskem do 21 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Jutri bo jasno vreme. Ob morju bo pihala zmerna burja, ki bo tekom dopoldneva predvidoma ponehala. V ponedeljek bo v glavnem jasno do delno jasno vreme. Pihali bodo šibki vetrovi.

Jutri bo povečini jasno, v notranjosti Slovenije čez dan občasno bolj oblačno. V ponedeljek bo precej jasno. Zjutraj bo ponekod megla.

ARHEOLOGIJA - V mestu Tell Basta

V bližini Kaira našli kip Ramzesa II.

Najdena glava je po vsej verjetnosti nekoč pripadala večjemu kipu

KAIRO - Egiptovski arheologi so izkopalili glavo, izdelano iz granita. Gre najverjetneje za portret egiptovskega kralja Ramzesa II., je v sredo v mestu Tell Basta sporočil vodja Vrhovnega sveta za umetnine starega Egipta Zahi Hawas. Glava, ki v višino meri 76 centimetrov, je nekoč pripadala večjemu kipu, ki je najverjetneje stal na tem območju, je dodal.

Kot je poudaril Hawas, je odkritje pomembno, saj morda nakazuje, da so se arheologi z izkopavanji približali ruševinam večjega templja Ramzesa II. Nos kipa je odlomljen, manjka tudi brada, ki je bila nekoč posebej pritrjena h kipu.

Arheologi nadaljujejo z izkopavanji na tem območju, saj upajo, da bodo našli še preostale dele kipa in morda tudi ostanke templja, ki naj bi ga domnevno na tem mestu zgradil faraon iz 19. dinastije, je pojasnil Hawas. Sicer pa po njegovih besedah velikost glave nakazuje, da je bila le-ta del kipa, visokega okrog štiri metre in pol.

V mestu Tell Basta nameravajo arheološko najdišče urediti kot muzej na prostem. Sicer pa so pred dvema letoma na tem območju že našli večji kip Meritamun, hčerke Ramzesa II., ki ga trenutno restavrirajo. (STA)

SPOLNOST

Za samsko življenje krivi moški

AMSTERDAM - V Amsterdamu je nedavno potekala tako imenovana konferenca pravih moških. Eden od sklepov konference je, da so visoko število samskih odraslih, krivi moški, ne ženske, je pisalo na spletni strani expatica.com.

Tako sporočilo je širila tudi večina trenerjev za zapeljevanje, ki so bili prisotni na dvodnevnem mednarodnem shodu na temo zapeljevanja žensk. Na konferenci so širili tudi naslednje sporočilo: Ženske niso popolne, a moški niti približno ne vedo, kako z njimi ravnati. Moški so pogosto nesramni in sebični, kar pa samo prikriva dejstvo, da pravzaprav pogosto ne verjamejo vase in ne vedo, kaj je sploh smisel spolnosti in ljubezni. Mnogi od 430 udeležencev so se s trenerji strinjali, da imajo moški težave in da je čas za izboljšanje.

Shoda se je udeležilo veliko število moških iz več držav Evrope - Danske, Nemčije, Norveške - s ciljem izboljšati svoje veščine zapeljevanja žensk. Avstralski učitelj zapeljevanja Grant Wellington je omenil, da je ena glavnih težav moških strah pred zavrnitvijo, zaradi česar si ne upajo pristopiti k ženskam. To dejstvo je potrdila tudi večina udeležencev. "Glavna rešitev je, da strah spremenite v energijo," je dejal Wellington.

Ob koncu vsakega predavanja so udeleženci ocenjevali trenerjevo delo na anketah. Večina je bila z razlagami trenerjev zelo zadovoljna, našlo pa se je tudi nekaj udeležencev, ki niso pokazali takega navdušenja. 42-letni Paul iz Rotterdama na primer meni, da trenerji povejo sicer veliko filozofskega, ne priskrbijo pa za dovolj konkretnih nasvetov. (STA)

PREDAVANJE - Robert Redding

Zavezniki v 2. vojni posnemali Rommla

KOPER - Poznavanje knjige nemškega generala Erwina Rommla, v kateri med drugim opisuje tudi preboj pri Kobaridu, je bilo ključnega pomena za uspeh ameriške vojske v drugi svetovni vojni, je na četrtkovem predavanju Festivala vojaške zgodovine povedal podpolkovnik v vojski Združenih držav Robert Redding.

Erwin Rommel se je med prvo svetovno vojno boril v Franciji, Romuniji in na Soški fronti, za uspešno vodenje preboja pri Kobaridu, ki je po mnenju vojaških strokovnjakov uveljavil pojem bliskovite vojne, pa je prejel najvišje nemško odlikovanje za zasluge. Vojaške izkušnje iz bojev na frontah v prvi svetovni vojni je Rommel opisal v dveh knjigah, ki sta bili v času med obema vojnama prevedeni v angleščino.

Rommlovi knjigi Infantry Attacks in Problems in Platoon and Company so poznali pomembni oficirji ameriške vojske, med njimi tudi "boter ameriških oboroženih sil" George S. Patton. Podpolkovnik Redding je poudaril, da je ravno Rommlova izkušnja s Soške fronte vplivala na spremembo taktike bojevanja ameriške vojske, kar je bilo odločilnega pomena za uspeh Američanov v drugi svetovni vojni.

Pod vplivom Rommla vojaških spoznanj je ameriška vojska s statičnega prešla na manevrsko bojevanje, zaradi česar so enote postale mobilnejše. Američani so prevzeli Rommlaov princip bliskovite vojne in infiltracije enot čez mejo sovražnikove črte, ki ga je ta uspešno uporabil ravno v preboju pri Kobaridu. Nižje oficirje ameriške vojske so izšolali za samostojno sprejemanje odločitev na te-

Erwin Rommel

renu, Američani pa naj bi vzeli na znanje tudi Rommlaove trditve, da je sovražnika pomembno zbegati s hitrim prebojem, prekiniti oskrbo njegovih čet in ga napasti od zadaj.

Rommlova knjiga je v skrajšani verziji z naslovom Preboj pri Tolminu 1917, kjer opisuje zmagovito 12. ofenzivo Avstro-ogrske vojske, sicer poznana tudi v slovenskem prevodu.

Predavanje je v sklopu Festivala vojaške zgodovine, s katerim želijo počastiti 90-letnico konca prve svetovne vojne, organiziral Muzej vojaške zgodovine v Pivki. (STA)

Bela jadra in plava riba

Ribiško naselje, od 24. do 28. septembra

pod pokroviteljstvom Občine Devin Nabrežina, Tržaške pokrajine in Trgovinske zbornice

Razstave, enogastronomija, kioski, glasba v živo, ples, športne prireditve, tipične jedi in še mnogo drugega!

Urnik kioskov: sreda, četrtek, petek: 17.00-24.00 - sobota, nedelja: 10.00-24.00